

**Strategia de dezvoltare a educației  
fizice și a sportului în județul Timiș pe  
pentru perioada 2018-2023**

# Cuprins

<b>Sumar .....</b>	<b>2</b>
<b>Introducere .....</b>	<b>3</b>
<b>Metodologie .....</b>	<b>6</b>
Coordonate generale .....	6
Prelucrarea datelor secundare și de context.....	7
Ancheta sociologică .....	7
Interviurile cu experți .....	8
Interviurile cu tineri .....	8
<b>Contextul general al elaborării strategiei de dezvoltare a educației fizice și sportului în județul Timiș pentru perioada 2018-2023.....</b>	<b>9</b>
Sport și societate .....	9
Context normativ al elaborării strategiei de dezvoltare a sportului .....	13
Direcții strategice .....	17
<b>Istoric și particularități ale județului Timiș în contextul elaborării strategiei de dezvoltare a sportului .....</b>	<b>19</b>
Caracteristicile geografice .....	19
O scurtă istorie a județului Timiș .....	21
Repere istorice ale sportului timișean .....	23
Populația județului Timiș.....	26
Infrastructura sportivă a județului Timiș .....	28
Cluburile sportive reprezentative în județul Timiș.....	30
<b>Potențialul sportiv al județului Timiș .....</b>	<b>35</b>
<b>Analiza fenomenului sportiv și a activităților sportive în județul Timiș.....</b>	<b>42</b>
Ancheta sociologică privind consumul de sport și problemele cu care se confruntă sportul timișean .....	42
Perspectiva experților în sport asupra fenomenului sportiv în județul Timiș .....	66
Perspectiva tinerilor asupra problematicii sportului în județul Timiș .....	72
<b>Coordonate strategice privind dezvoltarea sportului în județul Timiș .....</b>	<b>75</b>
Analiza SWOT.....	75
Operaționalizarea Strategiei de dezvoltare Educației Fizice și a Sportului pentru județul Timiș pentru perioada 2018-2023 .....	77
<b>Concluzii și recomandări .....</b>	<b>83</b>
<b>Bibliografie .....</b>	<b>85</b>
<b>Anexe .....</b>	<b>86</b>
Anexa 1. Baze sportive în județul Timiș 2019.....	86
Anexa 2. Cluburi și asociații sportive în județul Timiș 2019.....	93

## Sumar

Strategia de dezvoltare județeană reprezintă cadrul pentru o viziune pe termen lung asupra dezvoltării județene, în care cinci domenii de acțiune strategice (dezvoltare urbană și infrastructură de transport, mediu și energie, dezvoltare economică, resurse umane, inclusiv sănătate, sport și cultură și turism) merg mână în mână și se sprijină reciproc.

Prezentul document conține repererele fundamentale ale Strategiei de dezvoltare a educației fizice și sportului a județului Timiș pentru perioada 2018-2023. Strategia este realizată de către Fundația Universității de Vest din Timișoara prin Departamentul de Sociologie al Universității de Vest din Timișoara.

Întocmirea Strategiei de dezvoltare a educației fizice și sportului a județului Timiș pentru perioada 2018-2023 este o necesitate datorită fluidității crescute și a evoluțiilor rapide în domeniul economic și social cu impact în domeniul sportiv.

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a educației fizice și sportului a județului Timiș este realizată în concordanță cu politicile comune europene, punând accentul pe însușirea și punerea în practică a principiilor dezvoltării durabile ca factor esențial în valorizarea potențialului economic și social al regiunii. În acest context, strategia a fost armonizată cu următoarele documente:

- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României; Orizonturi 2013-2020-2030;
- Documentele Cadru de Implementare ale Programelor Operaționale;
- Politica de Coeziune a Uniunii Europene, Orientările Strategice Comunitare și acquis-ului comunitar;
- Master Planul pentru turismul național al României în perioada 2007 – 2026;
- Programul de Guvernare 2017-2020.

Strategia se bazează pe trei piloni centrali: *participare-practicare-performanță* și are următoarele linii directoare:

- Încurajarea sportului de masa
- Susținerea sportului de performanță
- Dezvoltarea infrastructurii sportive

Prin Strategia de dezvoltare a educației fizice și sportului a județului Timiș pentru perioada 2018-2023 s-a urmărit dezvoltarea sportului în județul Timiș în mod controlat abordând cele trei dimensiuni ale conceptului dezvoltării durabile și anume dimensiunea ecologică, economică, și socială, orientată spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural, bazându-se pe studii demografice, economice, statistice și de protecția mediului.

# Introducere

Consiliul Județean Timiș este autoritatea administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale și orășenești, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. Una din principalele atribuții ale Consiliului Județean Timiș este aceea de elaborare a programelor locale de dezvoltare socială și economică. Potrivit art. 91(1) din Legea nr.215/2001 privind administrația publică locală, republicată, în atribuțiile consiliului județean intră și cele privind (a) dezvoltarea economico-socială a județului și (d) atribuții privind gestionarea serviciilor publice din subordine. În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), consiliul județean asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean, dintre care menționăm ca puncte principale de interes pentru prezenta strategie: (4) cultura, (5) tineretul și (6) sportul.

Instituționalizarea sportului este legată de structura instituționalizată a societății în general, adică de legitimitatea diferitelor paliere ale societății (stat, piață și comunitate) și diferitelor sectoare de activitate (comercial, informal și voluntar). Amintim ca reglementare specifică a domeniului sportului în țara noastră Strategia națională pentru sport (2016-2032), propusă de Ministerul Tineretului și Sportului, prezenta strategie a județului Timiș fiind în concordanță cu obiectivele în domeniul sportului la nivel național. În România, politica sportivă nu este monopolul unei singure autorități a statului și nici prevăzută de un singur act legislativ, pe lângă incidența instituțiilor și actelor legislative naționale și europene, asistând și la un proces de descentralizare la nivel național a deciziei politice, administrative și financiare. Amintim ca documente programatice la nivel local, Strategia de Dezvoltare Economico – Socială Timiș, împreună cu Programul Strategic Multianual, strategia în domeniul sport a județului Timiș fiind, de asemenea în acord cu prevederile acestor documente. Din acest punct de vedere, inițiativa și obligația autorităților administrației publice locale în domeniul sportului și a celor asociate (sănătate, petrecerea timpului liber s.a.) este una strategică și cu un impact semnificativ în bunăstarea cetățenilor.

Creșterea și îmbunătățirea nivelului de trai și a stării de sănătate a cetățenilor este o prioritate declarată atât a statului român, cât și la nivel european. O societate cu o stare de sănătate favorabilă este capabilă să realizeze obiectivele economice și sociale care duc la creșterea nivelului de trai și a calității vieții. Pe de altă parte, sportul, poate fi considerat un factor esențial cu rol preventiv în ameliorarea stării de sănătate a cetățenilor, cu efecte pozitive dovedite în creșterea calității vieții și a proceselor subsecvente mai sus amintite.

Mai degrabă decât să asistăm în continuare la cheltuirea banilor publici pentru tratamentul bolilor (pe care modelul instituțional actual românesc și european îl promovează) va trebui să acordăm o mai mare atenție îmbunătățirii sănătății prin prevenirea apariției problemelor de sănătate conexe ale cetățenilor.

Atât Guvernul, cât și autoritățile publice locale, în speță consiliul județean, pot promova strategii și măsuri în investirea banilor publici în politici de prevenție pentru o populație mai sănătoasă. Prezenta strategie se înscrie în logica unui astfel de demers în domeniul sportului, să contribuim la îmbunătățirea stării de sănătate și a calității vieții cetățenilor județului Timiș prin creșterea participării la activități sportive să prevenim, nu să tratăm!

Sportul este un termen generic care reunește un ansamblu de activități de petrecere a timpului liber, de spectacol, de competiție și educaționale cu reprezentări sociale foarte diverse. În viața cotidiană, când vorbim despre sport, cuvintele care ne vin poate în minte sunt legate de competiție, de practică sau de spectacol. Sportul ocupă un rol important în viața socială și în societatea contemporană. În viața de zi cu zi activitatea sportivă este una obișnuită, percepută ca necesară și dezirabilă. De exemplu, în funcție de vârstă, copiii sunt încurajați să practice sportul, lipsa unei astfel de preocupări sau înclinații putând fi percepută drept îngrijorătoare. Chiar și vârsta a treia este activă din punct de vedere fizic în perioada contemporană, practica sportivă fiind percepută ca un instrument împotriva îmbătrânirii. Progresul medicinei, creșterea calității vieții au condus la transformarea piramidei vârstelor. Creșterea demografică a numărului persoanelor de vârsta a treia și prelungirea duratei de viață acestei categorii de vârstă participarea la activități fizice ca măsură de încetinire a îmbătrânirii fizice dar și psihologice. Îmbătrânirea nu este un proces uniform pentru toți indivizii dar are o dinamică individuală pe care sportul o poate influența (Vasiluță-Ștefănescu & Varga 2016).

Practicarea activității fizice cu caracter sportiv de către persoanele aparținând cohortelor vârstei a treia poate fi interpretată ca o încercare de întârziere a îmbătrânirii și a dependenței de alte persoane. Practicarea sportului la această vârstă este, de asemenea, o măsură împotriva izolării sociale, practicarea sportului având cel puțin două aspecte pozitive, îmbunătățirea capacităților fizice dar și intensificarea procesului de socializare. Capacitatea de a desfășura activități sportive și la vârste mai înaintate crește încrederea în sine și în posibilitățile propriului corp. Efectul psihologic cu efect asupra creșterii imunității corpului este, de asemenea, extrem de important, îndepărtând unele din conotațiile negative legate de îmbătrânire și înaintarea în vârstă. În cazul acestei grupe de vârstă, activitatea fizică este adesea relaționată cu petrecerea timpului liber, în sensul de activități specifice petrecerii timpului liber precum mersul pe jos, plimbările, vizitarea anumitor obiective s.a. Posibile măsuri de intervenție în domeniu ar putea inventaria structurile organizaționale (cluburi, asociații s.a.) care permit desfășurarea activității sportive acestei grupe de vârstă, tipurile de activități, impactul asupra sănătății fizice, mentale și calității vieții acestor persoane și familiilor lor. Aspectele sociale și indicatorii socio-demografici au fost incluși în cercetarea sociologică prilejuită de prezenta strategie în domeniul sport al județului Timiș, în vederea culegerii datelor care să contribuie la fundamentarea măsurilor și obiectivelor strategice.

Având în vedere toate cele menționate, susținerea practicării sportului și încurajarea cetățenilor județului pe toate grupele de vârstă, dar cu precădere a tinerilor în vederea practicării sporturilor reprezintă obiective importante pentru Consiliul Județean Timiș.

Obiectivul prezentului document este ca, pornind de la situația actuală din domeniul sportului, să propunem o structură de obiective și măsuri realiste la nivel local pentru diferitele ramuri sportive (sport de performanță, sport de masă, sport de agrement și sport

școlar). Asemănător fiecărui domeniu de dezvoltare și în cazul sportului este indispensabilă formularea priorităților și desemnarea căilor de dezvoltare planificate. În afara acestora nu se poate asigura utilizarea eficientă a resurselor comunității, iar lipsa măsurilor/inițiativelor complementare poate oferi doar rezultate ocazionale ceea ce nu poate conduce la poziționarea sportului din județ pe o cale de dezvoltare. Trecerea în revistă a stării actuale a sportului din județ oferă un cadru pentru folosirea eficientă/sincronizată a resurselor materiale, financiare și umane existente în cadrul diferitelor instituții și organizații care desfășoară activități sportive pe teritoriul județului.

Prezenta strategie pentru dezvoltarea sportului în județul Timiș, este un document programatic redactat în acord cu legislația și documentele directoare la nivel european (Cartea Albă a Sportului publicată în anul 2007 de Comisia Europeană, Tratatul de la Lisabona, 2009, cu articolul 165 TFEU-competența UE în sport, Comunicarea Comisiei Europene-Dezvoltarea dimensiunii europene în sport, 2011, Rezoluția Consiliului European- Planul de lucru în sport 2011-2014, 2017-2020 și sprijinul financiar în domeniu prin programul Erasmus +, programul UE pentru educație, formare, tineret și sport pentru perioada 2014-2020) și național și, în primul rând cu documentele relevante în plan regional și zonal, respectiv Strategia și Programul Strategic Multianual de Dezvoltare Economico-Socială a județului Timiș pentru perioada 2014-2020 (2023), precum și a Planului de Acțiune al județului Timiș.

Pentru ca strategia de dezvoltare a sportului să fie cât mai aproape de realitate și de nevoile cetățenilor, membrii echipei își fundamentează obiectivele și măsurile pornind de la actele normative europene și naționale în domeniu, resursele financiare și umane disponibile la nivel național și local, dar și pe consultarea și inventarierea opiniilor și nevoilor cetățenilor timișeni prin intermediul mai multor studii sociologice cantitative și calitative prilejuite de redactarea prezentei strategii județene în domeniul sportului.

# Metodologie

## Coordonate generale

Elaborarea strategiei și conturarea direcțiilor strategice de dezvoltarea a sportului se bazează pe o metodologie mixtă. Perspectiva cantitativă a fost obținută prin ancheta sociologică realizată și prin analiza și prelucrarea datelor secundare. Perspectiva calitativă, ce a venit în complementaritate, a presupus realizarea unor interviuri de grup despre problematica sportului în Timișoara și județul Timiș. Un alt element important a fost consultarea publică cu un număr de 50 persoane ce au constituit un cadru propice pentru discutarea unor aspecte metodologice și de conținut ale strategiei. Toate aceste elemente menționate au contribuit la obținerea unei viziuni de ansamblu asupra situației activității fizice, a educației fizice și a sportului în Timișoara și județul Timiș.

Obiectivul general a constat în elaborarea strategiei educației fizice și a sportului a județului Timiș pentru perioada 2018-2023 prin identificarea percepțiilor și a opiniilor referitoare la fenomenul sportiv județean,

Obiectivele specifice au constat în identificarea profilului practicantului de activitate fizică sau sport, structurarea celor implicați în activități sportive pe criterii socio-demografice, conturarea direcțiilor strategice în acord cu direcțiile de dezvoltare ale domeniului sportiv existente la nivel european, național și județean.

Din punct de vedere tehnic elaborarea strategiei a presupus o înșiruire de etape, de la elaborarea metodologiei ce lucru, colectarea datelor cantitative, calitative și a datelor secundare la prelucrarea și analiza datelor obținute și conturarea direcțiilor strategice și obiectivelor strategiei educației fizice și sportului

Pentru atingerea obiectivelor enunțate, a fost aplicată abordare metodologica mixtă care combina elemente specific cercetării de tip cantitativ cu elemente specifice cercetării de tip calitativ (Figura 1).

Figura 1. Abordarea metodologică în elaborarea strategiei educației fizice și sportului a județului Timiș

ANCHETA SOCIOLOGICĂ	ANALIZA DATELOR SECUNDARE	INTERVIURI TINERI	INTERVIURI EXPERTI
<p>Sondaj de opinie în rândul tinerilor privind problematica sportului în județul Timiș</p> <p>Sondajul a fost realizat online și a vizat în principal tineri până în 35 de ani. Operatorii au putut colecta date și de la persoane ce depășesc vârsta dar fără a depăși proporția de 5%</p>	<p>Date statistice locale, regionale și naționale</p> <p>Cercetări și rapoarte realizate de diverse organizații și cercetarea privind sportul și starea de bine realizată la nivel european (Eurobarometru 2018)</p>	<p>Interviuri de grup cu tineri din două intervalele de vârstă 18-25 și 25-30 pentru a surprinde și din perspectiva calitativă percepția potențialului consumator asupra sportului timișean</p>	<p>Interviuri (abordare calitativă) cu decidenții și actorii importanți cu privire la principalele probleme legate de domeniul sportiv în județul Timiș</p> <p>Interviuri cu reprezentanți din organizații non-guvernamentale din județ cu activitate în domeniul sportiv;</p>

## Prelucrarea datelor secundare și de context

Prima secvență de cercetare a presupus contextualizarea unei strategii județene ce vizează educația fizică și sportul. Această contextualizare s-a realizat pe două coordonate: coordonata normativă și coordonata de context social.

Prima vizează identificarea elementelor importante din diferitele strategii județene, naționale și europene iar ce-a de-a doua vizează analiza datelor disponibile vizavi de consumul de sport și despre profilul celui ce este preocupat de activitatea fizică și de sport. În identificarea acestor materiale/sondaje credibilitatea și prestigiul sursei au determinat selectarea acestora pentru analiză (ex. Eurobarometru)

Tot aici au fost extrase și analizate date statistice și alte informații din bazele de date ale Institutului National de Statistica și Eurostat precum și statistici județene care, toate, construiesc contextul elaborării strategiei menționate.

Prelucrarea și analiza datelor secundare au furnizat o imagine de ansamblu, din punct de vedere sportiv, a județului Timiș. Aceste date au constituit suportul pentru configurarea unei analize SWOT ca parte integrantă a strategiei de dezvoltare propuse pentru intervalul 2018-2023.

## Ancheta sociologică

Sondajul a fost realizat online cu ajutorul unui chestionar ce a cuprins întrebări despre realitățile sportive ale județului Timiș (probleme identificate, oportunități etc.). Pe de o parte au fost identificate practicile de sport și activitatea fizică ale participanților la studiu iar pe de altă parte au fost testate diferite măsuri de îmbunătățire a situației domeniului sportiv în județul Timiș.



Populația vizată a fost populația tânără (până în 35 de ani) fiind populația cea mai activă din punct de vedere sportiv sau al activităților fizice și este și populația ce se confruntă direct cu eventuale aspecte problematice în practicarea sportului, putând oferi o perspectivă mai conectată la realitatea existentă.

Colectarea datelor s-a realizat prin intermediul platformei QuestionPro iar volumul eșantionului colectat inițial a fost de 1117 respondenți. După realizarea operațiilor de validare a răspunsurilor au fost eliminate aproximativ 10% (128) dintre chestionarele colectate.

## Interviurile cu experți

Secvența calitativă a cercetării a presupus două direcții, interviurile cu experți și interviurile cu tineri. Selecția respondenților pentru interviurile cu experți a ținut cont de tipul actorului sportiv și de experiența pe care o are acesta în calitate de actor activ în domeniul sportului și al activității fizice. Perspectiva calitativă presupune diversitatea persoanelor implicate în cercetare, astfel au fost intervievați experți din diverse domenii și cu experiențe diverse în domeniul sportului și al activității sportive (persoane din conducerea cluburilor sportive, reprezentanți ai ONG-uri-lor de profil, cluburi sportive private și instituții de învățământ).

Dimensiunea calitativă a venit în completarea dimensiunii cantitative și a permis echipei să testeze rezultatele obținute în cadrul anchetei sociologice și să testeze direcțiile strategice și obiectivele propuse precum și să identifice alte direcții ce pot fi incluse într-o strategie pe domeniul sportului.

Respondenților li s-au adresat întrebări folosindu-se un ghid semi-structurat, însă au avut libertatea de a nu răspunde la unele întrebări sau de a dezvolta teme colaterale dar în legătura cu domeniul sportiv sau al activității fizice. Au fost, de asemenea încurajați să prezinte propriile lor experiențe în ceea ce privește temele discutate.

## Interviurile cu tineri

În cadrul secvenței calitative au fost realizate și interviuri de grup (focus-group-uri) privind principalele probleme legate de domeniul sportiv în județul Timiș și soluțiile pentru dezvoltarea acestui domeniu în următoarea perioadă. Opțiunea metodologică pentru realizarea interviurilor de grup a fost luată datorită avantajului de a obține răspunsuri elaborate și care evoluează într-un context comunicațional particular. Au fost realizate trei interviuri de grup cu tineri din intervalele de vârstă 18-25 și 25-30 pentru a surprinde și perspectiva potențialului consumator. S-a folosit un ghid de interviu semi-structurat care a urmărit structura întrebărilor din chestionarul folosit în cadrul anchetei sociologice.

# Contextul general al elaborării strategiei de dezvoltare a educației fizice și sportului în județul Timiș pentru perioada 2018-2023

## Sport și societate

Atât în Europa, cât și în țara noastră, domeniul sportului generează existența unor intense procese sociale precum conflictul și competitivitatea într-un mediu în care persoanele (atât tinerii, cât și alte grupe de vârstă din populația generală în cazul activității sportive de masa, de agrement s.a.) își asumă un rol și status sportiv, rar întâlnit în alte aspecte ale vieții sociale. Renunțarea la activitatea sportivă, mai ales la nivel profesionist, poate declanșa puternice crize de identitate și de adaptare la noua lume socială. Atât la nivel amator, cât și profesionist pot apărea crize declanșate de gradul de dependență de activitatea sportivă prin perturbarea ritmului acesteia.

În cele ce urmează vom evidenția câteva aspecte sociologice de interes general ale relației dintre domeniul sportiv și comunitatea locală, în cazul nostru, în județul Timiș existând atât o populație sportivă care practică sportul de performanță cu rezultate deosebite de-a lungul timpului, cât și o categorie numeroasă a populației care practică sportul în scop de agrement și întreținere a sănătății. Dinamica grupului, atingerea obiectivelor de către organizațiile sociale, subculturi, procese comportamentale, legături și rețele sociale, inegalități structurate, socializare și rețele organizaționale sunt doar câteva zone de intersecție ale mediului sportiv cu zona socială și societatea în ansamblul ei. Această viziune presupune că formele de comportament și interacțiune regăsite în structurile sportive sunt similare cu cele din alte structuri ale societății. Sportul, ca și alte instituții sociale, reprezintă un microcosmos al societății. În același timp, faptul că sportul este un produs al realității sociale, este, de asemenea, unic. Nici o altă instituție, cu excepția religiei, nu poate determina angajarea de energii, resurse, vieți și simbolistici așa cum o face sportul.

Dacă în țările europene dezvoltate, de exemplu, existența sportului poate fi explicată în termeni legați de nevoile sistemului social sau nevoile de producție ale unei economii capitaliste, în țara noastră, mai ales la nivel regional și zonal, constatăm o dezvoltare redusă a domeniului, atât din lipsa investițiilor străine și naționale în economia sportului, cât și datorită unei alocări optime a resurselor materiale și umane, dar și unei lipse de interes față de activitatea fizică și sport în ultimii ani, care ia amploare în rândul tinerelor generații. Sportul este creat de oameni care interacționează, folosindu-și abilitățile și interesele pentru a transforma sportul în ceva care să răspundă intereselor și nevoilor lor (Coakley 1990).

Schimbarea este un proces studiat de specialiștii în științe sociale, în sociologie existând afirmația că sportul este "produs" din viața de zi cu zi (Gruneau 1983). Astfel, oamenii și comunitățile (actorii sociali) acționează pentru a-și crea instituțiile și nu sunt pur și simplu „spectatori”. Cu toate acestea, există și consecințe negative și, de obicei, actorii sportivi la nivel județean nu dispun de resurse suficiente pentru a rezista schimbărilor organizaționale.

În termeni de schimbare și rezistență la schimbare sportul poate fi o formă de rezistență, dar și un mediu propice pentru nou (Fiske 1989, Foley 1990), deși în cea mai mare parte relațiile de clasă existente, inclusiv cele de gen și rasă, sunt reproduse (Foley 1990, Hargreaves 1986, Gruneau 1989, Adelman 1986). Putem exemplifica prin transferul redus de abilități și resurse umane dinspre mediul universitar către scoli, licee și domeniul sportiv, în general. Un sport național cum este oina a cunoscut un declin important după 1990, inclusiv în județul Timiș unde aproape că nu mai este practicat, inclusiv în scoli și licee unde existau anumite elemente de oină în cadrul orelor de sport. Asistăm la introducerea unor sporturi noi, care se doresc mai atractive pentru tinerele generații. (Vasiluță-Ștefănescu & Vaida 2016)

Implicarea tinerilor, în special a băieților, în sport este în mod obișnuit încurajată de părinți, de antrenori și de comunitate, deoarece această activitate este privită ca un cadru foarte eficient pentru învățarea valorilor și convingerilor acceptabile și pentru dobândirea trăsăturilor de caracter dorite. În ciuda criticilor din partea specialiștilor, există un sprijin societal foarte puternic pentru participarea la sport datorită credinței că sportul ajută la transmiterea unor valori corecte precum auto-disciplina, sportivitatea și aprecierea pentru munca grea, competiție și atingerea obiectivelor.

Susținem această afirmație prin studii sociologice de teren care compară băieții/bărbații sportivi și cei care nu practică sportul (există foarte puține studii care compară femeile), care furnizează puține dovezi în susținerea ideii că sportul este necesar pentru o socializare completă și adecvată sau că implicarea în sport are ca rezultat dezvoltarea caracterului, dezvoltarea morală, sau o orientare în echipă, o bună cetățenie sau trăsături de personalitate armonioase s.a. (Fine 1987, Coakley 1987, McPherson et al. 1989, Rees et al., 1990).

Concluzia pe scară largă a sociologilor sportivi este că atunci când se constată un efect aparent de socializare, acesta este, de fapt, rezultatul unui proces de selecție care atrage și reține copiii și tinerii din sport care au deja sau se simt confortabil cu valorile și trăsăturile comportamentale care antrenă au dus la succes în sport. Cei fără aceste valori și trăsături dorite nu manifestă niciun interes în sport sau părăsesc activitatea sportivă.

Sportul este o activitate intens reflectată de media, cu implicații în toate palierele societății, inclusiv în politică și artă. Este o activitate universală, indiferent de dificultățile lingvistice și culturale, sistemul normativ sportiv depășindu-le pentru a-și face simțită prezența în toate societățile (Vasiluță-Ștefănescu & Vaida 2016).

Socializarea tinerilor și a adulților, fie că sunt sau nu participanți la activitatea sportivă, are loc prin prezentarea sportului de către mass-media. Mass-media contribuie la procesul de socializare prin managementul imaginii, manipularea simbolurilor și comentariul. mass-media consolidează ordinea stabilită și consensul valorii în virtutea prezentării, prin comentarii și imagini, a evenimentelor sportive. Aceste prezentări media pot influența ideile noastre despre sport, percepțiile noastre despre gen, rasă, relații sociale și comportamente corecte, precum și despre aderarea noastră la anumite valori.

În activitatea sportivă motivația și satisfacerea nevoilor sunt intrinseci iar rezultatul nu are un impact semnificativ dincolo de contextul activității. Pe de altă parte, sportul modern, reprezentat de simboluri precum Jocurile Olimpice și sportul profesionist, prezintă un profil opus.

Pe măsură ce sportul devine instituționalizat, în special la nivel profesionist, a ajuns să reflecte modelul social corporatist. Sportul este mai mult decât antrenament, pregătirea sportivilor și joc. Atenția s-a mutat de la jucători la manager și public. Moralitatea și spiritul olimpic sunt înlocuite de spectacole și divertisment. Atrăgând spectatorii și sponsorizările, mass-media devine mai importantă decât jocul și activitatea sportivă în sine, deoarece sportul este acum condus de profit și de piață.

În societățile dezvoltate economic, putem exemplifica la nivel european, întrucât organizația orientată spre profit a înlocuit familia ca unitate de bază care coordonează activitatea economică, iar capitalul a promovat piețele consumatorilor drept factorul cel mai important în organizarea economică, multe instituții, inclusiv cele din sport au fost raționalizate și corporatizate. În această privință și în țara noastră, inclusiv la nivel regional regăsim această realitate la nivelul marilor cluburi, cu deosebire în domeniul competitive din sport, cum ar fi fotbalul.

Din punct de vedere politic, sportul constituie o miză în funcție de puterea de mobilizare socială și proiecția sa simbolică în direcția diferențelor sau unității naționale. Din acest punct de vedere oina reprezintă un simbol al unității politice și naționale a românilor. Evident, există un spațiu de manifestare generos în direcția creșterii intensității, emoției și efervescenței sociale pe care o generează un sport precum fotbalul în direcția mobilizării maselor. De asemenea, din punct de vedere economic, sportul poate fi unul din motoarele economiei sprijinind creșterea PIB-ului. Așa-numita industrie a sportului generează venituri directe dar mai ales în sectoarele conexe și un număr semnificativ de locuri de muncă. Sub forma competițiilor sportive dar și a educației fizice, statul dar și sectorul privat și-au adus aportul la înființarea și dezvoltarea formelor asociative în domeniu (cluburi, asociații sportive s.a.) (Vasiluță-Ștefănescu & Vaida 2016).

Consecințele comercializării sportului sunt semnificative, mizele economice asociate reușitei sportive reprezentând un alt factor asociat violenței în sport. De la publicitate la cotarea cluburilor la bursă, războiul devine unul total, pe teren și în afara lui, scopul fiind unul singur, acela de a câștiga cu orice preț, prin orice mijloace. O altă modalitate a violenței în sport asociată mizelor economice ține de mituirea adversarilor sau altor competitori sau a arbitrilor (putem exemplifica în fotbal unde aceste situații de notorietate publică au adus condamnări sau refuzul echipelor de a fi arbitrate de conaționali s.a.) (Vasiluță-Ștefănescu & Vaida 2016).

O altă dimensiune importantă a domeniului sportiv este cea economică și se pune întrebarea în ce sens funcționează această relație. Activitatea sportivă generează o adevărată piață a bunurilor și serviciilor sau piața comandă tipurile de activitate sportivă, în funcție de potențialul de a genera profit. Activitatea sportivă produce bunuri, servicii, echipamente dar și locuri de muncă. De asemenea domeniul are o legătură puternică cu publicitatea. Ca factori ce pot influența teme de interes pentru cercetarea sociologică, care pot fi generate de dimensiunea economică a sportului amintim sursele de finanțare a sportului, subvențiile acordate sportului, contractele sportivilor și sursele de venit s.a.

Diferențe semnificative există între diversele activități sportive în termeni de capacitate economică, adică proiecția acestora ca bunuri și servicii pentru consumul de sport, de timp liber, de spectacol sportiv. Aceste diferențe se reflectă de asemenea și în potențialul de

vizibilitate, respectiv de mediatizare, atragere de practicanți, organizare de concursuri și spectacole cu public. Acest potențial se reflectă direct în puterea economică a sportului respectiv. Aceste diferențe amintite se reflectă și în investițiile de infrastructură și de funcționare necesare derulării activităților sportive. .) (Vasiluță-Ștefănescu & Vaida 2016).

Rolul integrativ al sportului pentru o națiune este similar cu rolul structural-funcțional atribuit sportului în comunități. Studiile clasice efectuate de Lynds (1929), Hollingshead (1949) și Stone (1981) și studiul realizat de Wilkerson & Dodder (1987) scot în evidență rolul integrării sociale prin sport pentru a contracara conflictele rasiale, etnice, regionale și de clasă. Astfel, sportul poate contribui la o identitate națională sau la sporirea sentimentului naționalist. Sportul oferă un mecanism de conectare a organizațiilor și de dezvoltare a competențelor manageriale și administrative în rândul populației locale.

## Context normativ al elaborării strategiei de dezvoltare a sportului

Strategia de dezvoltare a educației fizice și sportului a județului Timiș pentru perioada 2018-2023 este un document programatic cadru pentru activitățile sportive din județul Timiș. Este necesar ca acest document să se încadreze în bine în contextele normative național și internațional din acest domeniu.

### Context internațional

#### 1. Cartea albă privind sportul a Comisiei Europene

În 11 iulie 2007 Comisia Europeană a adoptat Cartea albă privind sportul Comisia Europeană. Preocuparea comisiei a fost de a oferi un cadru orientativ pentru elaborarea de politici active în domeniul educației fizice și a sportului în UE. Documentul a fost elaborat ca urmare a consultării actorilor importanți din domeniul sportului, organizații sportive, federații de sport și comitete olimpice. Cartea albă reflectă direcțiile de dezvoltare a sportului european în următorii ani.

Cartea albă include printre altele și următoarele repere:

- (1) Dezvoltarea unor noi linii directoare privind activitatea fizică și instituirea unei rețele comunitare pentru încurajarea activităților fizice destinate să îmbunătățească sănătatea.
- (2) Organizarea decernării unui certificat european pentru școlile care sprijină în mod dinamic activitățile fizice.
- (3) Lansarea unui studiu privind voluntariatul în domeniul sportiv.
- (4) Îmbunătățirea oportunităților de sprijinire a incluziunii și integrării sociale prin activități sportive.
- (5) Promovarea schimburilor de experiență privind prevenirea incidentelor violente și rasiste dintre forțele de ordine și organizațiile sportive.
- (6) Promovarea folosirii sportului ca instrument în politica de dezvoltare comunitară.
- (7) Realizarea unui studiu privind finanțarea în statele membre a sportului de masă și a sportului pentru toți, atât din surse publice, cât și private, precum și privind impactul schimbărilor constante din acest sector.
- (8) Instituirea unei structuri de dialog mai eficiente privind sportul la nivelul UE, inclusiv organizarea unui forum anual al sportului european.
- (9) Propunerea către statele membre a întăririi cooperării politice privind sportul printr-o agendă recurentă consolidată, priorități comune și o raportare periodică către miniștrii sportului din UE.
- (10) Încurajarea înființării unor comitete europene pentru dialog social în sectorul sportului și sprijinirea angajatorilor și angajaților în acest sens.

## **2. Carta internațională a educației fizice, activității fizice și a sportului (UNESCO, 2015)**

Carta internațională a educației fizice, activității fizice și a sportului (Unesco , 2015) reprezintă versiunea modificată, actualizată a Cartei internaționale a educației fizice și sportului pe care Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură a adoptată în 1978 cu ocazia celei de-a 12-a conferințe generale de la Paris. Aceasta din urmă a stabilit pentru prima dată la nivel internațional un set de principii pe care să se bazeze dezvoltarea sportului și a educației fizice. Documentul revizuit în 2015 introduce principii ca și egalitatea de gen, nediscriminarea sau incluziunea socială prin sport. Fără a prezenta în extenso documentul este important a menționa câteva dintre principiile ce ar trebui să cadreze orice document strategic în domeniul sportului și activităților sportive.

### **Articolul 1 - Practica activităților sportive (educația fizică, activitatea fizică și sportul) reprezintă un drept fundamental pentru toți.**

Libertatea de a dezvolta bunăstarea fizică, psihologică și socială prin intermediul acestor activități trebuie să fie sprijinită de toate instituțiile guvernamentale, sportive și educaționale.

Diversitatea educației fizice, a activității fizice și a sportului este o trăsătură de bază atractivității acestora. Jocurile tradiționale, dansurile și sportul, atât în formele lor tradiționale cât și în variantele lor moderne, exprimă patrimoniul cultural bogat și trebuie protejate și promovate.

Fiecare sistem educațional trebuie să aloce locul și importanța necesară educației fizice, activității fizice și sportului pentru a stabili un echilibru și a consolida legăturile dintre activitățile fizice și celelalte componente ale educației. De asemenea, trebuie să se asigure că clasele de educație fizică, de preferință zilnic, ca parte obligatorie a învățământului primar și secundar și că sportul și activitatea fizică în școală și în toate celelalte instituții de învățământ joacă un rol esențial în rutina copiilor și a tinerilor.

### **Articolul 2 - Educația fizică, activitatea fizică și sportul pot oferi o gamă largă de beneficii indivizilor, comunităților și societății în general**

Educația fizică, activitatea fizică și sportul pot juca un rol semnificativ în dezvoltarea abilităților fizice, bunăstării, sănătății și capacității participanților prin îmbunătățirea rezistenței, a forței, a flexibilității, a coordonării, a echilibrului și a controlului.

Educația fizică, activitatea fizică și sportul pot îmbunătăți sănătatea mentală, bunăstarea și capacitatea psihologică prin sporirea încrederii corporale, a stimei de sine, a auto-eficacității, prin scăderea stresului, anxietății și depresiei, prin creșterea funcției cognitive și prin dezvoltarea unei o gamă largă de abilități și atribute, cum ar fi cooperarea, comunicarea, conducerea, disciplina, munca în echipă, care contribuie la realizarea în timp ce participă, învață și în alte aspecte ale vieții.

Pentru societate în general, educația fizică, activitatea fizică și sportul pot aduce beneficii semnificative pentru sănătate, sociale și economice. Un stil de viață activ ajută la prevenirea bolilor de inimă, a diabetului zaharat, a cancerului precum și a obezității și, în cele din urmă, reduce moartea prematură. În plus, reduce costurile legate de sănătate, crește productivitatea și consolidează angajamentul civic și coeziunea socială.

#### **Articolul 4 - Educația fizică, activitatea fizică și programele sportive trebuie să încurajeze participarea pe tot parcursul vieții**

Educația fizică, activitatea fizică și programele sportive trebuie concepute astfel încât să răspundă nevoilor și caracteristicilor personale ale celor care le practică pe întreaga lor viață.

Experiențele timpurii ale jocului, jocurilor și activităților fizice ar trebui să fie prioritare pentru toți, astfel încât să pună bazele cunoștințelor, aptitudinilor, atitudinilor și motivației necesare pentru menținerea participării pe tot parcursul vieții în activitatea fizică și în sport.

#### **Articolul 8 - Spațiile și dotările adecvate și sigure, facilitățile și echipamentele sunt esențiale pentru calitatea educației fizice, a activității fizice și a sportului**

Trebuie să fie furnizate și menținute spații adecvate și sigure, facilități, echipament și opțiuni de îmbrăcăminte pentru a satisface nevoile participanților la educația fizică, activitatea fizică și sport, având în vedere nevoile diferite legate de climă, cultură, sex, vârstă și dizabilitate.

Autoritățile publice, organizațiile sportive, școlile și alte instituții care administrează facilitățile de la toate nivelurile trebuie să colaboreze pentru a proiecta, oferi și optimiza utilizarea instalațiilor, facilităților și echipamentelor pentru educația fizică, activitatea fizică și sport, ținând seama de oportunitățile și condițiile din împrejurimile naturale.

Reperle legislative menționate și ideile surprinse arată importanța acordată sportului și că există o preocupare constantă la nivel internațional pentru susținerea educației fizice și a sportului ca activitate cotidiană.

#### **Context legislativ național**

Strategia de dezvoltare a educației fizice și sportului a județului Timiș pentru perioada 2018-2023 este un document complex ce se elaborează printr-un larg parteneriat, care are la baza documentele de programare comune entităților membre:

**Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României; Orizonturi 2013-2020-2030 (2008) și Strategia Națională pentru Dezvoltarea durabilă a României 2030 (2018)** sunt documente ce includ referințe la educația fizică și la activitățile sportive. Obiectivele sunt trasate până la nivelul anul 2030 și aduc în discuție și educația prin sport și importanța acesteia în dezvoltarea individului și comunității. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți. Susținerea procesului de învățământ prin programe educaționale extrașcolare și extracurriculare care să asigure educația pentru sănătate, educația civică, cultural-artistică, științifică, ecologică și educația prin sport.

**Documentul cadru de implementare a programului operațional regional 2014-2020** evidențiază importanța dezvoltării infrastructurii sportive. Sunt menționate mai ales construcția de terenuri de sport pentru practicarea sportului de masă și realizarea și



îmbunătățirea facilităților pentru practicarea sporturilor de iarnă atât ca formă de petrecere a timpului liber cât și pentru organizarea de competiții sportive la standarde internaționale.

**Master Planul pentru turismul național al României în perioada 2007 – 2026** corelează dezvoltarea turismului și cu dezvoltarea activităților sportive. În această legătură sunt menționate sporturile de iarnă ca motor al dezvoltării turismului activ. Un alt element de convergență este menționat prin încurajarea unui sport mai puțin practicat la noi în țară (dovadă și inexistența terenurilor specifice), anume, golful. Din perspectiva master planului amintit, golful ca sport poate realiza o deschidere spre turiști din țări în care practicarea acestui sport are o lungă tradiție. Pe aceeași linie a sporturilor ce se pot conecta cu dezvoltarea turismului național sunt menționate drumețiile (trasee montane) și echitația ca formă alternativă sau complementară de petrecere a timpului liber în natură. Chiar dacă în mentalul colectiv românesc pescuitul și cu atât mai puțin, vânătoarea sunt privite ca sporturi, master planul pentru turism național le include ca modalități prin care turismul poate fi revigorat, dezvoltat.

În **Programul de Guvernare 2017-2020** este un capitol special cu privire la Tineret și Sport dovedind o schimbare de optică în ceea ce privește importanța sportului și a activităților sportive. Programul cuprinde 17 obiective printre care pentru realizarea și implementarea unei strategii la nivel județean sunt importante:

- a. Guvernul susține înființarea de Asociații Sportive Școlare, la nivelul instituțiilor de învățământ din România, finanțate în baza legii 350/2005 de către Consiliile locale pentru municipii și orașe, iar pentru comune de către Consiliile Județene. ca argumente sunt amintite: sistemul de învățământ reprezintă, din punct de vedere resursa umană, baza întregii mișcări sportive și de voluntariat din România, reluarea legăturii dintre sportul de masă și cel de performanță, reînceperea educației sportive și de voluntariat în școli, și prezentarea tuturor elevilor beneficiilor obținute prin practicarea unor activități sportive în școală.
- b. Promovarea educației sportive și de voluntariat în școli și prezentarea beneficiilor obținute prin practicarea unor activități sportive tuturor elevilor.
- c. Dezvoltarea și susținerea practicării continue a activităților fizice și sportive cu implicarea administrației publice locale, mai ales în mediul rural, acolo unde sportul este promovat insuficient pentru a vedea oarecare rezultate.
- d. Încurajarea sportului de masă
- e. Susținerea sportului de performanță
- f. Reorganizarea competițiilor naționale interșcolare
- g. Finanțarea taberelor sportive pentru recompensarea câștigătorilor competițiilor sportive.
- h. Dezvoltarea unei baze sportive minimale la nivelul fiecărei școli principale din comune.

## Direcții strategice

Strategia se bazează pe trei piloni centrali ai demersului: PARTICIPARE-PRACTICARE-PERFORMANȚĂ și are următoarele linii directoare:

<b>Linia directoare 1</b> <b>Încurajarea sportului de masa</b>
<b>Obiectiv general</b> Promovarea sportului și valorilor sale în școli
<b>Obiectiv specific</b> Dezvoltarea centrelor sportive la nivel rural
Măsura 1 – Identificarea centrelor
Măsura 2 – Identificarea resursei umane
Măsura 3 – Stabilirea disciplinelor sportive promovate pe fiecare centru în parte
<b>Obiectiv specific</b> Identificarea obstacolelor care pot duce la nerealizarea obiectivului anterior
Măsura 1 – Asigurarea transportului copiilor la centre
Măsura 2 – Susținerea finanțării centrelor
Măsura 3 – Găsirea resursei umane
<b>Obiectiv general</b> Susținerea și promovarea sportului în regiunea DKMT
<b>Obiectiv specific</b> Desfășurarea de competiții sportive în regiunea DKMT
Măsura 1 – Cooperarea interinstituțională

<b>Linia directoare 2</b> <b>Susținerea sportului de performanță</b>
<b>Obiectiv general</b> Promovarea sportului la nivel național și internațional
<b>Obiectiv specific</b> Dezvoltarea sistemului de selecție
Măsura 1 – Identificarea structurilor sportive care au în componență sportivi de performanță și mare performanță
Măsura 2 – Susținerea financiară de către administrația publică locală a structurilor sportive performante pe baza unor criterii prestabilite
Măsura 3 – Desfășurarea de competiții – festivaluri sportive între structurile sportive și

centrele rurale

Măsura 4- Creșterea nivelului competițional și promovarea județului în competițiile sportive naționale și internaționale

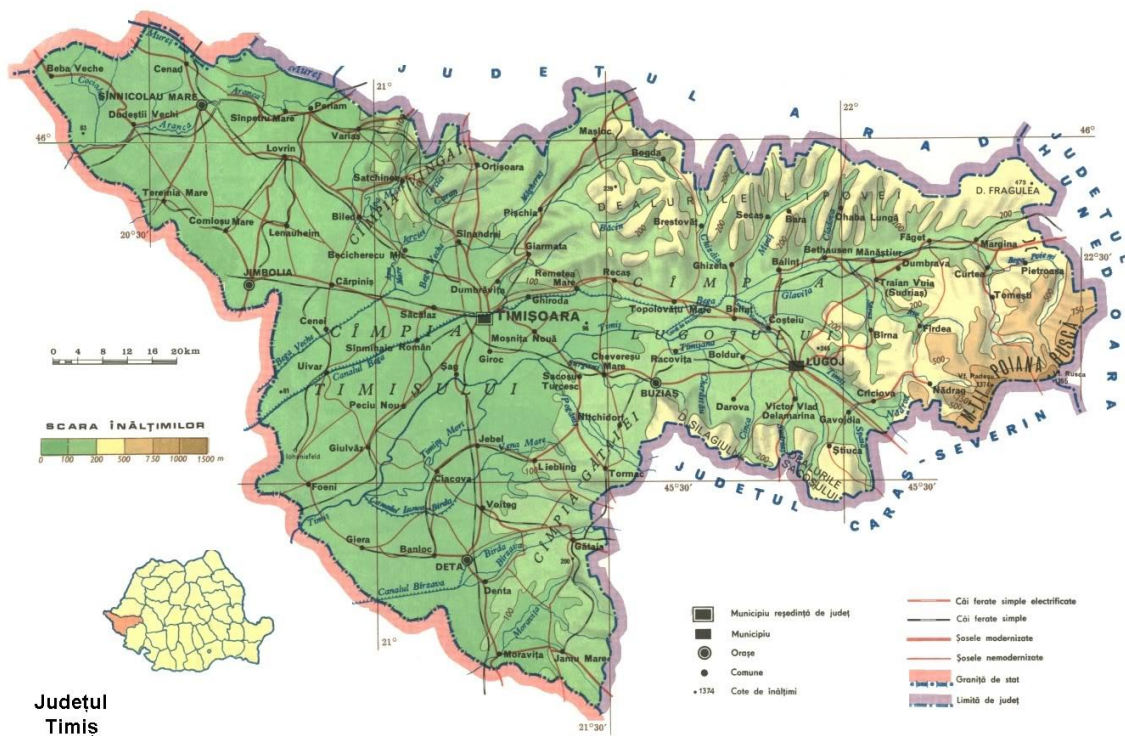
<b>Linia directoare 3</b> <b>Dezvoltarea infrastructurii sportive</b>
<b>Obiectiv general</b> Preluare/dezvoltarea taberelor sportive la nivel județean
<b>Obiectiv specific</b> Promovarea taberelor sportive în școli
Măsura 1 – Utilizarea de către comunitate a bazelor sportive existente la nivelul județului
Măsura 2 – Organizarea de tabere sportive
Măsura 3 – Cooperarea interinstituțională
<b>Obiectiv general</b> Înființarea unei Arene sportive de nivel internațional
<b>Obiectiv specific</b> Finanțarea construcției unei asemenea investiții
Măsura 1 – Atragerea de finanțări nerambursabile
Măsura 2 – Cooperarea interinstituțională

# Istoric și particularități ale județului Timiș în contextul elaborării strategiei de dezvoltare a sportului

## Caracteristicile geografice

Județul Timiș este situat în partea de Vest a României. Este cel mai mare județ al țării, având o suprafață totală de 8.697 km<sup>2</sup>, reprezentând 3,6% din suprafața totală a României. Se învecinează, la Nord, cu județul Arad, la Est cu județul Hunedoara, la Sud-Est cu județul Caraș-Severin, la Sud-Vest cu regiunea autonomă Voivodina (Serbia), iar la Vest cu județul Csongrád (Ungaria).

Figura 2. Harta geografică a județului Timiș



Din punctul de vedere al reliefului, forma geografică predominantă a județului Timiș este câmpia (joasă, în partea vestică și înaltă în zona centrală). Dealurile sunt prezente în zonele de nord (Dealurile Lipovei) și de est (Dealurile Silagiului, Dealurile Sacoșului) ale județului, iar forme de relief cu înălțimi mai mari sunt întâlnite în extremitatea nord-vestică (Vf. Padeșu – 1.374 m, Munții Poiana Ruscă).

Rețeaua hidrografică a județului Timiș este dominată de râurile Timiș și Bega (care străbat județul de la est la sud-vest) și afluenții acestora (Pogăniș, Bârzava etc.). Timișul izvorăște în Munții Semenic, din județul Caraș-Severin și are o lungime totală de aproape 340 km, vărsându-se în Dunăre la Pančevo, în Serbia. Râul Bega izvorăște în Munții Poiana Ruscă, are o lungime totală de 256 km și se varsă în Tisa la Titel, în Serbia. În timpul stăpânirii

Habsburgice au fost realizate o serie de intervenții asupra cursurilor râurilor din Banat, implicit din actualul județ Timiș. Îndiguirea râului Timiș, implicit desființarea mlaștinilor care dominau la sud de Timișoara, a fost realizată începând cu anul 1759, prin strădaniile inginerului olandez Fermault. Acestuia i s-au încredințat și lucrările de intervenție asupra râului Bega. Se construiește un canal prin intermediul căruia Bega devine navigabilă și se asigură legătura cu porturi de pe actualul teritoriu al Serbiei și diferite mărfuri ori produse ajung la și de la Budapesta ori Viena (Olaru, 2006). Dincolo de acestea, intervențiile și ameliorările hidrotehnice (uzine de apă și sisteme de ecluză) au fost realizate la cele mai înalte standarde ale vremurilor și reprezintă, astăzi, adevărate comori ale patrimoniului cultural și de istorie a tehnicii (Jancsó, 2010).

Din punct de vedere administrativ-teritorial, județul Timiș face parte din regiunea istorică Banat, din regiunea Vest (începând cu anul 1998) și din macroregiunea 4 (din anul 2001, împreună cu Regiunea Sud-Vest). În privința organismelor transfrontaliere, Timișul deține din anul 1997 statutul de membru al Euroregiunii Dunăre-Criș-Mureș-Tisa, un organism al cooperării între România, Ungaria și Serbia, creat în virtutea unei tradiții de bună înțelegere și de colaborare între etniile care au conviețuit pe teritoriul Banatului istoric: Români, Maghiari și Sârbi. De fapt, întreg teritoriul cuprins între granițele naturale ale Mureșului, Tisei și Dunării, cunoscut și sub numele de Banat Timișan, a reprezentat în ultimele patru secole un spațiu al conviețuirii pașnice, al interculturalității și multilingvismului.

În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, Banatul Timișan (Timiș, Torontal și Caraș) a fost anexat prin decret imperial Ungariei. Mai apoi, după Marea Unire, va fi înființat în anul 1925 județul Timiș-Torontal, unitate administrativ-teritorială care își va înceta existența în anul 1950, când, după model sovietic, teritoriul României va fi împărțit în 28 de regiuni, plus municipiul București. În anul 1968 a avut loc o nouă reformă administrativ-teritorială, Timișul dobândindu-și configurația pe care o are și în prezent.

## O scurtă istorie a județului Timiș

Creionarea unei istorii a județului Timiș nu se poate face fără a lua în considerare istoria Banatului și a Timișorii (Szentmiklosi, 2016; Benea, 2013; Hategan, 2005; Neumann, 2015). Toate epocile istorice sunt reprezentate în pleiada descoperirilor de situri și piese arheologice, a edificiilor și a documentelor vremii de pe teritoriul județului Timiș. Ca atare, punctăm cronologic doar câteva repere mai importante.

- Preistorie: numeroase așezări, necropole și descoperiri izolate din Neolitic, Epoca bronzului, prima și a doua vârstă a fierului;
- Cca. 6000 a.Chr.: Sanctuarul neolitic de la Parța, descoperit în anii '70, unicul sanctuar neolitic din România și unul dintre puținele de pe teritoriul Europei;
- Mileniul V a.Chr.: Așezarea neolitică de la Uivar, aparținătoare culturii Vinča;
- 1500-1000 a.Chr.: fortificația de epoca bronzului Cornești-Iarcuri, una dintre cele mai mari fortificații de acest gen din Europa;
- Sec. I a.Chr. – sec. II p.Chr.: numeroase așezări și descoperiri de factură dacică;
- Sec. II-IV: peste 200 de așezări romane și post-romane, atestate arheologic;
- Sfârșitul secolului IV – 454: prima formațiune statală de după retragerea stăpânirii romane, temelile acesteia au fost puse de hunii conduși de Uldin, Charatron, Attila, Bleda și Ellak;
- 927: înființarea voievodatului independent condus de Glad;
- 934: voievodatul lui Glad este atacat de cetele migratoare maghiare, conduse de Zuard, Cadusa și Boyta;
- După anul 1002 ducele Ahtum a construit la Morisena (Cenadul de azi) o mănăstire închinată Sfântului Ioan Botezătorul, în care au activat călugări bizantini;
- 1028-1030, Ahtum poartă mai multe lupte cu Chanadinus, care îl înfrânge în bătălia decisivă de la Tomnatic. De acum Chanadinus conduce teritoriile lui Ahtum în cadrul Regatului maghiar sub Ștefan I;
- 1315-1323: Carol Robert de Anjou își stabilește reședința, implicit capitala Regatului Ungariei la Timișoara;
- 1441-1446: Ioan de Hunedoara este comite și conte de Timiș;
- 30 iulie 1552: partea centrală și de Vest a Banatului intră sub stăpânire otomană și este constituit Pașalâcul Timișoara;
- 1696-1698: habsburgii încearcă să cucerească Banatul, dar eșuează;
- Septembrie 1716: asediul cetății Timișoara de către trupele habsburgice;
- 12-13 octombrie 1716: garnizoana otomană, condusă de Mehmed Pașa, capitulează iar Eugeniu de Savoya preia cetatea;
- 21 iulie 1718: Tratatul de pace de la Passarowitz;
- 1722-1726: primul val de coloniști șvabi;
- 1728/1771/1783: este realizată regularizarea râului Bega;
- 1738-1739: epidemie de ciumă;
- 1737-1739: războiul turco-austriac pe teritoriul Banatului;
- 1738: răscoala românilor bănățeni;
- 1753: primul teatru permanent;

- 1762-1763: epidemie de ciumă;
- 1763-1772: al doilea val de coloniști șvabi;
- 1760: Timișoara devine primul oraș din Imperiul Habsburgic, cu iluminat public cu lămpi de seu și petrol;
- 1782-1786: al treilea val de coloniști șvabi;
- 1815: la inițiativa librarului Josef Klapka este înființată prima bibliotecă de împrumut public din Imperiul Austriac, la Timișoara;
- 26 aprilie-8 august 1849: Timișoara este asediată de forțele revoluționare maghiare;
- 1852: Timișoara este legată de Viena printr-o linie de telegraf;
- 1855: Timișoara devine primul oraș al Imperiului Habsburgic, cu străzile iluminate cu gaz;
- 1857: Inaugurarea primei căi ferate din Câmpia Banatului, de 112 km, pe ruta Timișoara - Jimbolia - Kikinda - Szeged;
- 5 februarie 1867: este creat statul dualist Austro-Ungar, iar Banatul devine parte integrantă a Ungariei;
- 12 noiembrie 1884: Timișoara devine primul oraș din Europa, cu străzile iluminate electric;
- 28 iulie 1919: se instaurează administrația română în Banat (2/3 din Banatul istoric);
- 12 septembrie 1944: armata sovietică intră în Timișoara;
- 1953: Timișoara devine primul oraș din Europa cu trei teatre de stat: român, german și maghiar;
- 16 decembrie 1989: Revoluția de la Timișoara;
- 16 septembrie 1996: Tratatul de la Timișoara, de prietenie și bună vecinătate între România și Ungaria;
- 2008: demararea lucrărilor de decolmatare a canalului Bega, prim pas în reluarea navigației.

## Repere istorice ale sportului timișean

Sportul este unul dintre fenomenele ce caracterizează epoca modernă și contemporană. Acest fapt se datorează atât plăcerii mișcării în aer liber, cât și dorinței continue de perfecționare și depășire a propriilor limite psiho-fizice. Prin complexitatea dezvoltată, sportul poate fi înțeles ca structuri și procese sociale care determină pe de-o parte condițiile de desfășurare a exercițiilor fizice ca formă de activitate individuală sau grupală de petrecere a timpului liber iar pe de altă parte se plasează organizarea sportului din punct de vedere instituțional.

Dezvoltarea actuală a sportului pare fi o prelungire a jocului, așa cum a fost acesta îndelung practicat de-a lungul timpului. Existența competițiilor, a antrenamentelor și a unei infrastructuri specifice (ex: stadioane) nu este în nici un caz o caracteristică a epocii moderne. Studiul competițiilor sportive în diverse societăți a relevat faptul că sportul contemporan este un fenomen indisolubil legat de dezvoltarea socială. Industrializarea și urbanizarea, existența grupurilor sociale caracterizate de un standard ridicat, atât economic cât și cultural, școlarizarea generalizată, amplexarea mijloacelor de comunicare în masă, au avut ca efect diversificarea și specializarea sportivilor, creșterea performanțelor obținute, generalizarea spectacolului și a competiției.

Sportul reprezintă, înainte de toate, o activitate de plăcere; se practică acolo unde ne face plăcere, în timpul liber, în afara obligațiilor profesionale sau familiale. Există o mare diferență între sportivul dedicat unui sport favorit și acela care practică un sport mai mult sau mai puțin ocazional, ca amator. Sportul a devenit cu timpul o instituție în sine cu structuri proprii, ierarhice, organizare și regulamente specifice, instalații și personal calificat.

În sec. al XVII-lea este redescoperit principiul „mens sana in corpore sano”, care indică faptul că starea fizică a omului este o condiție a valorii sale sociale. Ca urmare, educația școlară era firesc să cuprindă în programa sa ore dedicate practicării sportului.

În a doua jumătate a sec. XIX, se înființează numeroase cluburi. Primele competiții desfășurate între anii 1880-1930 au fost urmate la scurt timp de crearea federațiilor care au preluat organizarea cluburilor. Succesele sportive au dus la multiplicarea stadioanelor.

Stadionul din Timișoara construit în 1963, poartă numele fotbalistului timișorean Dan Păltinișanu (1951-1995), care a jucat 10 sezoane la FC Politehnica Timișoara. Acesta are o capacitate de 32.972 locuri, iar prima denumire a fost: Stadionul 1 Mai.

În 1863 se înființează la Timișoara Asociația de canotaj „Regata”.

În 1899, la 25 iunie, are loc prima partidă de fotbal din oraș, între elevii liceului Piarist conduși de profesorul de gimnastică Carol Muller.

Sportul cu balonul rotund, a debutat timid pe meleagurile Timișului și a crescut rapid în popularitate. La 20 august 1902 s-a disputat primul meci de fotbal, pe terenul de la Pădurea Verde din Timișoara, în fața a 100 de spectatori. Jocul a fost disputat între echipele reprezentative ale Timișoara și Lugojului. Meciul s-a încheiat cu victoria oaspeților.



Continuă evoluția și a altor echipe din Timiș, mai exact tot în 1902, la Sânnicolau Mare lua naștere o mișcare sportivă, care nu excludea fotbalul, numita Asociația sportivă Sânnimiclașană. Șapte ani mai târziu s-a înscris și Jimbolia pe lista orașelor unde a început să se practice fotbalul organizat.

La Timișoara au început să apară tot mai multe echipe. Dintre toate, cea care s-a afirmat în întreaga țară, Chinezul (1910), care poartă denumirea comandantului Paul Chinezu, din oastea regelui Matei Corvin. După Marea Unire din 1918, echipa timișoreană a obținut o performanță remarcabilă prin câștigarea a șase titluri consecutive în perioada de grație 1921-1927.

Tot la Lugoj în 1920, se înființează „Vulturii”, iar un an mai târziu, la Timișoara se naște probabil cea mai iubită echipă a timișorenilor din toate timpurile: Poli Timișoara. Puțin mai la vest, în Comloșu Mare, se înscrie și Comloșana pe harta fotbalului din Timiș.

În anul 1923 apare și prima echipă de fotbal din Deta, pentru că în 1927 fotbalul să ajungă în extremitatea vestică a județului Timiș, la Dudeștii Vechi, acolo unde se naște Pobeda. Alte două cluburi din Timișoara merită consemnate Ripensia (1928) și CFR-ul (1933).

Chinezul și Ripensia au dominat fotbalul românesc în perioada interbelică, ducând numele Timișoarei și al Banatului în elita națională, dar și peste hotare.

Figura 3. Siglele Poli Timișoara de-a lungul timpului  
[https://ro.wikipedia.org/wiki/FC\\_Politehnica\\_Timișoara](https://ro.wikipedia.org/wiki/FC_Politehnica_Timișoara)



Cluburile sportive la nivel de Timiș, înființate de zeci de ani, au format numeroase generații, din care s-au remarcat personalități sportive bine cunoscute pe plan național și internațional, campioni olimpici și mondiali, precum și tehnicieni de marcă în domeniul sportiv.

Printre cele mai reprezentative școli de sport din Timiș, amintim: Liceul cu program sportiv Banatul, Clubul Sportiv Municipal Timișoara, Clubul Sportiv Universitar Universitatea de Vest din Timișoara, Clubul Sportiv Universitar Politehnica Timișoara, Clubul Sportiv Școlar nr 1 Timișoara, Clubul Sportiv Școlar Vega, Clubul Sportiv Școlar Lugoj, etc.

Numeroase medalii, plachete, cupe, diplome și trofee evidențiază rezultatele obținute de sportivii romani, de la primele lor participări la competițiile naționale și internaționale. Asemenea colecții sunt întotdeauna foarte interesante, pline de amintiri, și au o deosebită

valoare emoțională și instructivă. Aceste preocupări ar trebui să existe peste tot, în scopul popularizării sportului, a celor mai buni sportivi, în vederea stimulării copiilor și tinerilor pentru participarea acestora într-un număr sporit la competiții de profil.

Un tânăr bănățean (născut în suburbia timișoreană Freidorf în 1904), un adevărat atlet, de cinci ori campion olimpic de înot în anii 1924-1928, deținător a nenumărate recorduri mondiale, era descris în anii săi de înalte performanțe nautice, drept "un elegant Adonis".

Pentru acest băiat "bine făcut", înotul s-a dovedit a fi pașaportul care l-a purtat, dintr-o stare materială nu tocmai înfloritoare (tatăl fusese cărămidar la Timișoara), spre dubla legendă: a sportului și a spectacolului, în care ocupa un loc unic, creând personajul Tarzan, "omul maimuță".

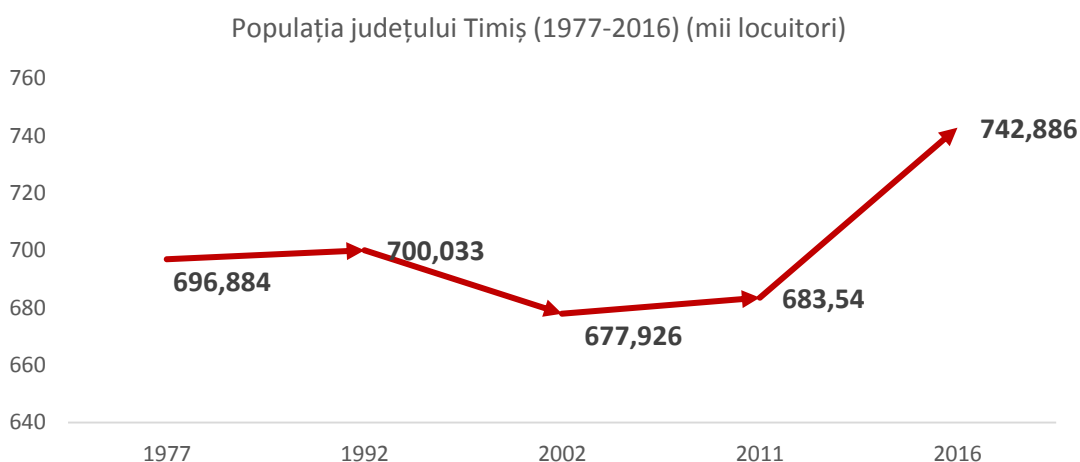
Sportului i se recunoaște cu prioritate valoarea biologică și socială. Prin excelență, frumusețea, emoția și armonia pe care le cultivă și le stârnește spontan, fără înțelegeri prealabile, sportul poate căpăta valențe estetice. Trupul este acela care l-a făcut pe om să înțeleagă și să iubească frumusețea. Și au trebuit milenii, ca mișcarea trupului, în toată plenitudinea și măreția sa, să devină o bucurie a tuturor.

## Populația județului Timiș

În prezent, județul Timiș este compus din 10 orașe (Buziaș, Ciacova, Deta, Făget, Gătaia, Jimbolia, Lugoj, Recaș, Sânnicolau Mare și Timișoara), 89 de comune și 313 sate. Timișoara (332.983 locuitori) și Lugoj (47.702 locuitori) au și rangul de municipiu. Al treilea cel mai mare oraș al județului (din punctul de vedere al numărului populației) este orașul Sânnicolau Mare (14.682 locuitori), urmat de orașul Jimbolia (13.597 locuitori).

Din anul 1968, când județul Timiș și-a dobândit actuala structură administrativă, populația a fluctuat în felul următor:

Figura 4. Dinamica populației județului Timiș



Sursa: elaborare proprie pe baza datelor INS

În anul 2016, populația județului Timiș era de 742.886 locuitori, putându-se observa așadar o creștere demografică față de datele furnizate de recensămintele anterioare ale populației, creștere datorată în mare parte migrației interne din România. Aportul acesta de populație se datorează în principal dezvoltării economice a județului și de nevoia crescută de forță de muncă. Din cei 742.886 de locuitori ai județului, 358.191 sunt de sex masculin, iar 384.695 de sex feminin. Majoritatea populației județului Timiș locuiește în mediul urban (453.903 de locuitori), iar populația rurală este de 288.983 locuitor (Pisică, et al, 2016).

La Recensământul Populației și al Locuințelor, realizat în anul 2011 (Rezultate definitive ale Recensământului Populației și al Locuințelor – 2011), structura pe etnii a populației județului Timiș indică faptul că, în ultimii 30 de ani s-au produs o serie de transformări generate de declinul demografic și de fenomenul emigrării. În afara românilor majoritari, cea mai numeroasă etnie este constituită de populația maghiară, urmată de romi și de membrii comunităților de sârbi, croați și sloveni. Prezența maghiarilor și a sârbilor, croaților și slovenilor reprezintă o constantă seculară în județul Timiș, datorată pe de o parte realităților istorico-demografice existente în Banatul istoric, iar pe de altă parte învecinării cu țările învecinate - Ungaria și Serbia. În cazul comunităților șvăbești (germane) din județul Timiș, începând cu a doua jumătate a secolului XX poate fi observat un declin demografic accentuat, datorat în principal emigrărilor/repatrierilor masive în Germania în anii '80 (Moldovan, 2009) și mai ales după anul 1990.

Alături de românii majoritari, minoritățile etnice din județul Timiș și din Banat, în general, au contribuit la construirea unui model cultural aparte, bazat pe diversitate și pe împrumut cultural, elemente care în cazul oricărei strategii culturale trebuie conservate și valorificate.

Tabelul 1. Populația județului Timiș pe etnii

<b>Etnia</b>	<b>1977</b>	<b>1992</b>	<b>2002</b>	<b>2011</b>
Români	472.912	561.200	565.639	550.836
Maghiari	77.525	62.866	50.556	35.295
Romi	9.828	14.836	16.084	14.525
Sârbi/Croați/Sloveni	21.782	17.548	13.698	10.344
Germani	98.296	26.722	14.174	8.504
Ucraineni	3.773	6.437	7.321	5.950
Bulgari	7.151	6.466	5.562	4.478
Slovaci	2.128	2.229	1.908	1.424
Evrei	1.799	625	441	220
Cehi	796	389	283	185
Turci	38	44	74	127
Ruși/Lipoveni	340	160	144	109
Greci	55	55	209	75
Polonezi	177	107	79	65
Armeni	50	38	32	30
Tătari	10	6	8	16
Alte etnii	194	270	1.563	1.967

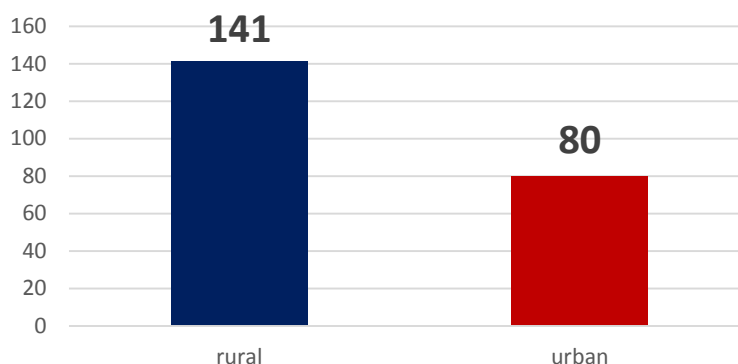
Sursa: elaborare proprie pe baza datelor INS

Conform datelor furnizate de recensământul din 2011 (Rezultate definitive ale Recensământului Populației și al Locuințelor – 2011), din cele 683.540 persoane chestionate, din punct de vedere religios, populația județului Timiș este formată din: 507.506 ortodocși, 6.773 ortodocși-sârbi, 54.547 romano-catolici, 8.271 greco-catolici, 9.372 reformați, 26.094 penticostali, 8.680 bapțiști, 1.998 adventiști de ziua a șaptea, 1.117 musulmani, 514 evanghelici, 232 mozaici precum și alte confesiuni și denominații cu un număr mai redus de membri (martorii lui Iehova, creștini după evanghelie, creștini de rit vechi, armeni etc.).

## Infrastructura sportivă a județului Timiș

### Baze sportive

Figura 5. Distribuția bazelor sportive din jud Timiș în mediul rural și urban

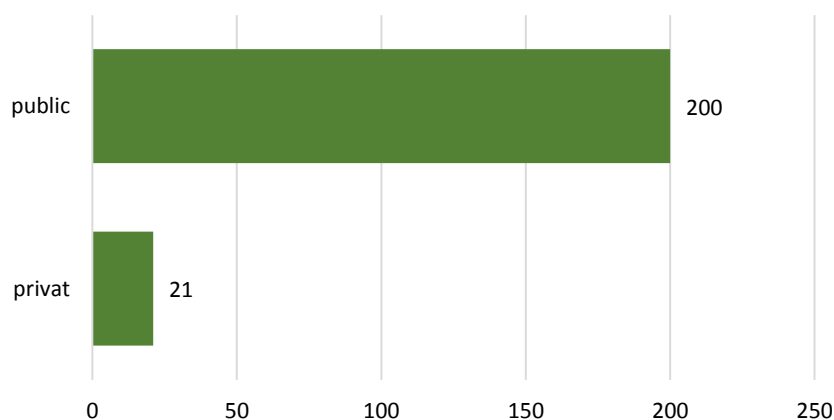


Județul Timiș are un total de 221 de baze sportive. Din graficele alăturate se poate observa că distribuția lor este disproporționată existând un număr aproape dublu în mediul rural. Totuși trebuie ținut cont că majoritatea facilităților sportive din mediul rural sunt reprezentate de terenuri cu destinație sportivă (terenuri de fotbal) și în mult mai mică măsură de săli de sport cu dotări aferente. Putem constata că există o bună acoperire din punct de vedere al densității facilităților sportive în mediul rural ceea ce constituie o premisă foarte bună pentru relansarea sportului de masă. Ca și aspect negativ se remarcă starea acestei infrastructuri, multe dintre facilități având nevoie nu doar de conservare ci și de investiții pentru renovare.

În distribuția bazelor sportive pe axa public privat se poate observa o polarizare în zona publică. Peste 90% dintre facilitățile sportive ale județului sunt gestionate de administrația publică locală și județeană, instituții de învățământ.

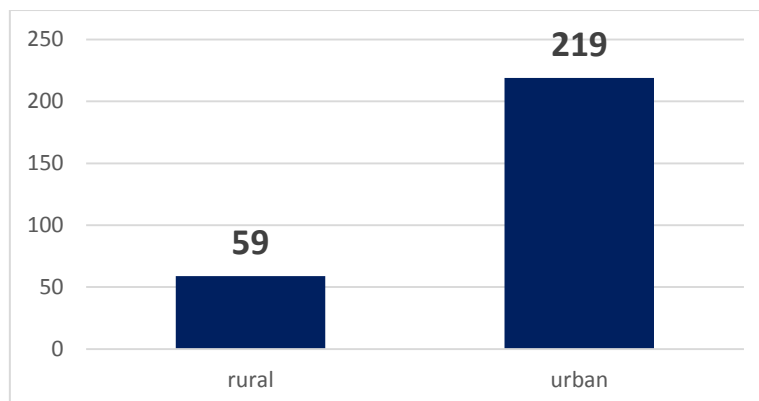
Din punct de vedere strategic această situație se reflectă în măsuri care maximizează existența infrastructurii sportive în zona publică dar și în măsuri care să încurajeze afacerilor și investițiilor în domeniul sportului.

Figura 6. Distribuția bazelor sportive din județul Timiș în funcție de mediul privat și public



## Asociații și cluburi sportive

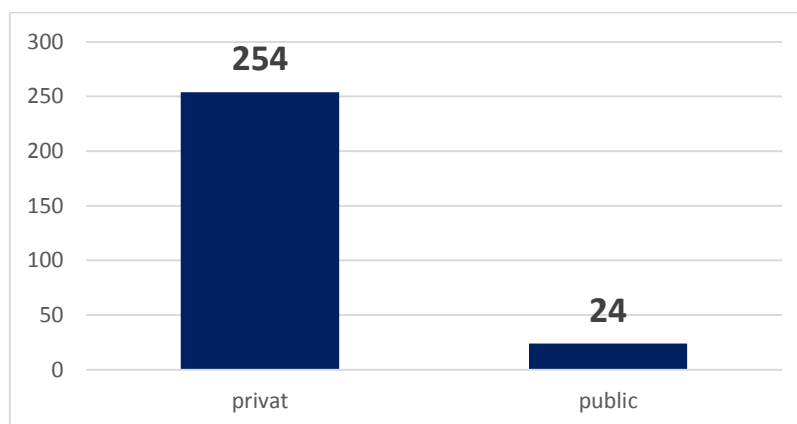
Figura 7. Distribuția asociațiilor și cluburilor sportive din jud. Timiș în mediul rural și urban



În ceea ce privește cluburile și asociațiile sportive distribuția acestora este cu precădere în mediul urban (79%). Remarcăm că deși există o infrastructură sportivă optimă din punct de vedere cantitativ în mediul rural (la nivel de baze sportive) totuși aceasta nu se corelează cu numărul de asociații și cluburi sportive. O posibilă explicație a acestei discrepante este faptul că asociațiile și cluburile au nevoie de spații de funcționare, de săli de antrenament și alte facilități pe care mediul nu le oferă. Din acest punct de vedere strategia încurajează investiția resurselor în crearea de noi facilități (spații, săli de antrenament etc.) care să determine mai departe o creștere a asociațiilor și cluburilor pe ramuri de sport și tipuri de activități sportive.

Distribuția pe axa public privat a cluburilor și asociațiilor din județul Timiș, după cum se preconiza, este disproporțională în favoarea mediului privat. 254 de unități din totalul de 278 existente la momentul analizei. Numărul crescut al asociațiilor din mediul privat este îmbucurător dar se regăsește mai ales în mediul urban. Din acest punct de vedere măsurile strategiei vizează creșterea ponderii asociațiilor și cluburilor sportive în zona privată în mediul rural.

Figura 8. Distribuția asociațiilor și cluburilor sportive publice și private din județul Timiș



## Cluburile sportive reprezentative în județul Timiș



**CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR**  
Universitatea de Vest din Timișoara

### **PREZENTARE CLUB SPORTIV UNIVERSITAR UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA**

Clubului Sportiv Universitar Universitatea de Vest din Timișoara (CSU – UVT) a fost înființat în anul 2015 și și-a început efectiv activitatea în luna iunie 2015. Clubul are active în acest moment 9 secții sportive (handbal, volei, șah, arte marțiale, motoparapantă, badminton, ciclism, lupte și fotbal) obținând deja rezultate notabile pentru un club care a pornit practic de la zero atât din punct de vedere al infrastructurii și bazei materiale cât și a efectivelor de sportivi – medalii la competițiile naționale de șah- Titlul național la șah seniori – masculin (prin marele maestru Andei Istrățescu); arte marțiale, badminton- Titlul național la badminton seniori masculin (prin Collins Filimon); lupte- loc III la CN individual de lupte, calificare la turneul final de promovare în liga I la volei masculin în anul 2018, medalii de argint și bronz la campionatele naționale de șah, badminton și lupte.

Obiectul de activitate al Clubului Sportiv Universitar Universitatea de Vest din Timișoara constă în:

- a) organizarea, selecția, pregătirea și participarea la competiții interne și internaționale;
- b) promovarea spiritului de fair-play, combaterea și prevenirea violenței și dopajului prin activitatea proprie;
- c) promovarea disciplinelor sportive diverse;
- d) administrarea bazei materiale sportive proprii;
- e) organizarea de competiții sportive în conformitate cu statutele și regulamentele federațiilor sportive naționale;
- f) alte activități în vederea realizării scopului și obiectului de activitate, în condițiile legii.

În prezent la club activează 207 sportivi legitimați la diferite federații sportive române de specialitate. Există intenția ca în viitorul foarte apropiat să fie activate și alte secții ale clubului considerând că sportul este un factor determinant în evoluția unei universități, stând la baza consolidării apartenenței instituționale și a dezvoltării comunității sale de alumni.



## **CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL TIMIȘOARA**

### **Prezentare CSM Timișoara**

Clubul Sportiv Municipal Timișoara este o instituție publică în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului, care are ca obiect de activitate performanța, selecția, pregătirea și participarea la competiții interne și internaționale.

Clubul Sportiv Municipal Timișoara a luat ființă în anul 1985.

În cadrul Clubului Sportiv Municipal Timișoara, în anul 2018, activau 12 secții pe ramuri de sport, din care 9 olimpice: Atletism, Box, Badminton, Canotaj, Lupte libere, Natație, Tenis de câmp, Tir, Volei și 3 neolimpice: modelism, radioamatorism, samba.

C.S.M. Timișoara are un număr de 307 de sportivi, din care 216 legitimați și 91 în pregătire.

Conform categoriilor de vârstă, în cadrul clubului activează 140 de seniori, 42 tineret, 50 juniori I, 65 juniori II, și 10 copii, cu o medie de participare de 8 sportivi pe competiție.

Aceștia sunt coordonați de 15 antrenori din care 9 angajați și 6 voluntari.

CSM Timișoara organizează anual un număr de 10 competiții sportive cu participare națională și internațională la disciplinele: atletism, badminton, box, canotaj, lupte, tenis, natație, tir.

Rezultatele obținute de CSM Timișoara în decursul anilor, situează clubul în eșalonul fruntaș al cluburilor din România situându-se în fiecare an în primele 10 cluburi din țară.

În palmaresul clubului se află un număr de 116 medalii la Campionate și Cupe Mondiale, 150 medalii la Campionate Europene și un număr de 617 medalii la Campionate Naționale și Cupe Naționale.





## AS POLITEHNICA TIMIȘOARA

### PREZENTARE AS POLITEHNICA TIMIȘOARA

S-a înființat în 1920 și cuprinde:

#### **ASU POLITEHNICA TIMIȘOARA**

1998 - s-a înființat echipa de fotbal :

Participare campionat național juniori 2016

Loc 3-4 campionat național juniori 2017

#### **CSU POLITEHNICA TIMIȘOARA**

S-a înființat în 1948 și cuprinde secțiile:

atletism,

canotaj,

handbal masculin,

scrimă,

volei feminin

#### **SCM POLITEHNICA TIMIȘOARA**

S-a înființat în 1947 și cuprinde:

handbal masculin

campioană națională 1956 și 1991

câștigătoarea cupei României 1986 și 2019

participă în:

cupele europene 1985, 1988, 1989

cupa cupelor 1987, 1991

cupa challenge 2007, 2008

cupa EMF 2016



## **CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR NR.1 TIMIȘOARA**

### **PREZENTARE CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR NR.1 TIMIȘOARA**

Înființat în anul 1957 sub numele de Școala Sportivă de Elevi a trecut prin mai multe forme de organizare și secții diferite, urmând ca în anul 1978 să fie denumită Club Sportiv Școlar Timișoara. De la înființare și până astăzi clubul și-a câștigat un renume bine meritat prin rezultatele remarcabile obținute atât la competițiile naționale cât și la cele internaționale.

În cadrul clubului activează opt secții sportive:

lupte greco-romane

lupte libere

gimnastică artistică băieți

gimnastică artistică fete

gimnastică ritmică

caiac-canoe

înot

șah

În decursul anilor au realizat performanțe remarcabile:

790 medalii la campionate naționale : aur, argint și bronz

308 titluri de campioni naționali și balcanici

122 selecții la loturile naționale

8 medalii aur, 12 argint, și 15 bronz la campionate europene și mondiale

325 medalii la concursuri internaționale

Sportivii care activează în cadrul clubului, pot practica un sport de performanță într-un cadru organizat, cu posibilitatea de a participa la competiții naționale și internaționale cu perspective de promovare în etapele superioare și sectare în loturile naționale.



## CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR LUGOJ

### PREZENTARE CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR LUGOJ

S-a înființat în 1959, cu trei secții de performanță: atletism, fotbal și gimnastică. În prezent are opt secții de performanță cu peste 600 sportivi care își desfășoară activitatea în următoarele secții sportive:

atletism

fotbal

gimnastică băieți

handbal băieți

judo

lupte greco-romane

lupte libere

volei fete

Palmares:

671 medalii de aur și titluri de campioni naționali

108 medalii, cupe și trofee obținute la concursuri și competiții internaționale

peste 100 sportivi la loturile naționale seniori și juniori

89 medalii la competiții Balcanice

7 medalii la Campionate Europene pentru juniori

6 medalii la Campionate Europene seniori

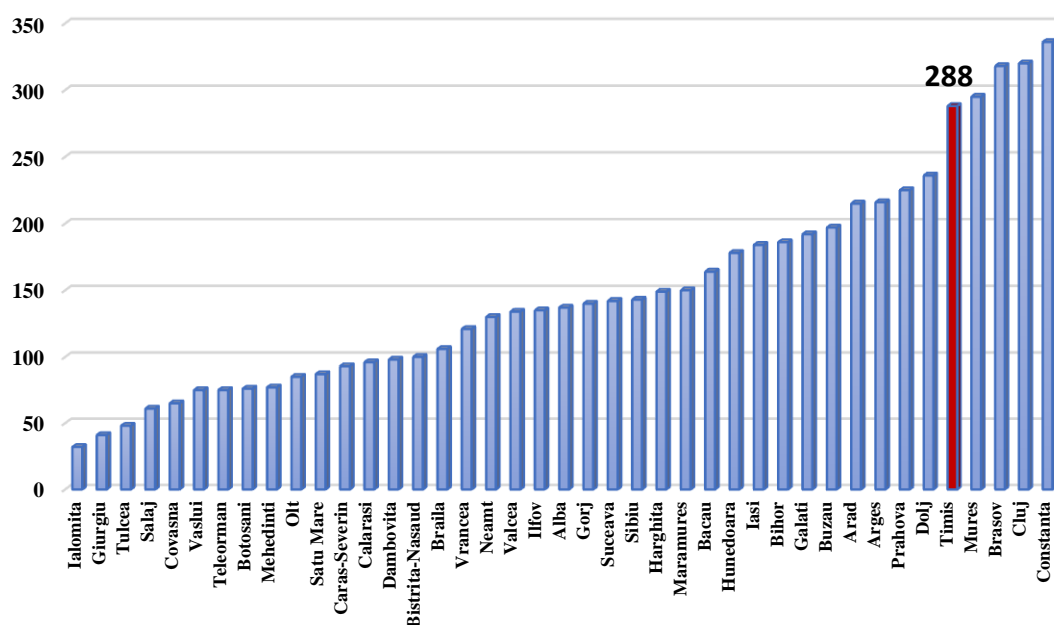
4 medalii la Campionate Mondiale

8 sportivi participanți la Jocurile Olimpice

## Potențialul sportiv al județului Timiș

Pentru a evidenția potențialul sportiv al județului Timiș am analizat o serie de indicatori, precum (i) numărul de antrenori sportivi pe județe (abordare comparativă) și evoluția acestora la nivelul județului Timiș în perioada 1992-2017; (ii) numărul de arbitri sportivi pe județe și evoluția acestora în județul Timiș de-a lungul perioadei 1992-2017; (iii) numărul de instructori sportivi pe județe și evoluția acestora în județul Timiș de-a lungul perioadei 1994-2017; (iv) locurile obținute la Competițiile Internaționale (Campionatele europene și mondiale); (v) evoluția numărului total de Medalii obținute de sportivii români la Jocurile Olimpice și Paralimpice, Campionatele Mondiale și Europene; (vi) numărul de secții sportive pe județe și evoluția acestora în județul Timiș de-a lungul perioadei 1992-2017; (vii) sportivi legitimați pe județe și evoluția numărului acestora în județul Timiș, 1992-2017.

Figura 9. Antrenori sportivi pe județe (număr persoane), 2017

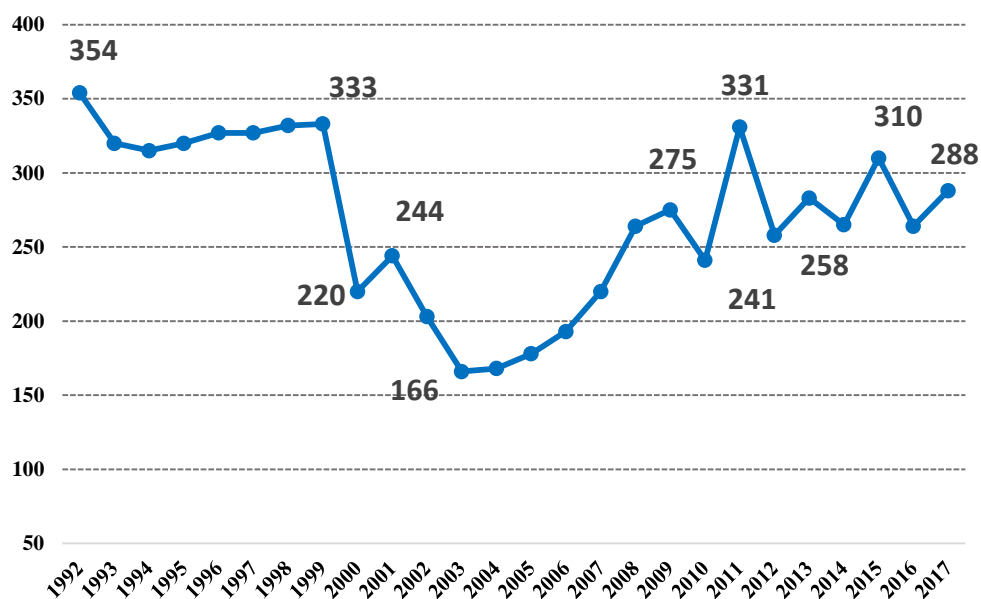


Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

Astfel, în ceea ce privește numărul de antrenori sportivi pe județe, putem observa că în anul 2017 județul Timiș a fost situat pe primele poziții la nivel național cu 288 de antrenori, fiind depășit ușor de județele Mureș, Brașov, Cluj și Constanța, dar fiind plasat la o distanță semnificativă de celelalte județe precum Ialomița, Giurgiu, Tulcea sau Sălaj.

Cu toate acestea, numărul de antrenori sportivi a scăzut semnificativ în județul Timiș de-a lungul perioadei 1992-2017, de la 354 antrenori (1992) la 288 antrenori (2017), cu o perioadă extrem de nefavorabilă din acest punct de vedere în anii 1990 și o ușoară revenire după anul 2003. În contextul crizei economice și financiare mondiale (2009-2010) numărul de antrenori sportivi a crescut semnificativ în județul Timiș, de atunci însă fiind înregistrate numeroase oscilații până în prezent.

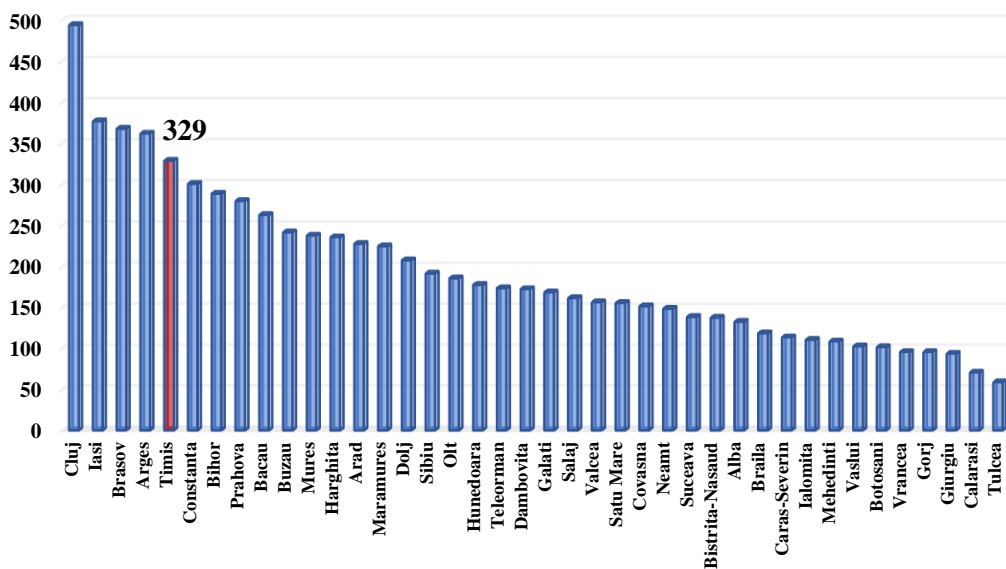
Figura 10. Evoluția numărului de antrenori sportivi în județul Timiș (număr persoane), 1992-2017



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

În ceea ce privește numărul de arbitri sportivi, clasamentul pe anul 2017 scoate în evidență județul Timiș pe poziția V-a cu 329 de arbitrii, imediat după Cluj, Iași, Brașov și Argeș. La polul opus din acest punct de vedere se situează județele Tulcea și Călărași cu un număr ușor peste 50 arbitri, dar și Giurgiu, Gorj sau Vrancea care se apropie de 100 arbitri.

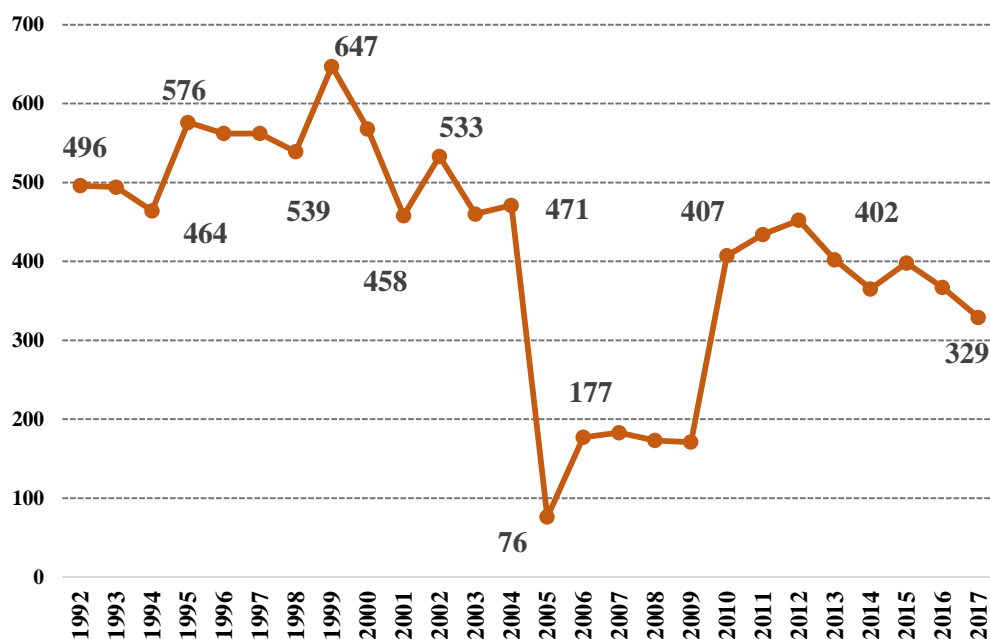
Figura 11. Arbitri sportivi (număr persoane) pe județe, 2017



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

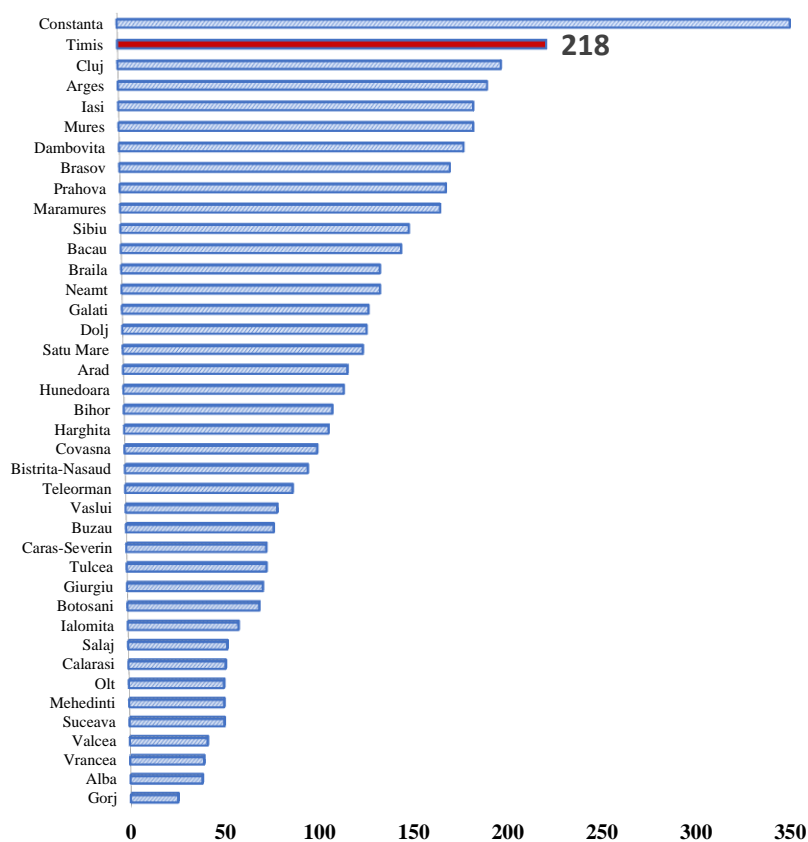
Evoluția numărului de arbitri sportivi la nivelul județului Timiș în perioada 1992-2017 relevă același trend descendent ca și în cazul antrenorilor sportivi. Astfel, numărul de arbitri a scăzut în județul Timiș de la 496 (1992) la 329 (2017), cu o perioadă extrem de nefavorabilă între 2004-2005 (când numărul arbitrilor sportivi a scăzut de la 471 la 76).

Figura 12. Evoluția numărului de arbitri sportivi (număr persoane) la nivelul județului Timiș, 1992-2017



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

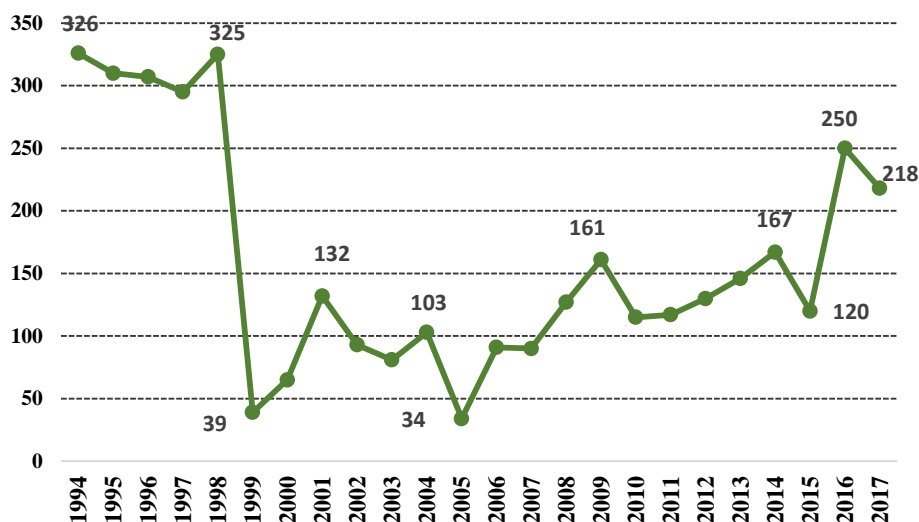
Figura 13. Instrucorii sportivi pe județe (număr persoane), 2017



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

O performanță deosebită a județului Timiș comparativ cu celelalte județe ale României este înregistrată sub aspectul instructorilor sportivi. Astfel, Timiș se plasează pe cea de-a doua poziție la nivel național în ceea ce privește numărul de instructori sportivi (218 în anul 2017), fiind depășit doar de Constanța.

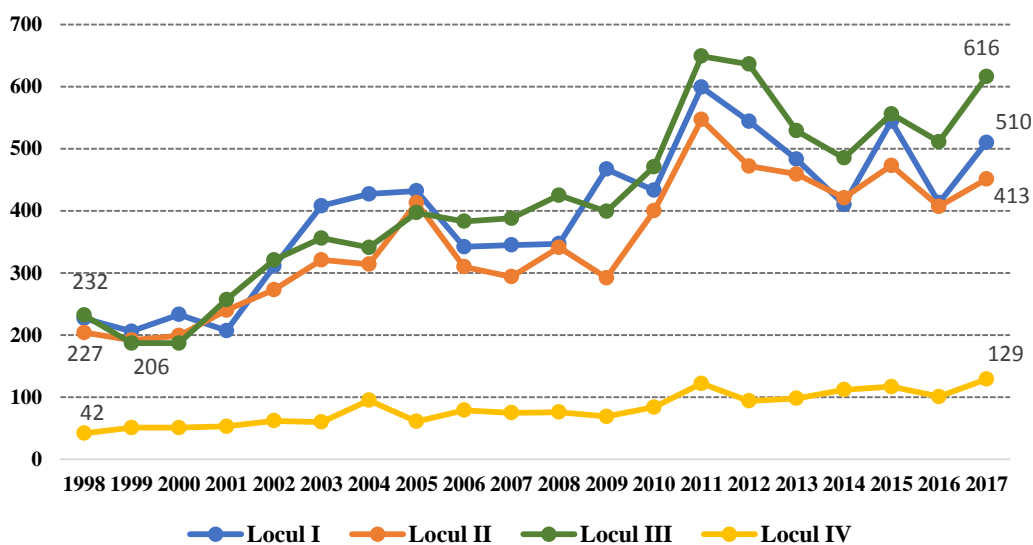
Figura 14. Evoluția numărului de instructori sportivi în județul Timiș, 1994-2017



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

Totuși, evoluția numărului de instructori sportivi este la fel de nefavorabilă ca și în cazul antrenorilor sportivi sau al arbitrilor. Astfel, numărul de instructori a scăzut în județul Timiș de la 326 (1994) la 218 (2017), cu o reducere extrem de accentuată între anii 1998-1999 (de la 325 la 39 instructori sportivi).

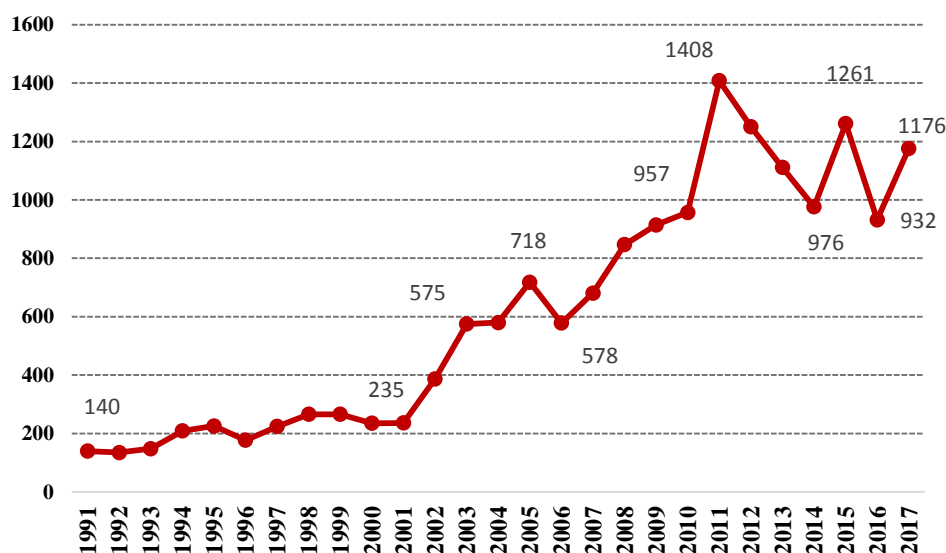
Figura 15. Locuri obținute la Competițiile Internaționale (Campionatele europene și mondiale) – Total (număr)



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

Cu toate acestea, performanțele sportivilor români au continuat să crească între anii 1998-2017, tot mai mult dintre aceștia înregistrând primele poziții la Campionatele Europene și Mondiale. Astfel, numărul total de medalii obținute de sportivii români la Jocurile Olimpice și Paralimpice, Campionatele Mondiale și Europene a crescut semnificativ în perioada 1991-2017, de la 140 (1991) la 1176 (2017), saltul decisiv fiind înregistrat în perioada 2006-2011.

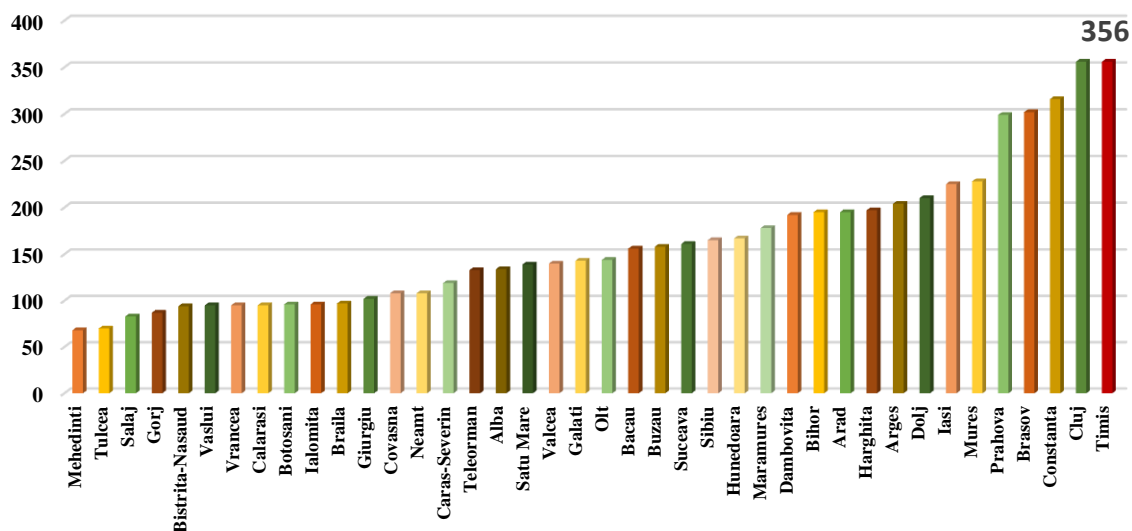
Figura16. Evoluția numărului total de Medalii obținute de sportivii români la Jocurile Olimpice și Paralimpice, Campionatele Mondiale și Europene pe federații sportive, categorii de întreceri sportive internaționale și categorii de locuri obținute – Total, 1991-2017



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

Un alt aspect pozitiv ce reflectă potențialul sportiv al județului Timiș este performanța înregistrată în termeni de secții sportive comparativ cu celelalte județe, Timiș fiind clasat pe prima poziție la nivel național în anul 2017 cu 356 secții sportive, fiind urmat de Cluj, Constanța, Brașov sau Prahova. La polul opus regăsim județele Mehedinți, Tulcea, Sălaj, Gorj și Bistrița-Năsăud.

Figura17. Secții sportive pe județe (număr), 2017

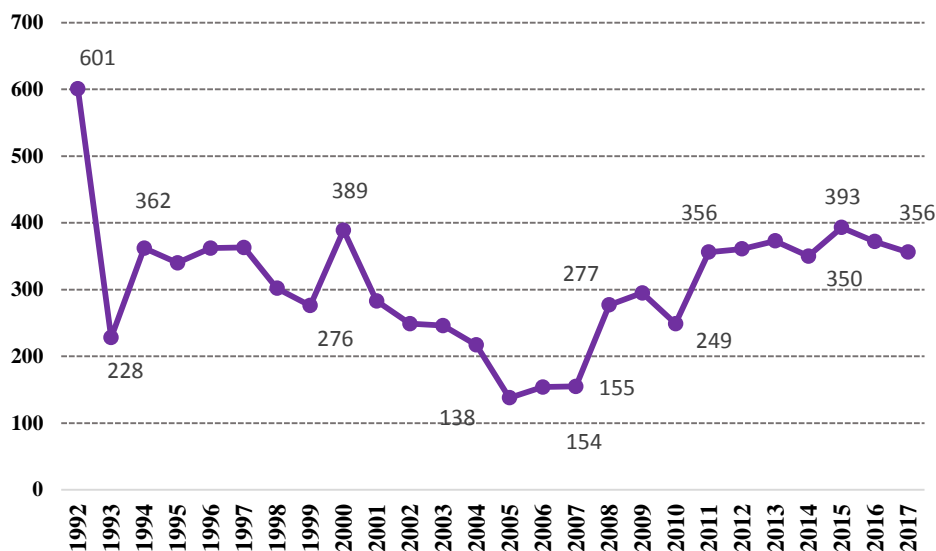




Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

Totuși, și de această dată, trendul în timp este nefavorabil, numărul de secții sportive scăzând semnificativ în județul Timiș de-a lungul perioadei 1992-2017, de la 601 (1992) la 356 (2017).

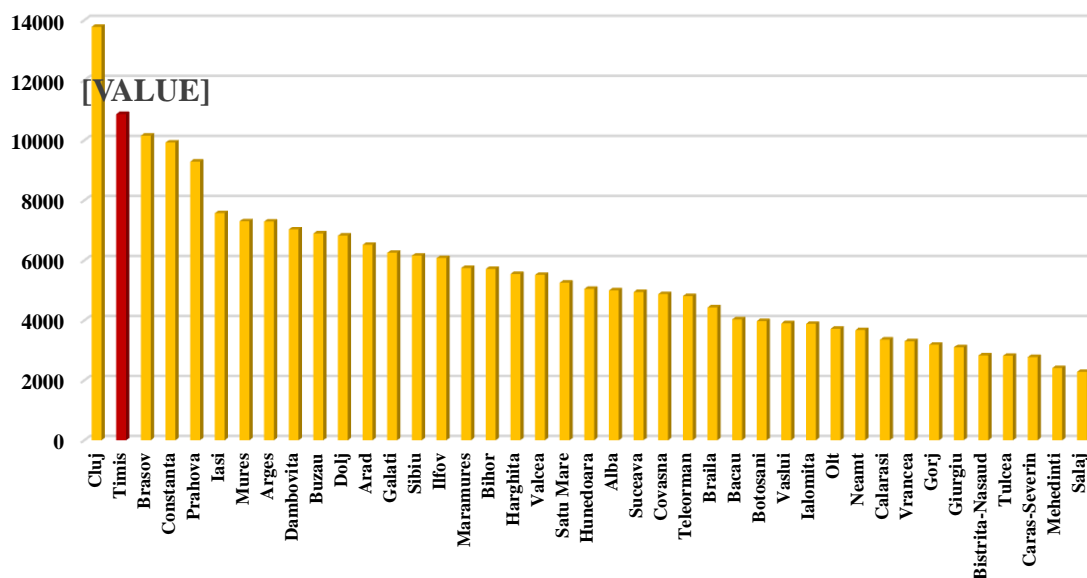
Figura 18. Evoluția numărului de secții sportive la nivelul județului Timiș, 1992-2017



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

Un alt aspect pozitiv este relevat prin prisma numărului de sportivi legitimați pe județe, Timiș deținând a doua poziție la nivel național cu 10874 sportivi, imediat după județul Cluj și fiind urmat de Brașov, Constanța, Prahova, respectiv celelalte județe ale României.

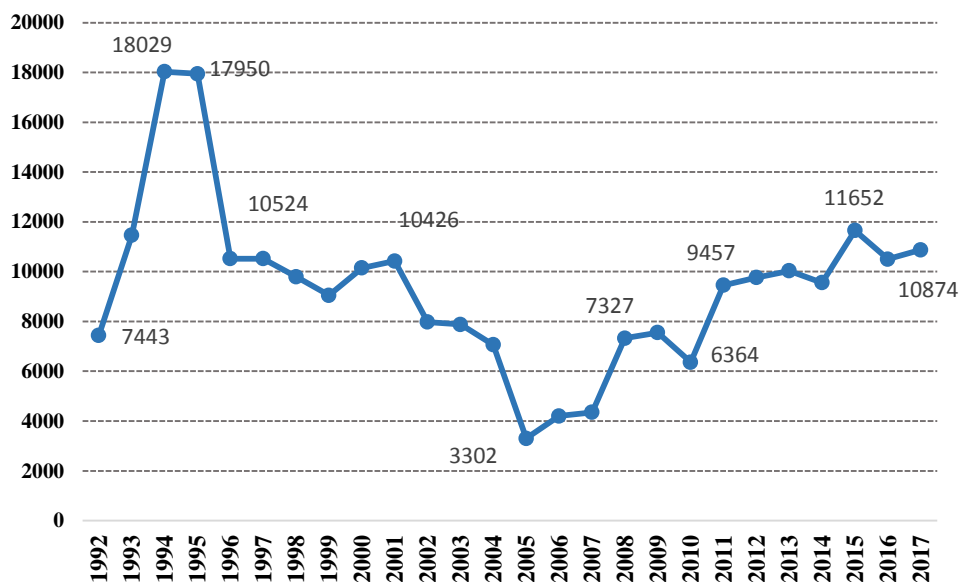
Figura 19. Sportivi legitimați pe județe (număr persoane), 2017



Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

Evoluția numărului de sportivi legitimați la nivelul județului Timiș în perioada 1992-2017 scoate în evidență însă noi problematici cu care se confruntă județul, numărul de sportivi legitimați scăzând semnificativ între 1994-2017, cu peste 7000 de sportivi.

Figura 20. Evoluția numărului de sportivi legitimați la nivelul județului Timiș (număr persoane), 1992-2017



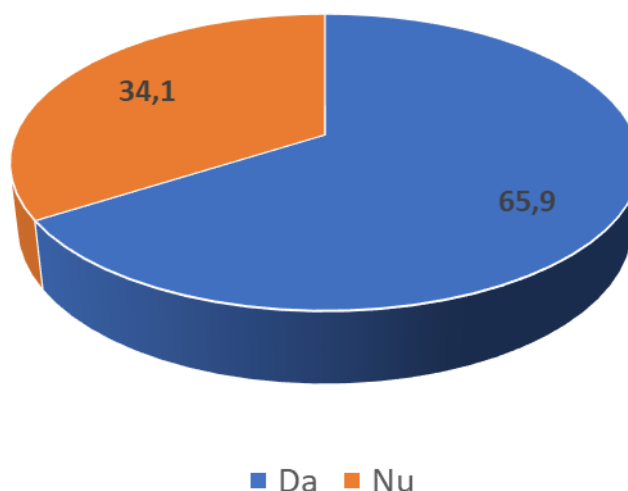
Sursa: Institutul Național de Statistică (2019) – TEMPO Online

În concluzie, apreciem că, deși la nivel național județul Timiș înregistrează o performanță bună comparativ cu celelalte județe ale României, fiind situat pe primele poziții la majoritatea indicatorilor considerați, analiza în profunzime a evoluției acestora în ultimele trei decenii relevă o serie de deficiențe (tendențe extrem de nefavorabile) care impun atenție în vederea soluționării printr-o strategie integrativă și coerentă pe termen scurt, mediu și lung.

# Analiza fenomenului sportiv și a activităților sportive în județul Timiș

## Ancheta sociologică privind consumul de sport și problemele cu care se confruntă sportul timișean

Figura 20. Participați la activități sportive în timpul dvs. liber?



Având în vedere că majoritatea respondenților în cadrul anchetei sociologice se încadrează în intervalul de vârstă 18-45 de ani, considerăm populația respondentă ca fiind cu preponderență tinerii și adulții din județul Timiș. Tinerii și adulții timișeni care participă la activitățile sportive sunt de peste două ori mai numeroși 65,9% decât cei sedentari 34,1%. Cum se explică acest scor optimist și îmbucurător? O posibilă explicație trebuie să ia în considerare mai mulți factori. În primul rând, populația generală din România, conform datelor furnizate de Eurobarometrul pe sport din 2018, se înscrie într-un trend pozitiv privind practicarea activităților sportive (37% practică activități sportive), oferind o bună premisă în acest sens.

Preocuparea față de imaginea de sine (componentă a succesului în plan personal, social și profesional) este cu siguranță una din motivațiile tinerilor și adulților de a se îndrepta spre practicarea activităților sportive, în condițiile în care societatea contemporană promovează o anumită imagine dezirabilă, atât pentru bărbați, cât și pentru femei. De asemenea menționăm accesul facil la diverse canale informaționale (site-uri de specialitate pe internet, rețele de socializare, televiziune, cinema s.a.) care contribuie la dezvoltarea unor preocupări în acest sens ale tinerilor și adulților pe toate segmentele de vârstă.

Figura 21. Gradul de participare la activități sportive în Europa (Sursa: Eurobarometru 2018)

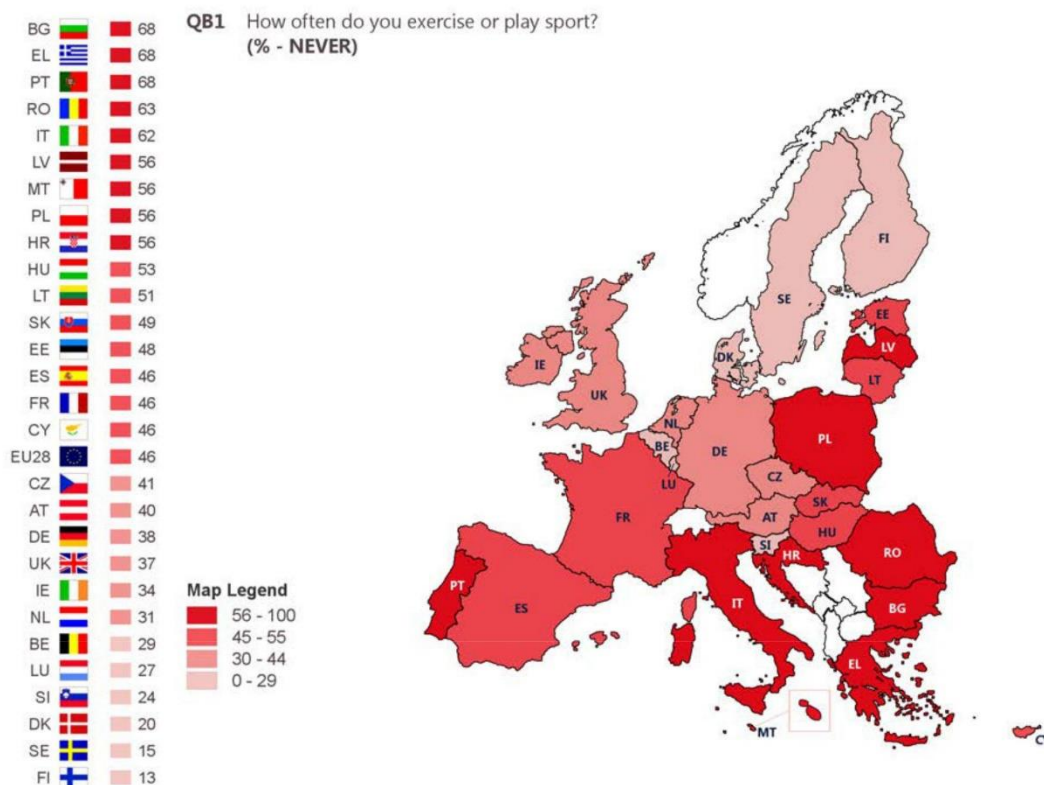
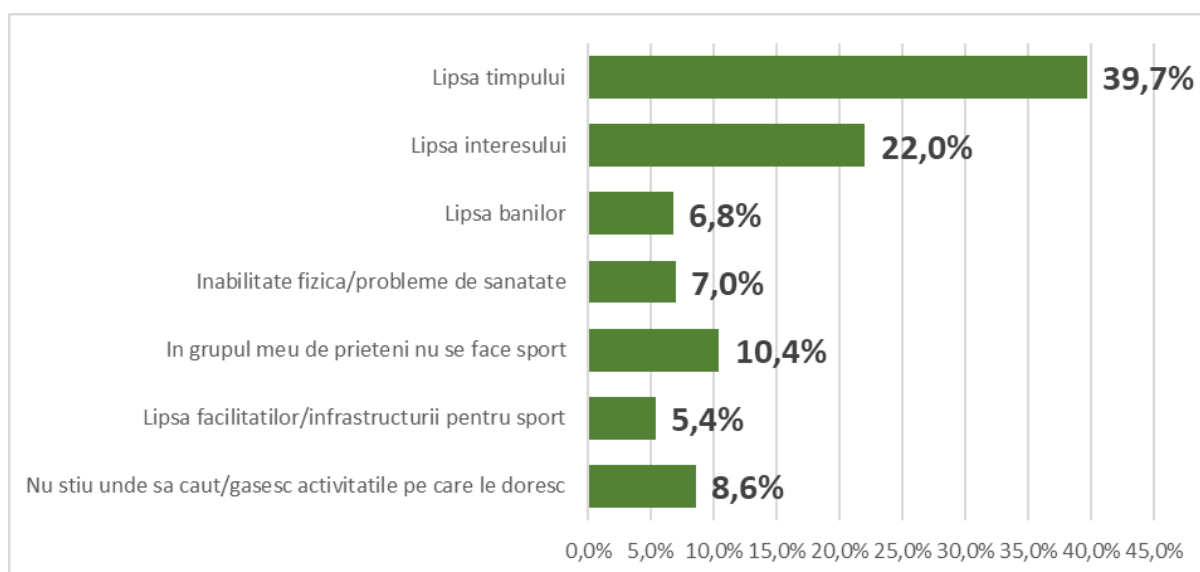


Figura 22. Care este principalul motiv pentru care nu desfășurați activități sportive?



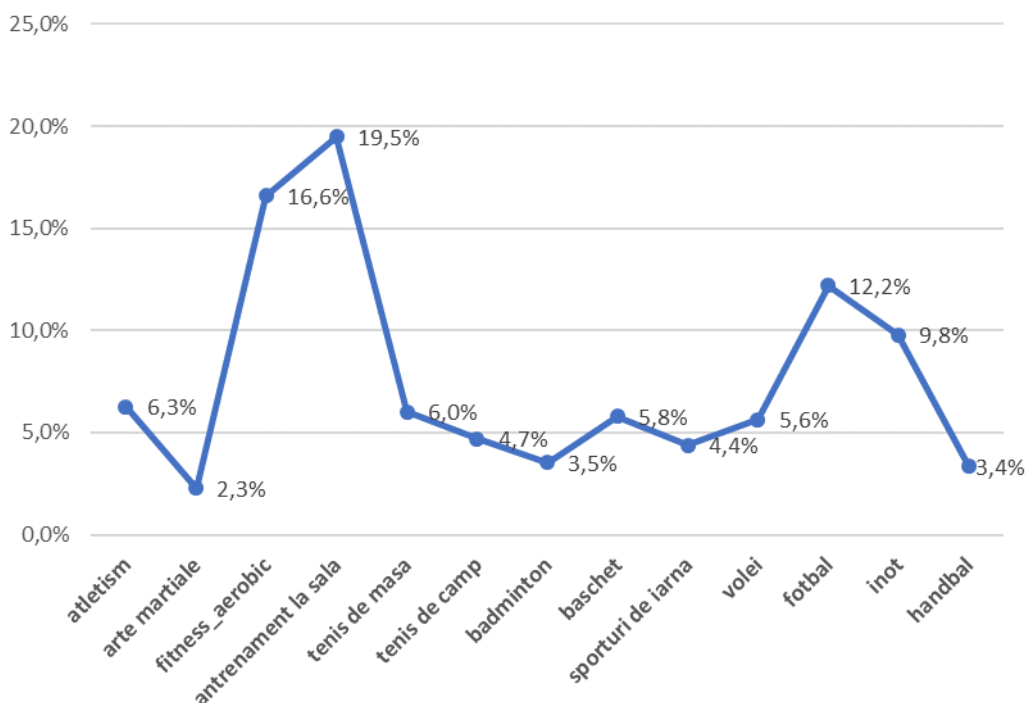
Principalele trei motive invocate de respondenții inactivi (34,1%) în lipsa implicării în activitatea sportivă sunt reprezentate de lipsa timpului (39,7%), lipsa interesului (22%) și

anturajul (10,4%). Lipsa interesului și lipsa timpului la tineri sunt strâns legate de condițiile în care se desfășoară activitatea sportivă, pe când inactivitatea și sedentarismul în grupul de prieteni poate fi relaționat mai degrabă cu neimplicarea în activitățile sportive de tip recreativ.

O posibilă explicație în cazul influenței anturajului în neimplicarea în activități sportive o reprezintă petrecerea timpului liber de către tineri prin folosirea tehnologiei (computer, smartphone, tableta s.a.) în diverse activități recreative și de socializare (rețele de socializare) și aderarea la acest tip de comportament. În mod evident reprezintă o alegere mult mai facilă de petrecere a timpului, inclusiv în interacțiunea socială decât alte modalități care presupun efort fizic (efort în general) și deprinderea unor abilități noi. În cazul grupelor de vârstă adulte o posibilă explicație o reprezintă programul de lucru și preferința de petrecere a timpului liber rămas în alte activități (familie, odihnă s.a.), dar și un model de comportament care presupune inactivitate sportivă în grupul de prieteni/cunoștințe.

Prima categorie de motive, lipsa interesului și lipsa timpului sunt relaționate cu efortul fizic și ritmicitatea acestuia într-un regim de viață activ din punct de vedere fizic. Tinerii nu găsesc întotdeauna suportul necesar în grupul de prieteni, familie, școală sau alte forme asociative (cluburi sportive, de exemplu) pentru a susține acest efort fizic în desfășurarea activităților sportive. Identificarea acestor tipuri de motivații și comportamente este foarte importantă în fundamentarea obiectivelor și măsurilor prezentei strategii în domeniul sportului la nivelul județului Timiș, care își propune măsuri active în combaterea inactivității și sedentarismului populației timișene.

Figura 23. Precizați la ce tip de activități sportive participați?

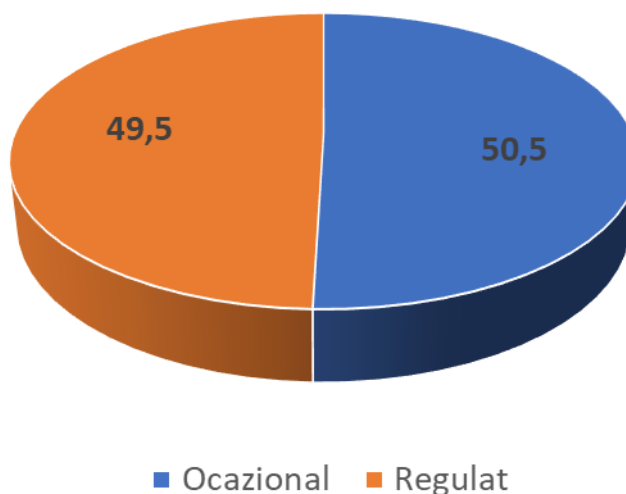


Analizând răspunsurile indicate de timișeni în practicarea activităților sportive, remarcăm discrepanța dintre prima opțiune și restul opțiunilor. Antrenamentul la sală reprezintă prima opțiune de practicare a activităților sportive cu un scor de 19,5%. Relaționând această activitate sportivă cu variabila gen, observăm, după cum era de așteptat, o pondere

semnificativă a băieților în rândul practicanților. Acest scor mare al antrenamentului la sală ca activitate sportivă de către timișeni se explică nu atât prin practicarea lui în special de către băieți, ci prin polarizarea de gen a aceste activități sportive în detrimentul celorlalte activități care sunt practicate mai mult de către fete sau există un raport de gen mai echilibrat. Cu alte cuvinte, băieții preferă antrenamentul la sală ca activitate sportivă. Următoarele activități sportive ca pondere sunt reprezentate de fitness/aerobic (16,6%), ude remarcăm, în mod asemănător, o activitate sportivă practică cu preponderență de către fete și femei și fotbalul cu 12,2%, practicat în principal de băieți și bărbați, ca activitate recreativă, în această zonă intrând, cu siguranță și practicarea la nivel amator și sub toate formele a fotbalului (teren, echipa, tip de joc s.a.).

Remarcăm între alte tipuri de activități sportive preferate de timișeni înotul (9,8%); ponderea obținută de înot în cadrul preferințelor tinerilor poate fi explicată de faptul că este o activitate sportivă organizată în multe unități școlare dar este și o abilitate care poate fi valorizată în general în viață, inclusiv în activitățile de petrecere a timpului liber. Alături de primele trei activități trebuie să atragă atenția autorităților județene asupra infrastructurii publice și private care permite desfășurarea în condiții optime a acestor activități sportive, inclusiv în mediul rural unde există mai puține oportunități în acest sens.

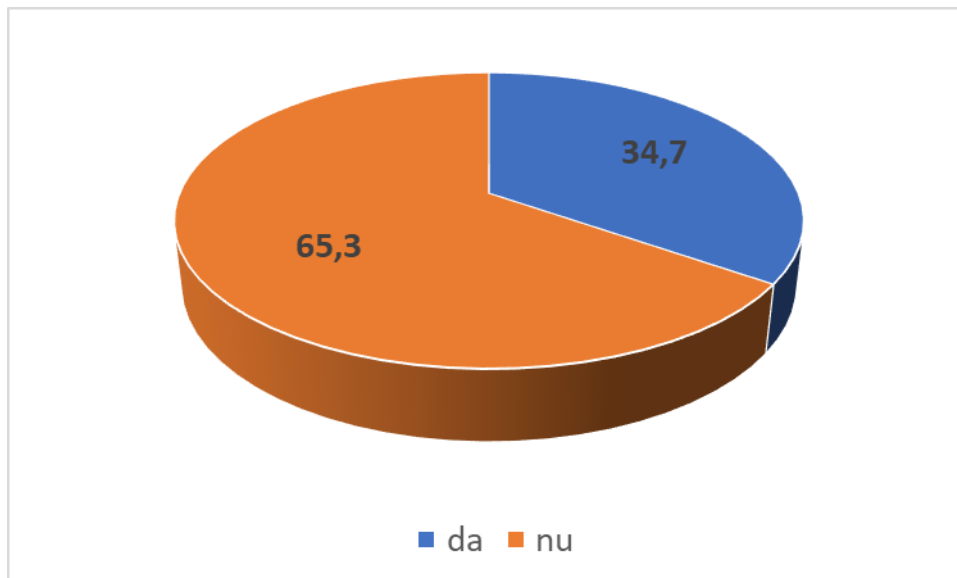
Figura 24. În ce mod participați la activități sportive?



Practicarea activităților sportive presupune pe lângă depunerea efortului, existența unui ritm, regularitate. Din opțiunile de participare la activitățile sportive a timișenilor remarcăm pe primul loc, practicarea ocazională, împreună cu alții (50,5%) și regulat, în competiții profesionale (49,5%). Practicarea ocazională activităților (individual și în echipă) cu un scor ridicat indică apropierea activităților sportive mai mult de petrecerea timpului liber, divertisment, decât de existența unui ritm în practicarea lor. Pe de altă parte remarcăm un scor ridicat și în participarea regulată la activități sportive, ceea ce indică ritm, dedicare și perseverență, în această arie intrând atât practicarea individuală a activității sportive de întreținere, cât și participarea nucleului de sportivi profesioniști la diverse competiții, ceea ce indică existența unui număr semnificativ de practicanți în rândul tinerilor cu precădere a sporturilor de performanță.

Intervenția măsurilor strategiei de sport județene, în lumina acestor date trebuie să-și îndrepte obiectivele și măsurile în mod egal către populația generală care practică activitățile sportive la nivel amator, cât și spre sportivii de performanță și acea parte a populației generale care practică aceste activități cu regularitate.

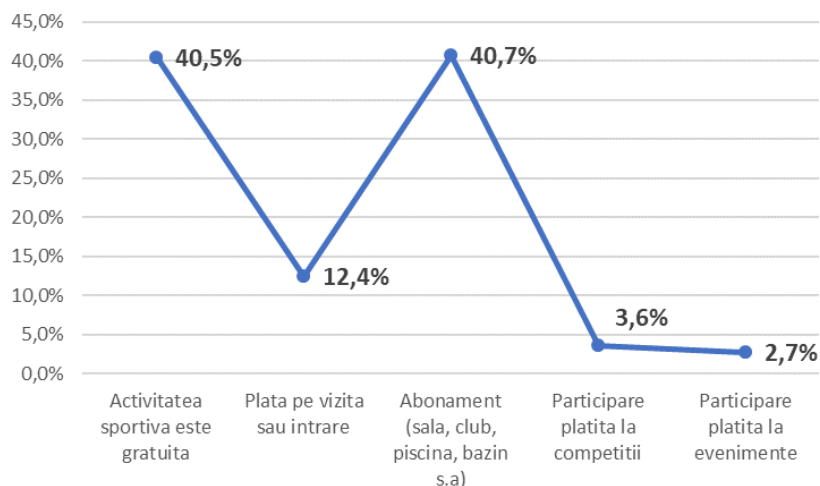
Figura 25. În activitățile sportive desfășurate sunteți asistați de antrenor/instructor?



Apelarea la cunoștințele și expertiza personalului calificat în domeniul sportiv nu este prima opțiune în practicarea activităților sportive de către timișeni, obținând un scor de 34,7%. Apelul la specialiști nu este important doar pentru calitatea activității sportive, cât mai ales pentru îndrumare și orientare, suport motivațional din partea unui expert. O posibilă explicație rezidă în faptul că aproximativ jumătate dintre practicanții de sport timișeni desfășoară aceste activități ocazional, neimplicând asistență specializată.

În cazul segmentului de populație care practică aceste activități cu regularitate este posibil ca motivații de ordin financiar să nu facă posibil apelul la personal specializat în asistarea activității sportive, în condițiile în care există o investiții de acest ordin pentru accesul la infrastructura sportivă necesară desfășurării activității. Măsuri care sunt necesare a fi prevăzute din acest punct de vedere în strategia sportivă trebuie să vizeze dezvoltarea resursei umane de specialitate (antrenori, instructori s.a.) în special prin măsuri suport financiare din partea autorităților care să permită apelul la serviciile acestora din partea populației generale.

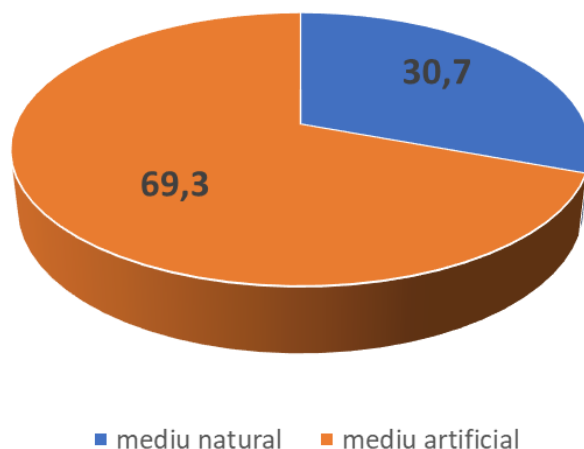
Figura 26. Trebuie să plătiți pentru activitățile sportive pe care le desfășurați?



În ceea ce privește gratuitatea vs. plata pentru practicarea activităților sportive în județul Timiș, remarcăm o distribuție relativ egală a celor două modalități. Opțiunea gratuită, cu un scor de 40,5% este ușor depășită de modalitatea prin plată 40,7%. Prima opțiune poate fi singulară sau în complementaritate cu participarea la activități sportive plătite, abonamentul fiind modalitatea cea mai întâlnită. Observăm continuitatea tradiției de susținere a practicării activităților sportive de către stat, alături de dezvoltarea sectorului privat în sfera activităților sportive pentru amatori și de performanță.

În aceste condiții, strategia județeană trebuie să sublinieze prin obiective și măsuri necesitatea atât a investițiilor statului, dar mai ales a investițiilor private în infrastructură și în construirea a numeroase capacități, fie că vorbim de asociații sportive sau de cluburi private, săli de sport, de fitness, bazine de înot, complexe sportive s.a.

Figura 27. Activitățile sportive le desfășurați mai ales (mediu natural/mediu artificial)



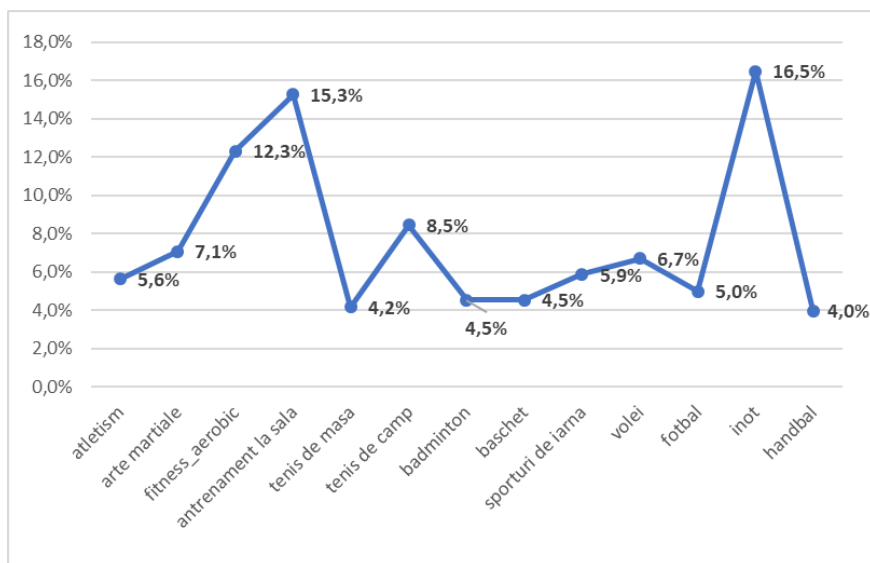
Activitățile sportive desfășurate în mediu artificial (sală, stadion, centru sportiv, centru de fitness, acasă s.a.) ocupă ponderea cea mai mare în opțiunile timișenilor, cu un scor de



69,3%. Numeroase activități sportive care țin de îmbunătățirea propriei imagini se desfășoară într-un spațiu închis, special amenajat, dotat cu echipamentele necesare.

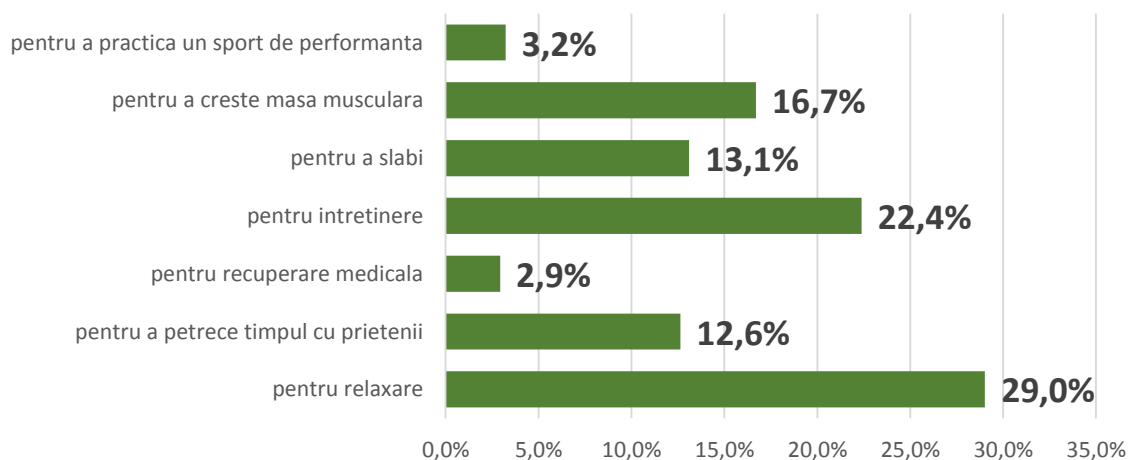
Măsurile strategice la nivel județean trebuie să vizeze din acest punct de vedere amenajarea și construirea de spații din această categorie (săli de sport în mediu artificial), fără a neglija amenajarea celor în mediu natural, cu precădere stadioane, piste de alergat/ciclism, dar și a pistelor și aparatelor sportive din parcuri. Trebuie să menționăm că infrastructura cea mai deficitară se regăsește și în acest caz în zona rurală a județului Timiș.

Figura 28. Care sunt activitățile sportive și recreative în care doriți să vă implicați mai mult decât în prezent?



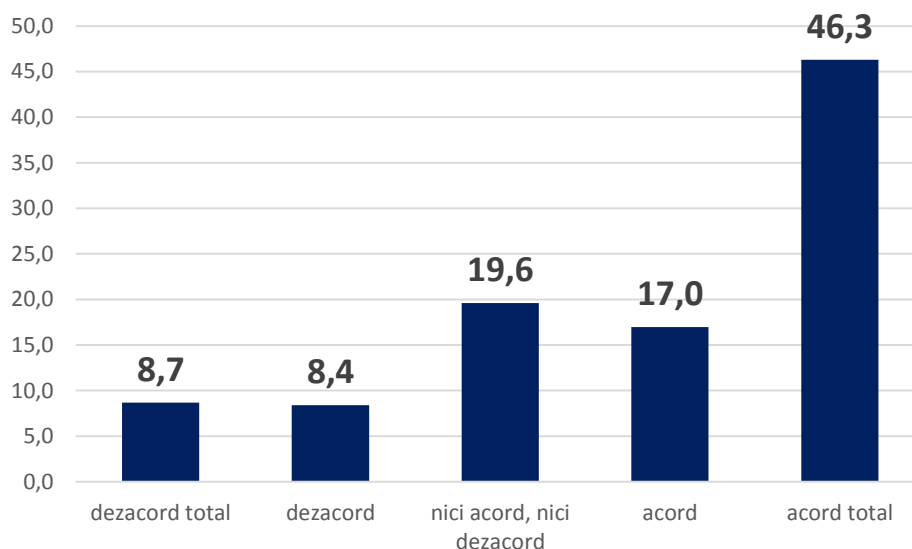
Între tipurile de activități sportive în care tinerii doresc să se implice în viitor, în primul rând, cu un scor de 16,5% se plasează înotul, urmat de antrenament la sală, cu 15,3% și fitness/aerobic cu 12,3%. Aceste opțiuni ale timișenilor pot constitui un bun indicator al prioritizării măsurilor și investițiilor în amenajarea capacităților sportive existente și construirea bazelor noi la nivel județean.

Figura 29. Care este motivul pentru care ați dori să practicați un sport sau activități sportive?



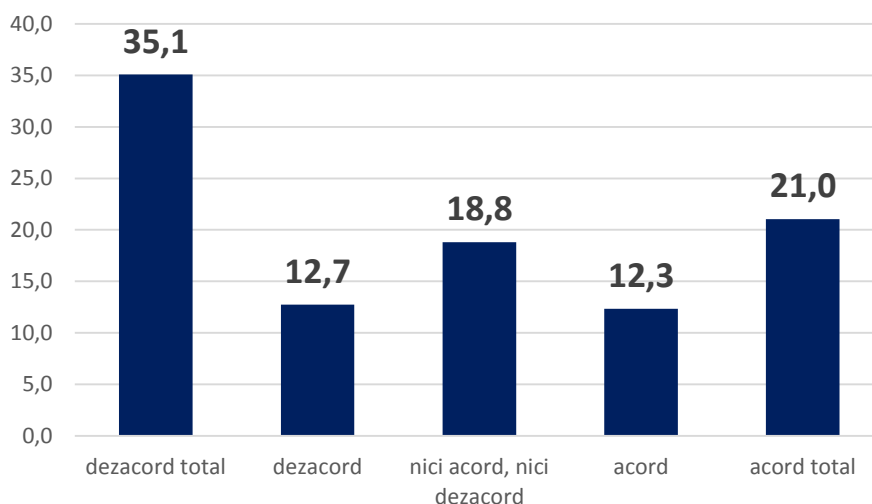
Principalele motive pentru practicarea activității sportive de către timișeni sunt reprezentate de sport pentru relaxare 29%, sport pentru întreținere 22,4% și sport pentru creșterea masei musculare 16,7%. Primele două motive ca pondere urmăresc cu precădere efecte psihologice și de socializare, generate de comunicarea interpersonală. Aceste consecințe pozitive în sfera comunicării și socializării pot influența producerea unor valori, atitudini și aptitudini în alte zone ale vieții sociale și profesionale. Cel de-al treilea motiv se raportează atât la dorința unui regim de viață sănătos, dar reprezintă mai ales o măsură de îmbunătățire a propriei imagini.

Figura 30. În prezent, practicarea sportului aduce beneficii importante vieții mele



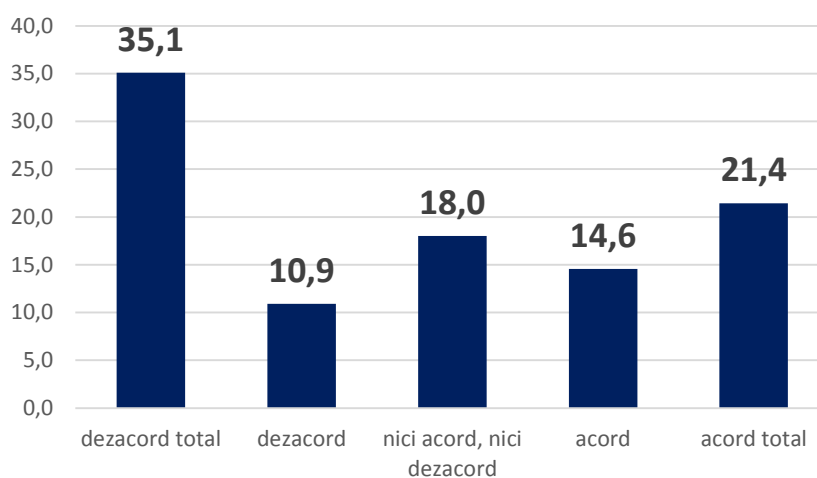
Există o atitudine extrem de favorabilă în rândul timișenilor față de beneficiile pe care le poate aduce practicarea activităților sportive unui regim de viață sănătos, o premisă deosebit de importantă pentru unul din dezideratele strategiei în sport județene, acela de a încerca să prevenim sedentarismul și obezitate, alături de alte consecințe negative asupra sănătății populației, respectiv o orientare a resurselor disponibile în această zonă și nu în tratarea consecințelor.

Figura 31. În ultimii 4 ani am practicat activități sportive într-un centru/club/infrastructură de stat în județul Timiș



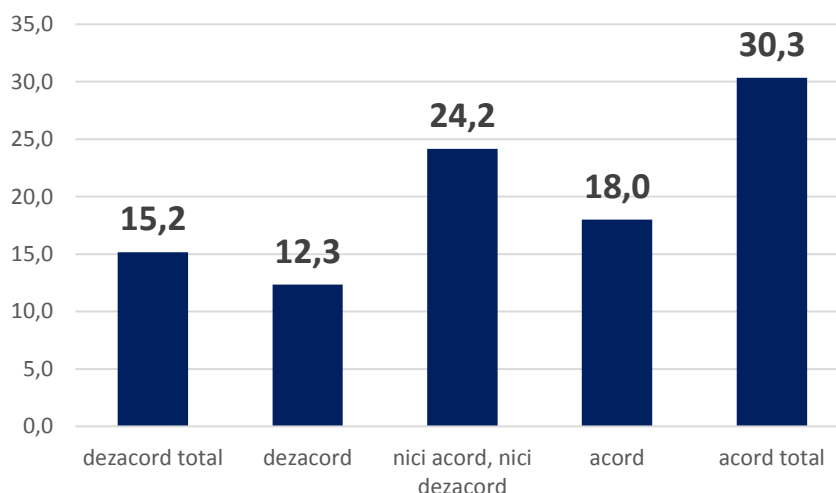
După cum observăm, polul preferințelor timișenilor în ultimii 4 ani s-au orientat mai degrabă către furnizorii de servicii sportive din zona privată decât din cea publică. În aceste condiții, infrastructura de stat care sprijină activitatea sportivă nu deservește în mod corespunzător cererea din partea populației județului Timiș. Fără a fi o problemă de concurență între cele două zone publică și privată, zona publică trebuie să ofere serviciile de bază care să satisfacă cererea de activități sportive din partea celei mai mari părți a populației. Zona privată oferă condiții suplimentare de calitate, pentru un public care are nevoie și are o putere financiară mai mare. La acest moment, strategia de sport a județului Timiș trebuie să vizeze în primul rând accesul la o infrastructură care să permită desfășurarea activității sportive în mod optim (infrastructură de bază) de către cea mai mare parte a populației, în mod gratuit

Figura 32. În ultimii 4 ani am practicat activități sportive într-un centru/club/infrastructură privată în județul Timiș



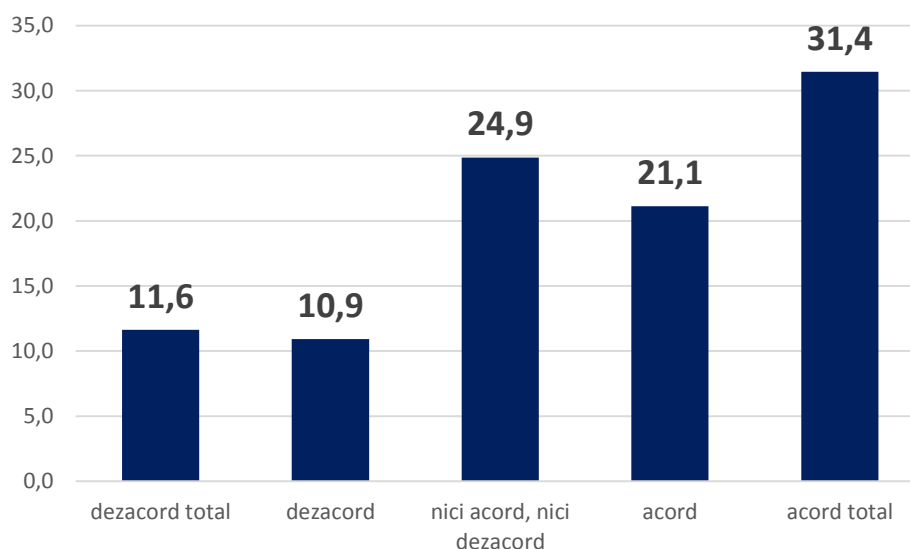
Observăm o ușoară creștere a opțiunilor timișenilor de a desfășura activități sportive alegând infrastructura din zona privată, dar, în același timp, ceea ce merită menționat este faptul că un important segment al respondenților nu consideră potrivită infrastructura existentă nici în mediul privat, nici în cel de stat. Aspectele care pot fi dezvoltate într-o cercetare ulterioară pot viza atât aspectele de ordin cantitativ, cât și cele de ordin calitativ care sunt dorite de cetățenii județului Timiș să fie prezente în infrastructura sportivă.

Figura 33. În ultimii 4 ani, accesul/transportul pentru practicarea activităților sportive nu a reprezentat o problemă



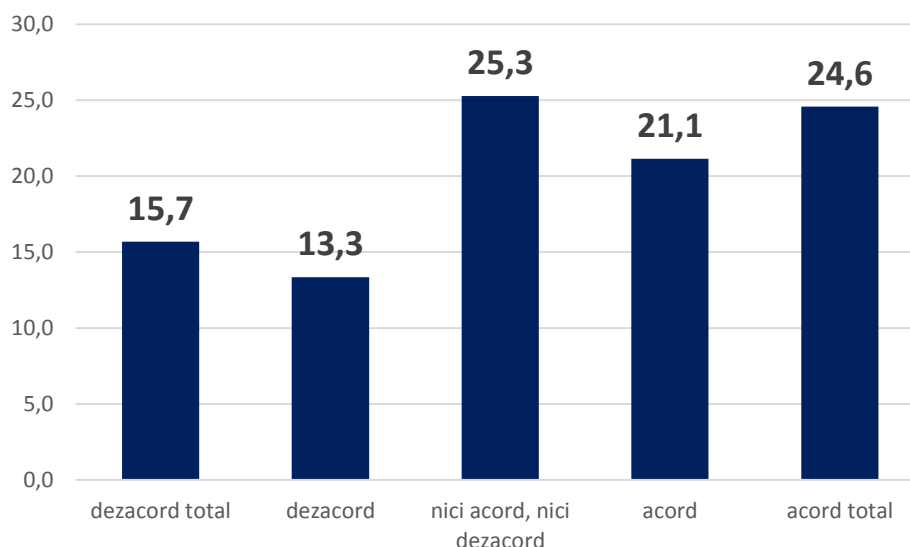
Accesul sau transportul pentru practicarea activităților sportive nu reprezintă o problemă pentru practicanții de sport din județul Timiș, cu precădere în mediul urban. În mediul rural densitatea infrastructurii sportive este mult mai scăzută, precum și gradul de practicare al activităților sportive. O problemă în accesul la infrastructura sportivă o poate reprezenta transportul sau accesul locuitorilor din zona periurbană la infrastructura urbană de sport.

Figura 34. În ultimii 4 ani, alegerea sportului/activității sportive dorite (oferta de servicii sportive) nu a reprezentat o problemă



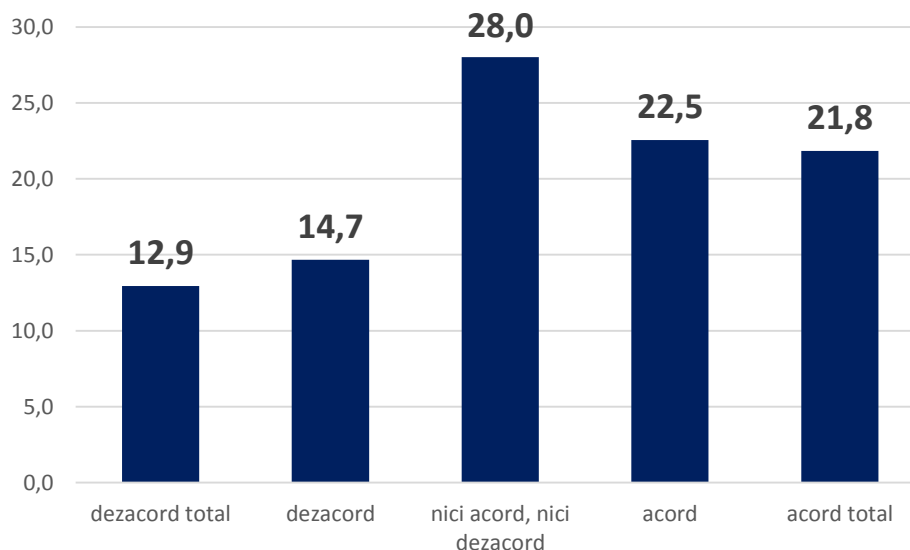
Gama de servicii și activități sportive este una optimă, din acest punct de vedere dificultățile fiind scăzute. O anchetă ulterioară poate indica pe ramuri de sport, segmente de vârstă și mediu rezidențial care sunt nevoile populației în diversificarea serviciilor sportive, această problematică vizând mai ales consumul de sport și venind în întâmpinarea diversificării ofertei operatorilor privați cu precădere.

Figura 35. În ultimii 4 ani, sprijinul specializat (antrenor/instructor) în practicarea sportului/activității sportive dorite nu a reprezentat o problemă



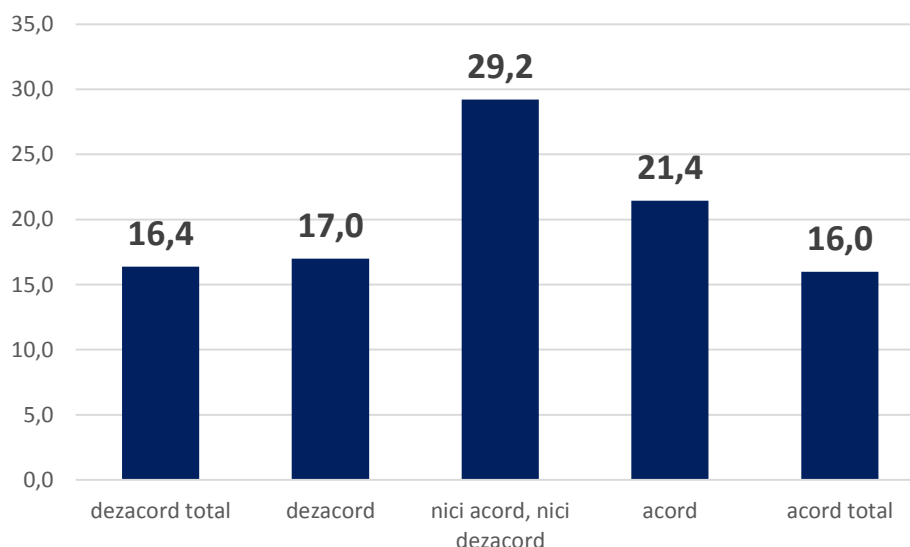
Sprijinul specializat în activitatea sportivă este un aspect problematic pentru timișeni în ultimii 4 ani. După cum am observat în întrebările anterioare vizează mai ales publicul care se înscrie în zona profesionistă de manifestare sportivă, cât și a celor care practică sport cu regularitate și aleg cu precădere operatorii privați de servicii sportive unde există și posibilitatea tehnică a acordării sprijinului specializat cât și disponibilitatea financiară din partea practicantilor.

Figura 36. În ultimii 4 ani, existența infrastructurii de calitate (clădire, teren, stadion, baza materială s.a.) în practicarea sportului/activității sportive dorite nu a reprezentat o problemă



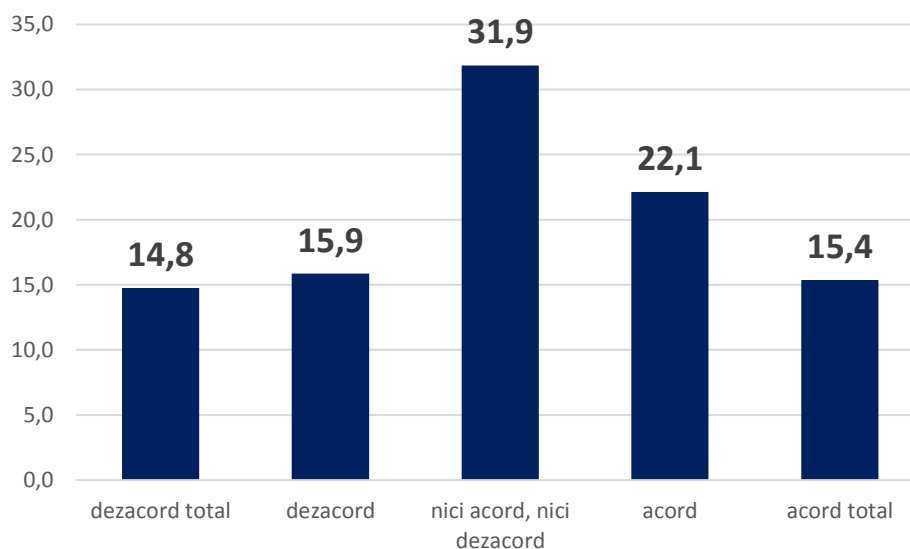
Existența infrastructurii de calitate (clădire, teren, stadion, baza materială s.a.) în practicarea sportului/activității sportive dorite nu a reprezentat o problemă. Și în acest caz, este vizat publicul care se înscrie în zona profesionistă de manifestare sportivă, cât și cei care practică sport cu regularitate și aleg cu precădere operatorii privați de servicii sportive unde există și posibilitatea materiale optime în practicarea activității sportive.

Figura 37. Autoritățile locale (Primărie/Consiliul local) susțin/finanțează practicarea sportului/activității sportive în școlile din comunitatea mea



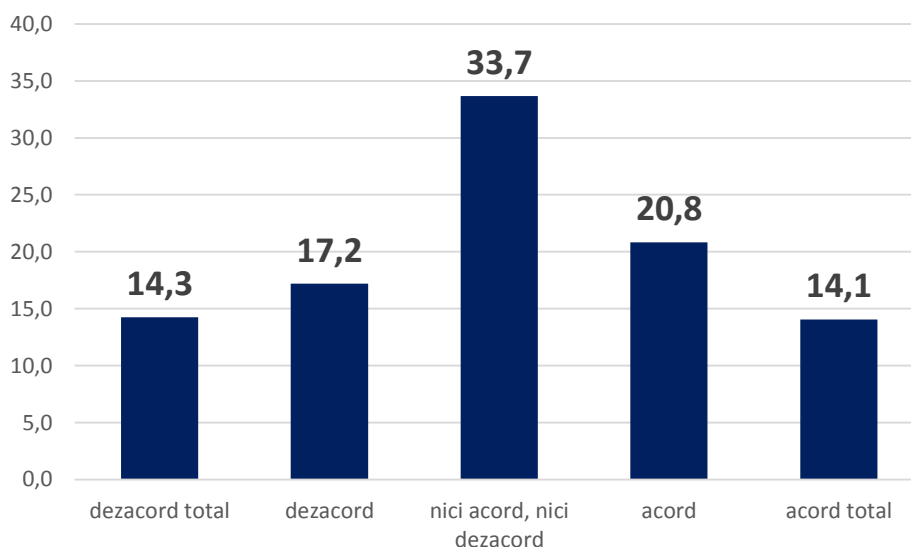
Autoritățile locale (Primărie/Consiliul local) susțin/finanțează practicarea sportului/activității sportive în școlile din comunitate în opinia timișenilor într-o oarecare măsură, existând o ușoară opinie pozitivă în acest sens. Investițiile în școlile din județul Timiș în domeniul sportului rămân un subiect deschis și o prioritate pentru autoritățile publice locale, cu precădere cele din mediul rural, în condițiile în care este evidentă nevoia de a identifica surse alternative și suplimentare pentru investiții în sport, în special prin parteneriatul cu mediul de afaceri și accesarea fondurilor europene.

Figura 38. Autoritățile județene (Consiliul județean) susțin/finanțează practicarea sportului/activității sportive în școlile din comunitatea mea



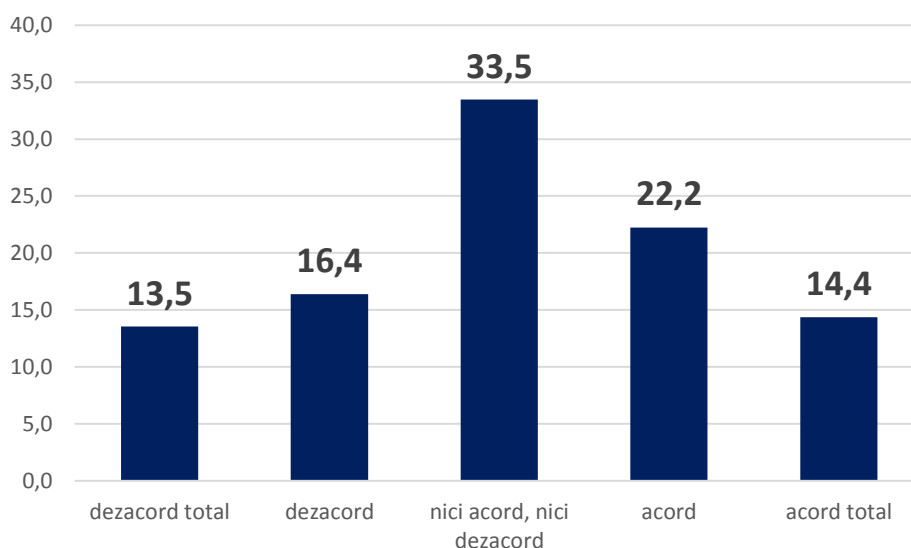
În mod similar, la întrebarea Autoritățile județene (Consiliul județean) susțin/finanțează practicarea sportului/activității sportive în școlile din comunitate, există o ușoară opinie pozitivă în acest sens. Investițiile în domeniul sportului în școlile din județul Timiș rămân un subiect deschis și o prioritate pentru Consiliul județean Timiș, în parteneriat cu autoritățile locale, cu precădere cele din mediul rural, în condițiile în care este evidentă nevoia de a identifica surse alternative și suplimentare pentru investiții în sport, în special prin parteneriatul cu mediul de afaceri și accesarea fondurilor europene.

Figura 38. Autoritățile locale (Primărie/Consiliul local) susțin/finanțează practicarea sportului/activității sportive în comunitatea mea în general (cluburi, stadion, infrastructură sportivă în parcuri s.a.)



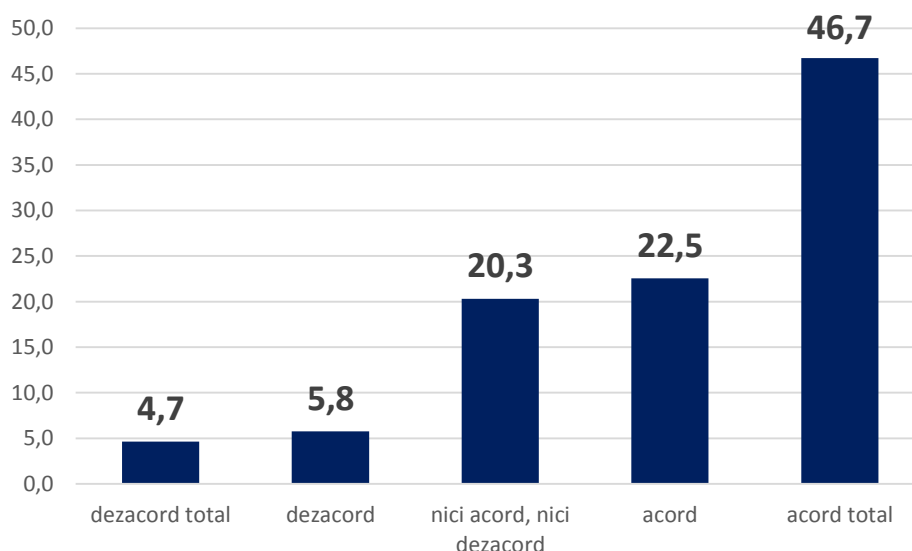
Există o ușoară opinie pozitivă în acest sens. Investițiile în comunitățile din județul Timiș în domeniul sportului rămân un subiect deschis și o prioritate pentru autoritățile publice locale, cu precădere cele din mediul rural, în condițiile în care este evidentă nevoia de a identifica surse alternative și suplimentare pentru investiții în sport, în special prin parteneriatul cu mediul de afaceri și accesarea fondurilor europene.

Figura 39. Autoritățile județene (Consiliul județean) susțin/finanțează practicarea sportului/activității sportive în comunitatea mea în general (cluburi, stadion, infrastructură sportivă în parcuri s.a.)



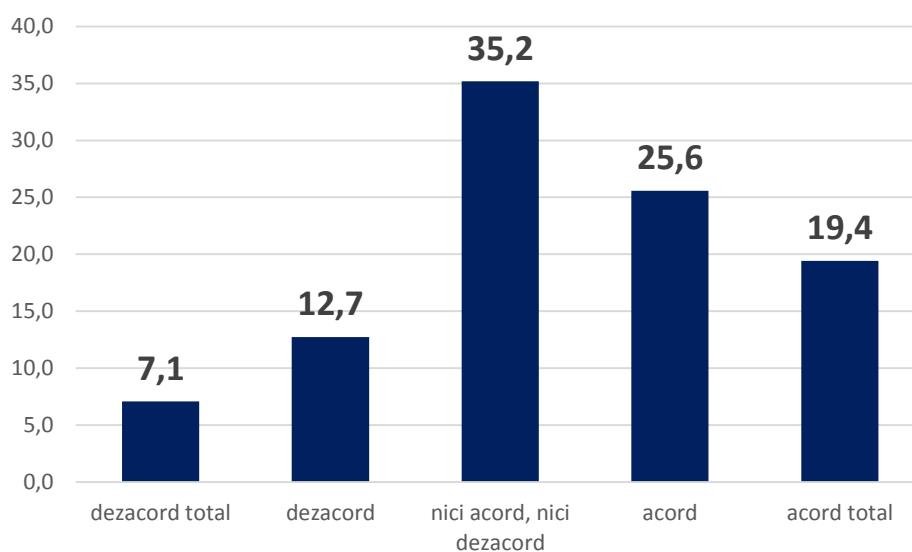
Există o ușoară opinie pozitivă în acest sens. Investițiile în domeniul sportului în comunitățile din județul Timiș rămân un subiect deschis și o prioritate pentru Consiliul județean Timiș, în parteneriat cu autoritățile locale, cu precădere cele din mediul rural, în condițiile în care este evidentă nevoia de a identifica surse alternative și suplimentare pentru investiții în sport, în special prin parteneriatul cu mediul de afaceri și accesarea fondurilor europene.

Figura 40. În viitorul apropiat (4-5 ani), practicarea sportului va aduce beneficii importante vieții mele



Există o conștientizare semnificativă asupra rolului sportului ca factor esențial cu rol preventiv în ameliorarea stării de sănătate a cetățenilor din județul Timiș în viitorul apropiat, impactul asupra sănătății fizice, mentale și calității vieții acestor persoane și familiilor lor și nu în ultimul rând prelungirea duratei de viață prin participarea la activități fizice ca măsură de încetinire a îmbătrânirii fizice dar și psihologice.

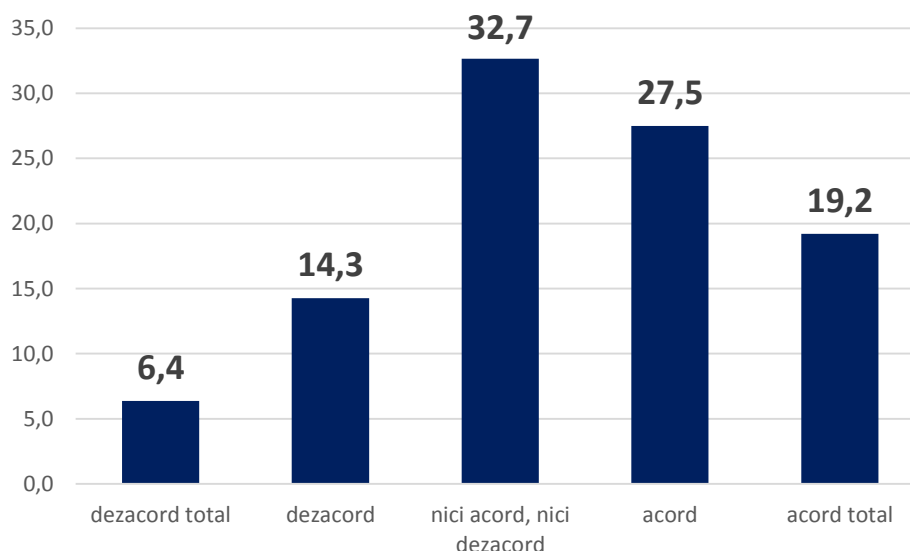
Figura 41. În viitorul apropiat, infrastructura sportivă din comunitatea mea se va îmbunătăți considerabil



La nivel de proiecții de viitor cetățenii timișeni își doresc în mare măsură intervenția autorităților (naționale, județene și locale) în domeniul infrastructurii sportive. Această comandă socială trebuie să fie transpusă în realitate de factorul politic și administrativ prin măsuri de management și planificare (în care se înscrie prezenta strategie), cât și prin alocări bugetare financiare și creșterea gradului de atragere a investițiilor din mediul de afaceri în infrastructura sportivă.

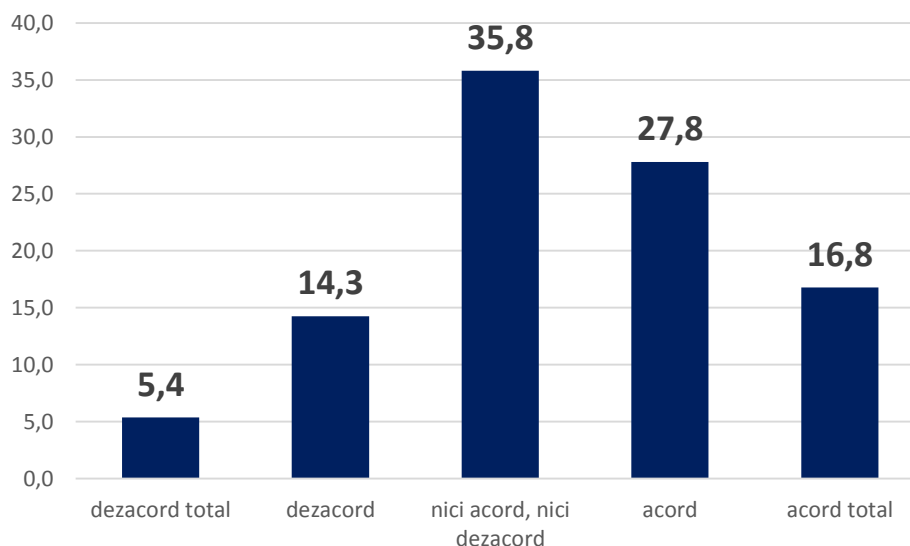
Figura 41. În viitorul apropiat, participarea copiilor din școli la practicarea sportului/activității sportive în comunitatea mea va crește





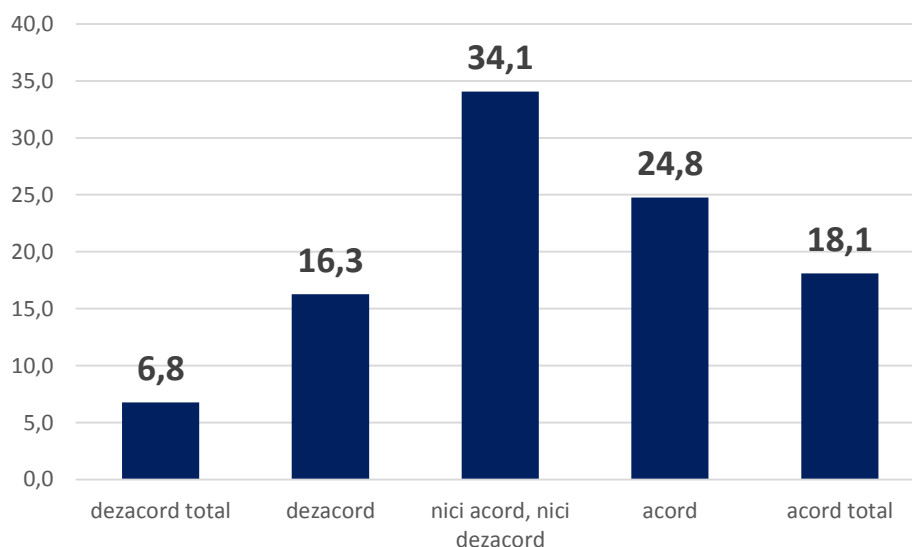
La nivel de proiecții de viitor cetățenii timișeni își doresc în mare măsură creșterea participării copiilor din școli la practicarea sportului/activității sportive în comunitate. Această comandă socială trebuie să fie transpusă în realitate de factorul politic și administrativ prin măsuri de management și planificare (în care se înscrie prezenta strategie), cât și prin alocări bugetare financiare către școli pentru îmbunătățirea infrastructurii sportive și creșterea gradului de atractivitate al activităților sportive, respectiv motivarea și stabilizarea resursei umane.

Figura 42. În viitorul apropiat, participarea membrilor comunității la practicarea sportului/activității sportive în comunitatea mea va crește



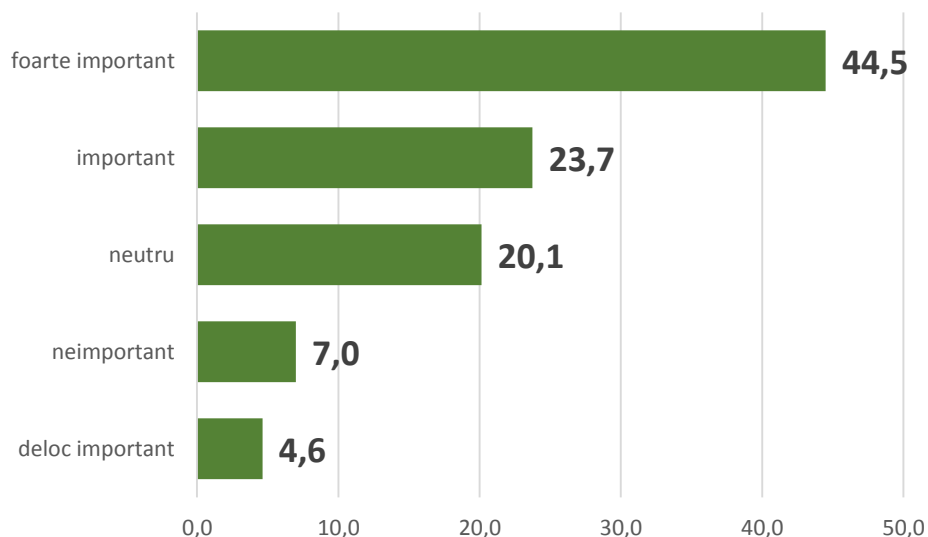
La nivel de proiecții de viitor cetățenii timișeni își doresc în mare măsură creșterea participării membrilor comunității în practicarea sportului/activității sportive în comunitate. Această comandă socială trebuie să fie transpusă în realitate de factorul politic și administrativ prin măsuri de management și planificare (în care se înscrie prezenta strategie), cât și prin alocări bugetare financiare către comunități pentru îmbunătățirea infrastructurii sportive (săli de sport, piste de alergat și ciclism, parcuri dotate cu tehnică pentru practicarea activităților sportive s.a.) și creșterea gradului de atractivitate al activităților sportive, respectiv motivarea și stabilizarea resursei umane.

Figura 43. În viitorul apropiat, membri ai comunității mele vor obține rezultate semnificative în activitatea sportivă profesionistă



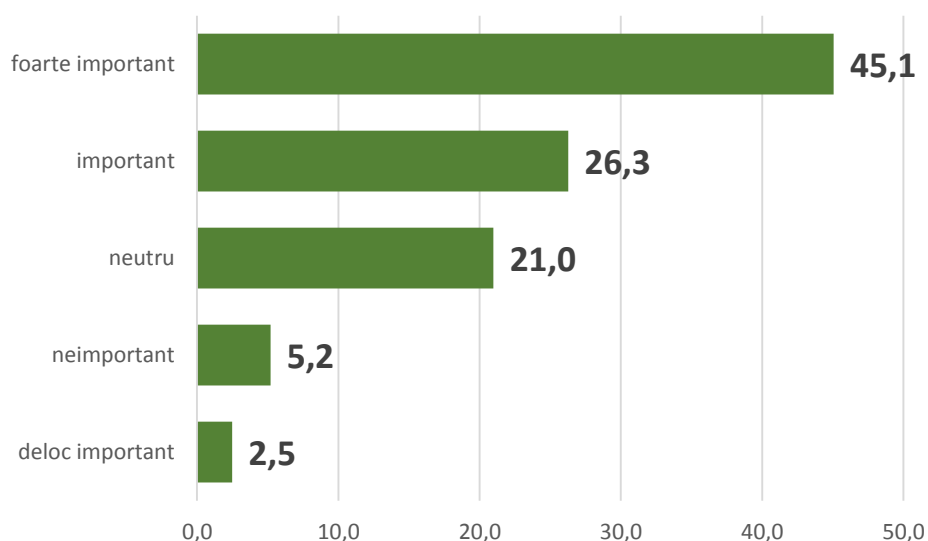
La nivel de proiecții de viitor cetățenii timișeni își doresc în mare măsură îmbunătățirea rezultatelor sportive în comunitate în practicarea sportului la nivel profesionist. Această comandă socială trebuie să fie transpusă în realitate de factorul politic și administrativ prin măsuri de management și planificare (în care se înscrie prezenta strategie), cât și prin alocări bugetare financiare către comunități pentru îmbunătățirea infrastructurii sportive a cluburilor/asociațiilor pe ramuri de sport, respectiv motivarea și stabilizarea resursei umane.

Figura 44. Informarea cetățenilor cu privire la beneficiile practicării activităților fizice/sporturilor



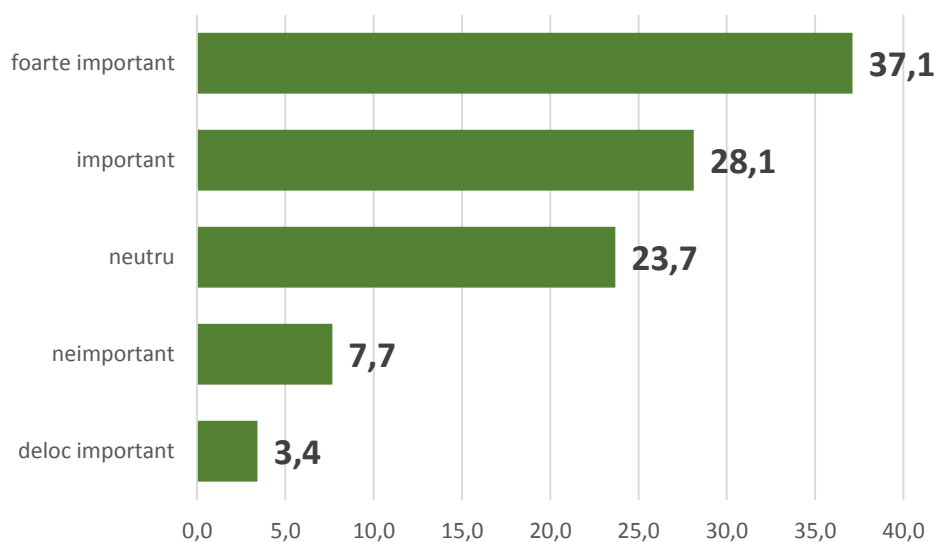
Informarea cetățenilor cu privire la beneficiile practicării activităților fizice/sporturilor este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe cele trei dimensiuni principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță, Linia directoare 3 – Dezvoltarea infrastructurii sportive).

Figura 45. Înființarea de asociații sportive școlare



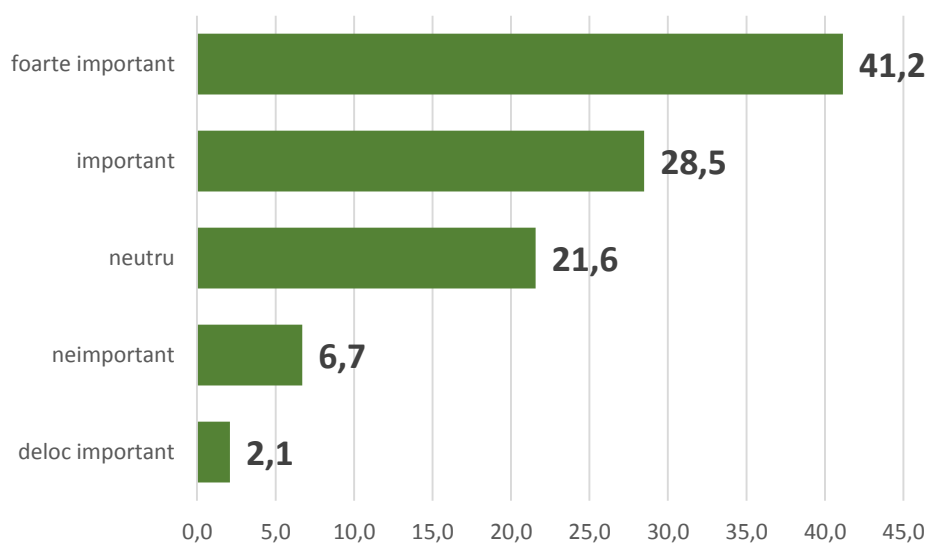
Înființarea de asociații sportive școlare este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe dimensiunile principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță).

Figura 46. Ofertă de activități sportive pentru persoanele vârstnice



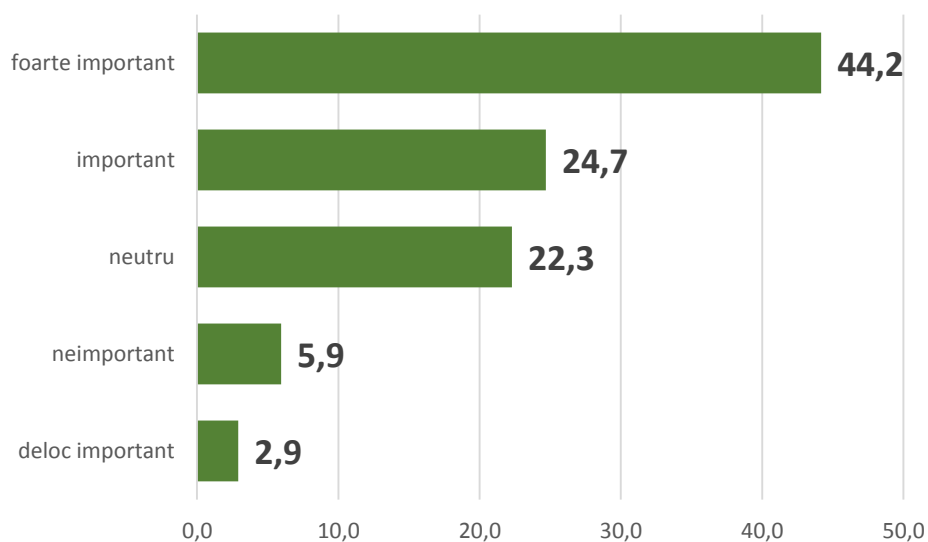
Oferta de activități sportive pentru persoanele vârstnice este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe cele trei dimensiuni principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță, Linia directoare 3 – Dezvoltarea infrastructurii sportive).

Figura 47. Activități de voluntariat în domeniul sportiv



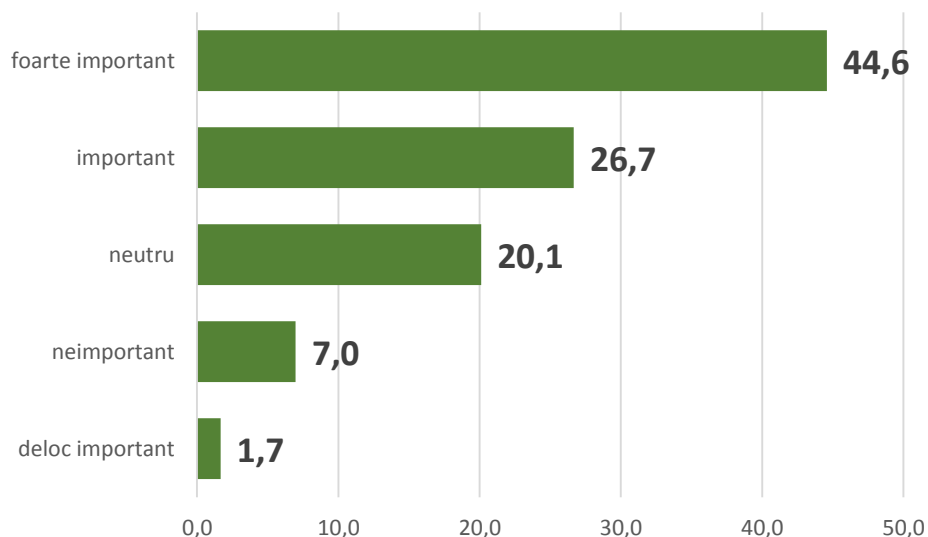
Activitățile de voluntariat în domeniul sportiv reprezintă un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe dimensiunile principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță, Linia directoare).

Figura 48. Înființarea Centrului de performanță sportivă Timiș



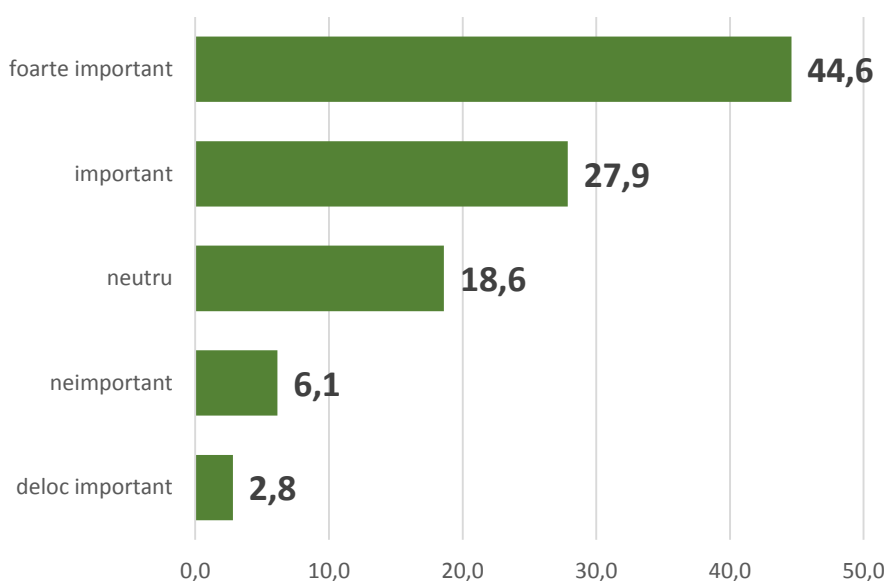
Înființarea Centrului de performanță sportivă Timiș este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe dimensiunile principale (Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță, Linia directoare 3 – Dezvoltarea infrastructurii sportive).

Figura 49. Identificarea interdisciplinară a sportivilor cu potențial de performanță



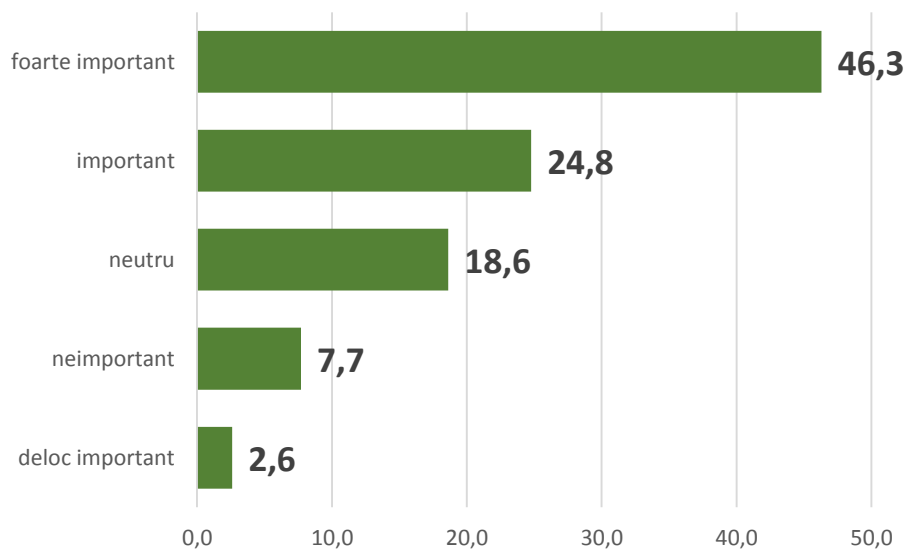
Identificarea interdisciplinară a sportivilor cu potențial de performanță este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe dimensiunea Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță.

Figura 50. Susținerea disciplinelor sportive cu rezultate confirmate la nivel internațional



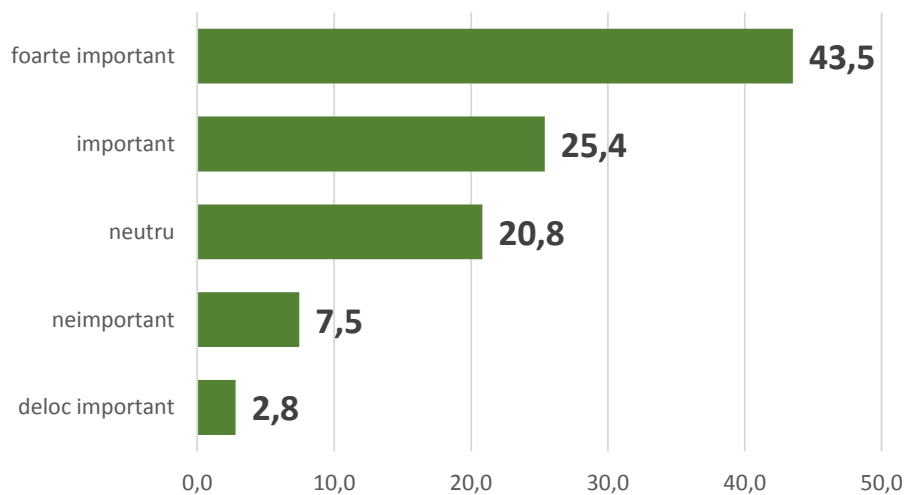
Susținerea disciplinelor sportive cu rezultate confirmate la nivel internațional este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri dimensiunea principală Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță.

Figura 51. Finanțarea și premierea resursei umane (sportivi, antrenori și personal de suport) cu rezultate în sportul de performanță



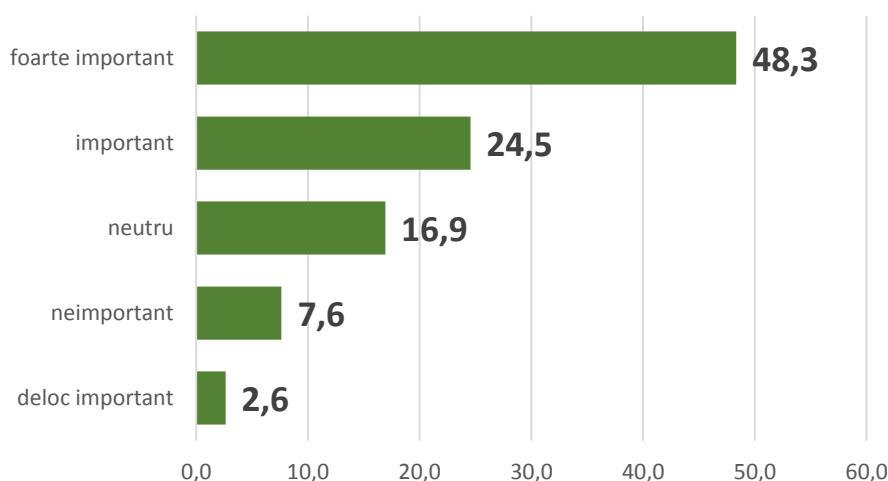
Finanțarea și premierea resursei umane (sportivi, antrenori și personal de suport) cu rezultate în sportul de performanță este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe dimensiunea principală Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță.

Figura 52. Implicarea în formarea sportivilor de performanță a specialiștilor și consultanților din domenii conexe (medicină, sociologie, management etc.)



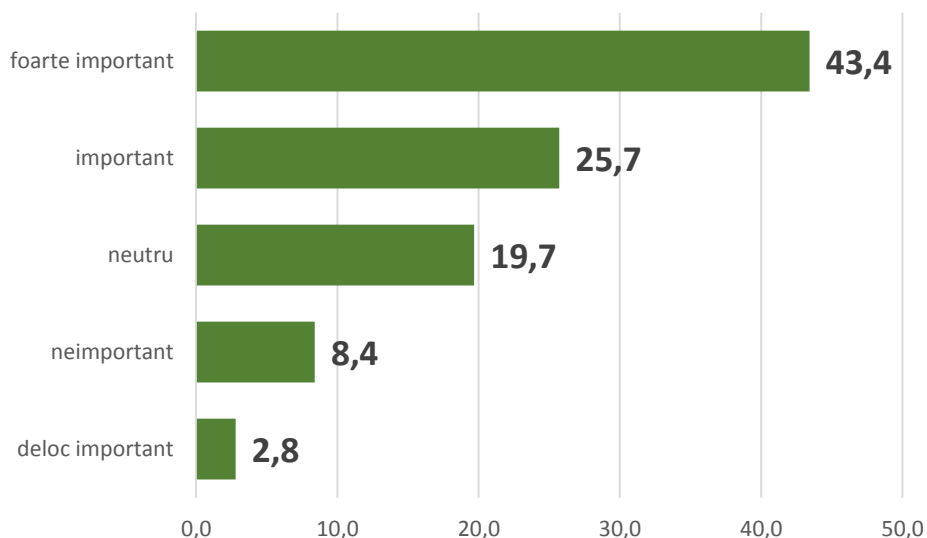
Implicarea în formarea sportivilor de performanță a specialiștilor și consultanților din domenii conexe (medicina, sociologie, management etc.) este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe cele trei dimensiuni principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masă, Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță, Linia directoare 3 – Dezvoltarea infrastructurii sportive).

Figura 53. Ofertă de activități sportive pentru persoanele cu dizabilități



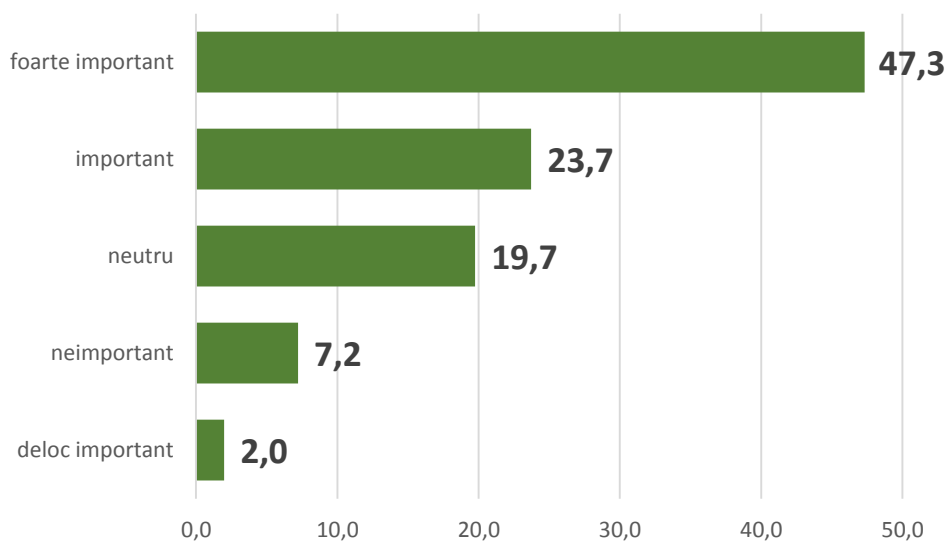
Ofertă de activități sportive pentru persoanele cu dizabilități este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe dimensiunile principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 3 – Dezvoltarea infrastructurii sportive).

Figura 54. Implicarea în activitățile sportive ale persoanelor cu dizabilități a specialiștilor din diverse domenii (medicina, sociologie, management etc.)



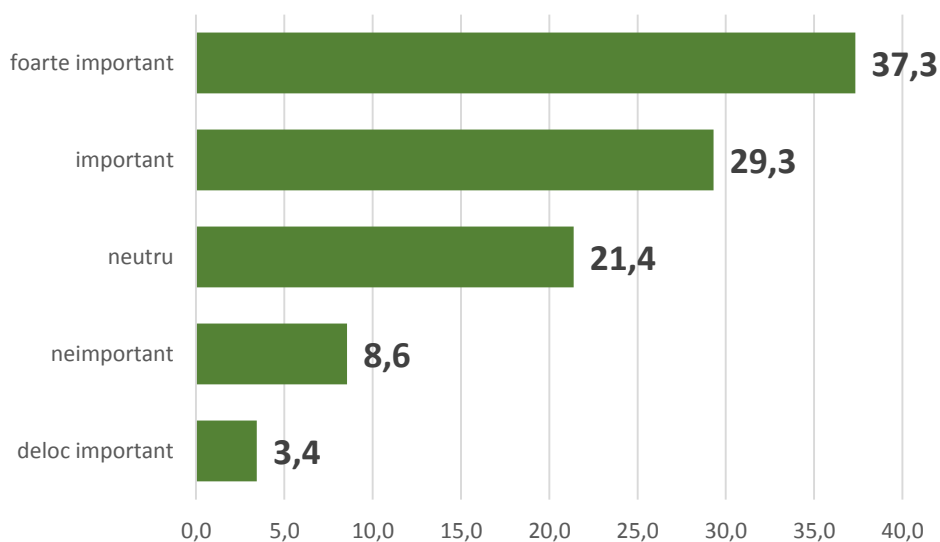
Implicarea în activitățile sportive ale persoanelor cu dizabilități a specialiștilor din diverse domenii (medicina, sociologie, management etc.) este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe cele trei dimensiuni principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță, Linia directoare 3 – Dezvoltarea infrastructurii sportive).

Figura 55. Inserția socială a persoanelor cu dizabilități prin practicarea sporturilor



Inserția socială a persoanelor cu dizabilități prin practicarea sporturilor este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe cele trei dimensiuni principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 3 – Dezvoltarea infrastructurii sportive).

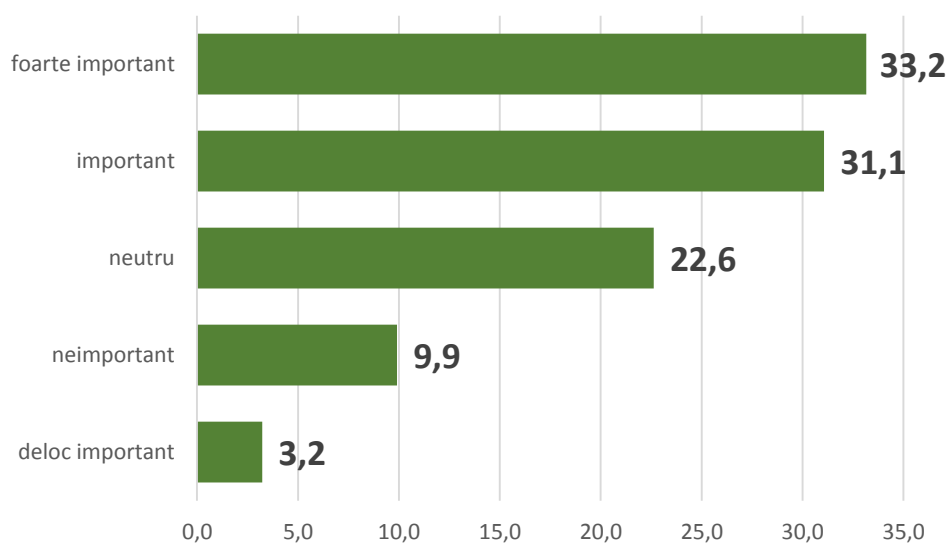
Figura 56. Cercetarea științifică în domeniul sportului



Cercetarea științifică în domeniul sportului este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe cele trei dimensiuni principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță, Linia directoare 3 – Dezvoltarea infrastructurii sportive).

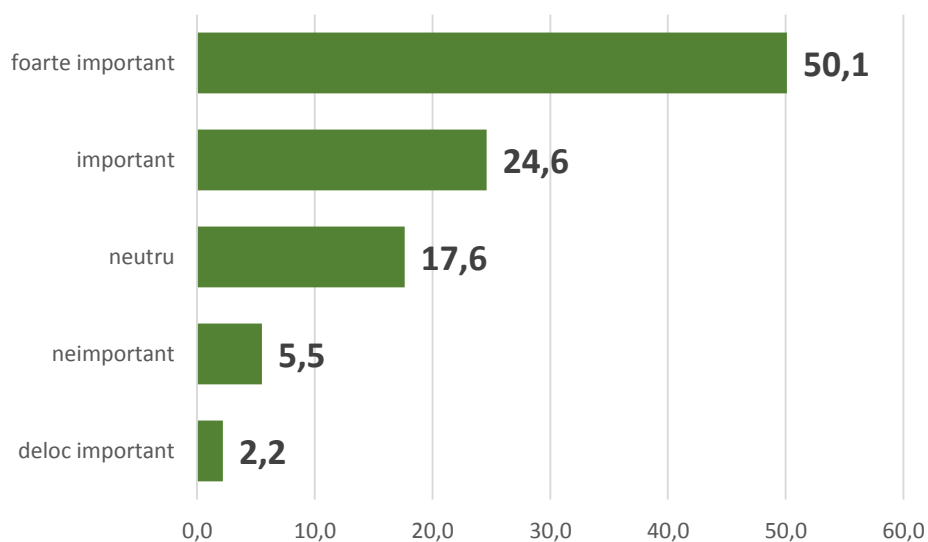


Figura 57. Identificarea tipurilor de activități sportive practicate și elaborarea de rapoarte periodice



Identificarea tipurilor de activități sportive practicate și elaborarea de rapoarte periodice este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe dimensiunea principală Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masă.

Figura 58. Susținerea pregătirii antrenorilor pentru copii și tineret



Susținerea pregătirii antrenorilor pentru copii și tineret este un aspect considerat important în mare măsură de către cetățenii județului Timiș, care trebuie să se reflecte în consecință în măsurile de planificare a strategiei în domeniul sportului la nivel de obiective și măsuri pe dimensiunile principale (Linia directoare 1 – Încurajarea sportului de masa, Linia directoare 2– Susținerea sportului de performanță).



## Perspectiva experților în sport asupra fenomenului sportiv în județul Timiș

Dimensiunea calitativă a cercetării și, implicit a dezvoltării strategiei pe educație fizică și sport a județului Timiș a presupus interviuri semi-structurate cu actori importanți din domeniul sportiv. Au fost implicate persoane cu experiență și cu expertiză din domeniul sportiv (persoane aflate în conducerea cluburilor sportive, ONG-uri de profil, reprezentanți ai cluburilor de sport private, profesori de sport din învățământul preuniversitar și universitar).

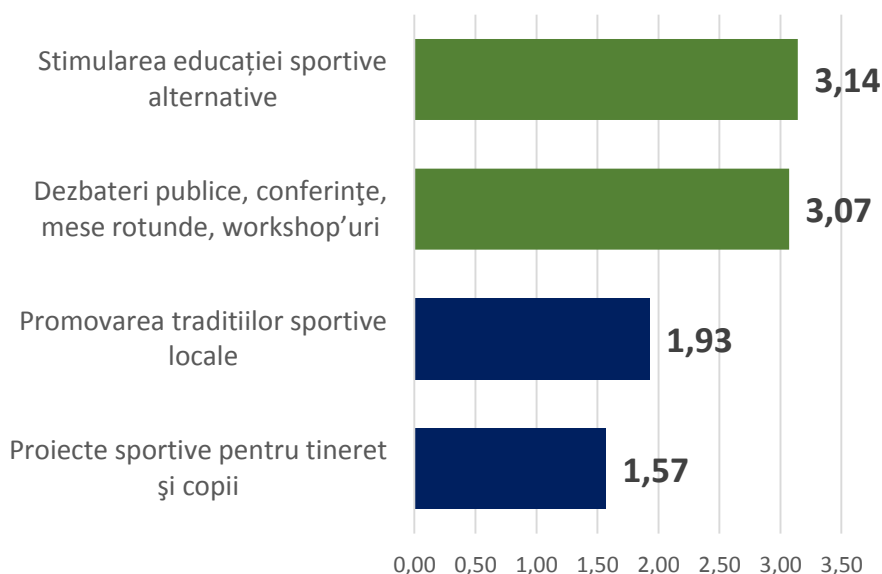
Interviurile au fost realizate cu ajutorul unui ghid de interviu într-un cadru deschis care a permis comunicarea bidirecțională. Interviurile au fost realizate de către echipa de proiect și au urmat o tematică prestabilită. Actorii intervievați au putut atinge și subiecte complementare pentru că ghidul semi structurat permite dezvoltarea de traiectorii diverse în conversație asigurând flexibilitate dar și organizare tematică. Ghidul de interviu a trasat doar temele și subiectele de discuție, lăsând la latitudinea interviuatorului formularea exactă a întrebărilor și permițând atât interviuatorului, cât și persoanei interviuate flexibilitatea de a intra în detalii atunci când este necesar.

Temele atinse în discuțiile cu experții au fost: (1) educarea și formarea sportivă a publicului, (2) dezvoltarea extensivă a sportului în orașe dar mai ales în mediul rural al județului, (3) dezvoltarea abilităților profesionale ale celor implicați în domeniul educației fizice și sportului, (4) condițiile, confortul practicantului de sport și accesibilitatea infrastructurii sportive, (5) o temă ce a fost definită post-interviuare și conține aspecte considerate importante în dezvoltarea sportului în județul Timiș.

Modalitatea deschisă și semi-structurată de interviuare a fost dublată de o dimensiune cantitativă, anume, pentru fiecare dintre teme interviuatorul a notat importanța alocată de actorul interviuat elementelor discursive incluse în tema respectivă. Datele au fost analizate și grupate pe elemente de conținut ce au fost evaluate conform importanței de către interviuator.

**(1)** În cadrul temei s-au conturat următoarele elemente: încurajarea proiectelor în domeniul sportului mai ales pentru copii și tineret; promovarea tradițiilor sportive locale, regionale și particularizarea celor naționale la nivel local; dezbateri pe tema importanței educației fizice și a sportului și suplimentare, dublarea educației fizice și sportive din școală prin programe alternative.

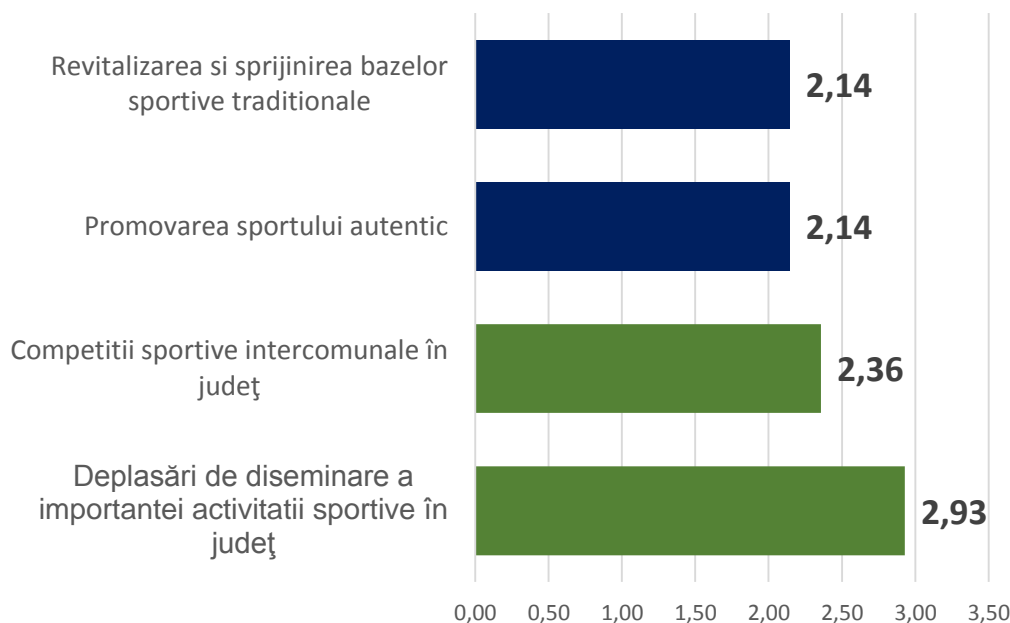
Figura 59. Importanța elementele de conținut din tema educarea și formarea sportivă a publicului pe baza evaluărilor discursive



Se poate observa că la nivelul discursului s-au conturat două sub teme: pe de o parte educația sportivă alternativă și informarea (dezbateri, conferințe etc.) iar pe de altă parte susținerea investițiilor în tineri și copii și totodată o încurajare a tradițiilor sportive locale și regionale. Se poate observa și din graficul expus în Figura 59 că subtema a doua a fost mai importantă conform evaluărilor discursive.

**(2)** În cadrul temei care atinge dezvoltarea sportului în mod echilibrat pe teritoriul județului, ceea ce presupunea o distribuție mai atentă a resurselor în zonele ce nu au beneficiat de atenția autorităților, s-au evidențiat: diseminarea importanței activității sportive și a educației sportive în mediul rural din județul Timiș; competiții sportive între comunitățile din județul Timiș; promovarea sportului autentic, promovarea sportului ca valoare și ca mod de viață precum și încurajarea disciplinelor sportive mai puțin cunoscute dar cu valențe în dezvoltarea fizică și a personalității practicanților; renovarea și, acolo unde este cazul, înființarea unor baze sportive noi, mai ales pentru susținerea unor comunități locale cu tradiție în domeniul sportului de masă sau de performanță.

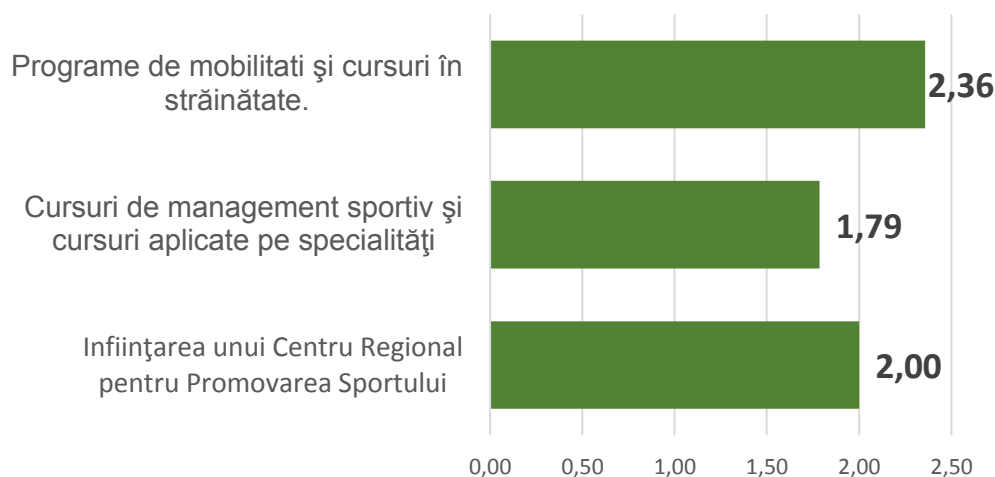
Figura 60. Importanța elementelor de conținut din tema dezvoltarea sportului în mediul rural al județului pe baza evaluărilor discursive



În urma evaluărilor individuale oferite pe baza discuțiilor cu persoanele intervievate s-au putut calcula scorurile de importanță ca valoare medie a tuturor evaluărilor pe elementele discursive amintite. Din nou, două teme se evidențiază a fi mai importante decât celelalte.

**(3)** Analiza de conținut a evidențiat în cadrul temei privind dezvoltarea abilităților profesionale ale angajaților din domeniul educației fizice și sportului următoarele trei subteme: înființarea unor structuri de profesionalizare a resursei umane ce activează în domeniul sportiv (profesori de educație fizică, antrenori), formarea continuă prin organizarea unor cursuri de management sportiv și cursuri pentru dezvoltarea unor abilități practice celor implicați și schimbul de experiență cu actori instituționali din domeniul sportului din UE cu experiență recunoscută în proiecte și programe de formare a specialiștilor.

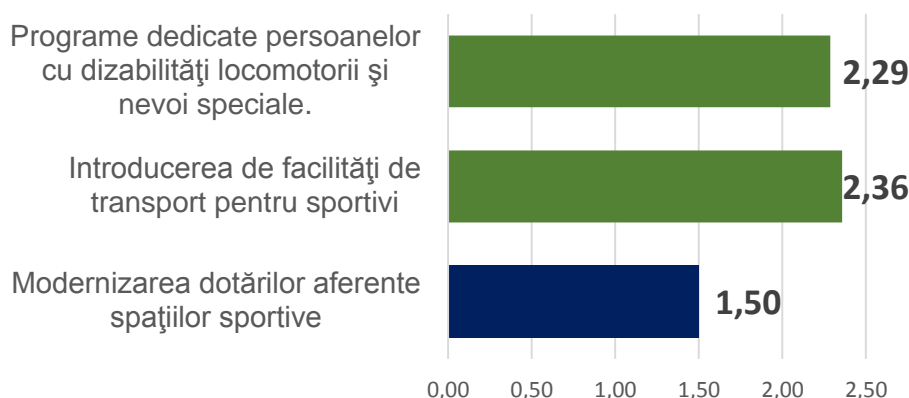
Figura 61. Importanța elementelor de conținut din tema dezvoltarea abilităților profesionale ale angajaților din domeniul sportiv pe baza evaluărilor discursive



Se poate observa o distribuție relativ asemănătoare a importanței. Toate elementele discursive conturate au fost privite de intervieuați ca fiind egal importante. Având în vedere scala de evaluare a importanței (1 importanță ridicată și 5 importanță scăzută) se observă și faptul că sunt aceste elemente sunt considerate prioritare în cadrul temei privind dezvoltarea resurselor umane.

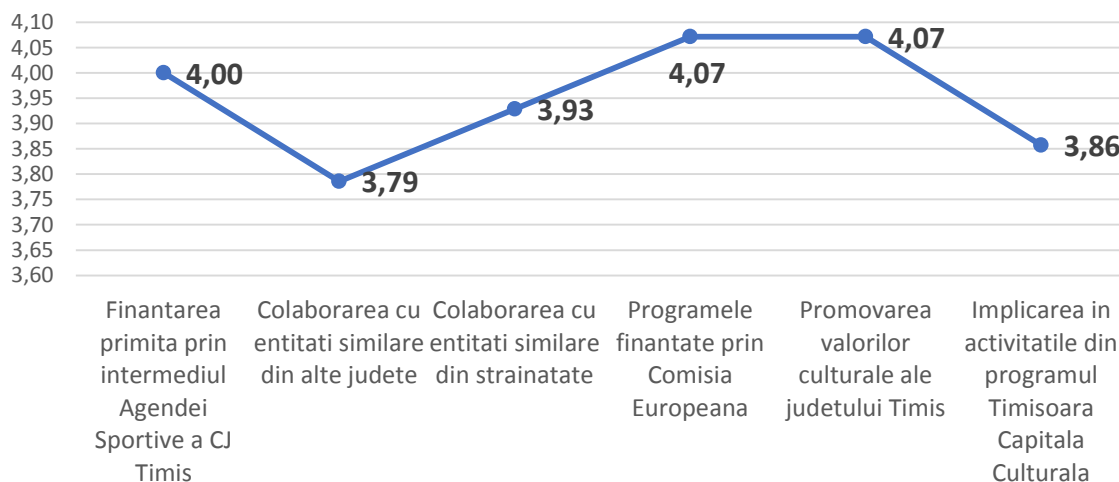
**(4)** O privire asupra temei a patra, o temă ce a permis respondenților să discute aspecte legate de infrastructura sportivă din județ relevă câteva elemente ce au apărut recurent în interviuri: renovarea, modernizarea facilităților și bazelor sportive existente și construcția de spații sportive noi la standarde internaționale; programe dedicate persoanelor cu dizabilități în sensul utilizării activității sportive ca formă de integrare a persoanelor cu nevoi speciale în grupuri sportive, comunitate și societate; creșterea accesibilității infrastructurii sportive prin introducerea de facilități de transport pentru practicanții de sport și pentru sportivii de performanță.

Figura 62. Importanța elementelor de conținut din tema dezvoltarea condițiilor și creșterea confortului practicantului de sport pe baza evaluărilor discursive



Subtema ce este prezentă și evaluată ca fiind de cea mai mare importanță și spre care trebuie orientate eforturile autorităților județene este modernizarea bazelor sportive și a bazei materiale existente pentru a crește calitatea spațiilor în care se desfășoară activități de educație fizică și activități sportive, în general. Au fost invocate eforturile, mai ales de natură financiară, pe care autoritățile trebuie să le facă pentru atingerea acestui deziderat.

Figura 63. Importanța elementelor de conținut recurente în interviuri



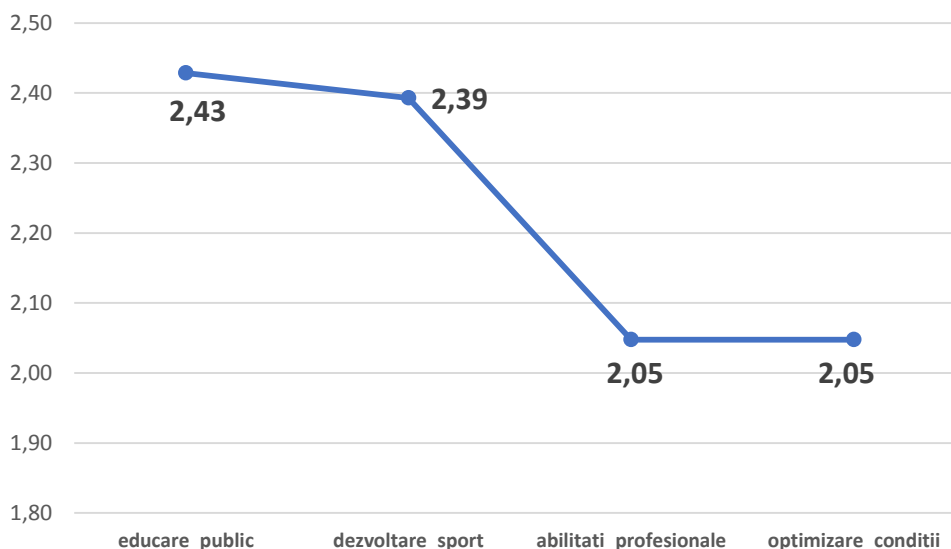
Pe baza interviurilor desfășurate cu experți în domeniul sportului s-au identificat și alte elemente discursive recurente ce se regăsesc în majoritatea interviurilor. Ele nu au putut fi integrate celor patru teme inițiale dar reflectă preocupări importante ale celor intervievați și au fost incluse într-o temă ce poate grupa aspectele considerate utile pentru dezvoltarea educației fizice și a sportului în județul Timiș.

Într-o formă similară au fost regăsite următoarele: finanțarea activităților sportive realizată de CJ Timiș primită prin intermediul finanțărilor activităților culturale și de tineret (Agenda Culturală), colaborarea cu entități sportive similare din alte județe, deschiderea colaborării cu cluburi sportive, asociații sportive din județele apropiate, deschiderea și orientarea spre colaborarea cu cluburi sportive și asociații sportive din străinătate, accesarea de finanțări pe programele finanțate prin Comisia Europeană, corelarea activităților sportive cu activitățile culturale și cu promovarea identității locale și regionale, propunerea de proiecte și activități în cadrul programului Timișoara Capitală Culturală.

Pe baza evaluărilor pozitive sau negative observate în discursul experților aceste teme au fost notate pe o scala a importanței unde: 1=deloc important iar 5=foarte important. Chiar dacă nu au fost incluse inițial în arealul tematic al ghidului de interviu, evaluările făcute indică importanța temelor pentru persoanele intervievate și, implicat, pentru organizațiile sau instituțiile pe care le reprezintă. Mediile obținute de fiecare dintre cele șase teme sunt plasate în partea superioară a scalei și relativ apropiate, reflectând faptul că subiecții nu pot ierarhiza foarte clar la nivel de discurs importanța lor.

Interviurile cu experții din domeniu sportiv, cu actori importați în piața activității sportive și a educației fizice au relevat faptul că sportul, chiar dacă nu întotdeauna bine promovat, este un element referențial pentru sănătatea individului (fizică și psihică) dar și pentru sănătatea societății în ansamblu.

Figura 64. Organizarea temelor interviului pe două clustere în funcție de media obținută



Temele de discuție propuse prin ghidul de interviu au fost evaluate de către echipa de interviuare și, dincolo de evaluările făcute pe subtemele fiecărei teme, a reieșit o structurarea a acestora în două clustere: educarea publicului și dezvoltarea sportului mai ales în mediul rural (primul cluster) au obținut o evaluare medie de aproximativ 2.4 (pe o scală de evaluare de la 1 la 5, unde 1=grad ridicat de importanță și 5=grad scăzut de

importanță); al doilea cluster, care include temele privind dezvoltarea resursei umane și dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii sportive a obținut o evaluare de aproximativ 2. Aceste evaluări surprind o prioritizare făcută de specialiștii intervievați, anume, clusterul 2 este privit ca prioritar și necesită atenție sporită în timp ce clusterul 1 este evaluat ca important dar poate fi realizat după atingerea unor obiective legate de subtemele clusterului 2.



## Perspectiva tinerilor asupra problematicei sportului în județul Timiș

Interviurile cu tinerii sunt importante pentru că aduc dimensiunea complementară, calitativă în analiza aspectelor legate de sport pe care le-am inclus și în instrumentul anchetei sociologice. Astfel, avem pe de o parte abordarea cantitativă (ancheta sociologică) și abordarea calitativă (interviurile cu experți și interviurile cu tineri)

Au fost realizate trei interviuri de grup cu tineri din intervalele de vârstă 18-25 și 25-30. Analiza interviurilor se regăsește mai jos structurată pe întrebările ghidului utilizat în cadrul focus-grupurilor.

### Practicarea sportului sau a activităților sportive

Majoritatea participanților au hobby-uri sportive, practicate la nivel de amatori și realizează activitățile sportive neangajând sume importante de bani, de preferat în mod gratuit. Apare ideea foarte bine conturată de includere ca activitatea de timp liber, sportul.

Există, în proporție mai mică și cei care nu practica nici un sport în timpul liber, dar care și-ar dori pe viitor să practice "...din păcate nu fac sport, deși mi-as dori. Aș dori pe viitor să mă apuc de sală. Nu mă deranjează să aloc o anumită sumă lunar pentru sport..." „Nu, nici eu nu fac sport, m-aș apuca și eu de sală pentru că sunt foarte slabă și cred că ar ajuta să pun puțină masă musculară...”.

De remarcat este faptul că gătitul și gaming-ul sunt destul de prezent printre hobby-urile tinerilor.

### Direcția în care merge sportul în județul Timiș (perspectiva pozitivă)

Percepția se distribuie între popul pozitiv și polul negativ. Cei care consideră că sportul este pe o direcție bună în județul Timiș au remarcat performanțele bune și foarte bune ale diverșilor sportivi români de talie mondială (Simona Halep, Cristina Neagu) ce produc curente opinionale de susținere și încurajare a sportului în societate. Se schimbă mentalitatea față de mișcare și educație fizică. Se trece de la mișcarea ca formă terapeutică la mișcare ca mod de viață. Participanții recunosc efectele pozitive ale activității fizice asupra organismului și asta face ca și la nivel de percepție să se încadreze pe un trend ascendent. La nivelul copiilor și chiar a tinerilor sportul este promovat și prin implicarea părinților care conștientizează beneficiile sportului pentru copiii aflați în plină dezvoltare fizică și cognitivă. Un alt element ce conduce indiscutabil la o vizibilizarea sportului în societate și de aici și opinia că sportul se dezvoltă și este pe o direcție bună, este legat de dezvoltarea infrastructurii sportive private, mai exact, baze sportive private.

„...consider că sunt sportivi în țara noastră, care fac tot efortul și probabil și pe proprii bani, să ne reprezinte”. „...eu nefiind pasionat de sport nu sunt foarte informată, dar am observat că începe să se promoveze tot mai mult sportul și mișcarea, atât la tv cât și on-line”. „...s-au construit destul de multe spații unde poți să practici sport, și da, în ultimul timp chiar s-a pus accent pe mișcare.....sunt multe în domeniul privat”.

Sintaza elementelor pozitive:

Locuri amenajate pentru mișcare
Dezvoltarea privata a bazelor sportive
Mesaje motivaționale pe piste de biciclete
Maratoanele organizate la nivel local
Pista de biciclete din oras

### **Direcția în care merge sportul în județul Timiș (perspectiva negativă)**

O bună parte din tinerii intervievați consideră că Romania la nivel de sport, merge pe o pantă descendentă. Mai multe aspecte i-a determinat sa considere sportul în Romania că se îndreaptă în direcția greșită, mai exact: lipsa investițiilor în toate sporturile și în infrastructură, performantă, lipsa motivației de a face sport și mișcare, lipsa condițiilor pentru performanță. „Ne aducem aminte de vremea comuniștilor când statul investea în sportivi”. „...lumea nu mai vine ca înainte la stadion, parcă tot mai puțină lume vine”. Un al aspect menționat de tineri „...rata obezității în România este foarte ridicată. Am ajuns să ne întrecem cu americanii. Cred că suntem pe podium. Chestia asta pleacă de la părinți.”

Sinteza elementelor negative:

Lipsa bazei materiale si a promovării
Lipsa de evenimente sportive
Neimplicarea administrațiilor locale
Lipsa spectatorilor la evenimente sportive ( „ exista lipsa de suporteri”)
In mediul rural nu exista baze sportive adecvate

### **Îmbunătățirea situație sportului în România**

Propunerile ce au reieșit în urma discuțiilor sunt interesante și vizează: promovarea, informarea, dezvoltarea și motivarea. „...dacă ar fi mai mult interes pentru sport, s-ar putea face mai mult, din partea statului”. „...totul începe de când suntem mici, iar părinții să fie cei care să insiste să facem sport...”. „...ajungem în facultate și ne dăm seama ca nu am făcut sport si încercăm să recuperam tot ce am pierdut atâția ani”. „...aș implementa o paleta mai largă de sporturi, de exemplu la facultate nu simțeam nevoia de sport dacă erau aceleași sporturi care se făceau și în liceu. Este important sa existe mai multe opțiuni, să se potrivească ceva pentru fiecare...”.

O sinteză a soluțiilor privind îmbunătățirea situație sportului, în urma analizei datelor obținute, fără a fi prezentate neapărat într-un top, ar include: (1) promovarea mai multor discipline sportive și dezvoltarea disciplinelor tradiționale; (2) creșterea numărului de ore de sport în școli ar putea duce la conștientizarea importanței sportului și, mai departe, prin practică la includerea sportului într-un mod de viață sănătos; (3) dezvoltarea sportului de performanță prin includerea disciplinelor sportive cu potențial de creștere într-un plan de măsuri finanțat prin proiect și de la bugetul de stat; (4) creșterea investițiilor este o soluție ce atinge mai multe aspecte în dezvoltarea sportului și de aceea autoritățile trebuie să fie responsabile în definirea bugetelor de investiții în sport și infrastructura sportivă; (5) încurajarea mișcării și pe

de altă parte a comportamentului ecologic prin dezvoltarea unor sisteme alternative de transport între orașele apropiate, în special piste de biciclete; (6) acțiuni de informare și conștientizare în rândul părinților cu privire la importanța sportului, activității fizice și a educației fizice; (7) susținerea mobilității resursei umane între cluburi și asociații sportive și a sportivilor pentru realizarea schimburilor de experiență și pentru dezvoltarea unui sentiment de comunitate sportivă; (8) acțiuni sportive pentru copii și pentru tineri pentru includerea sportului și activității fizice, alături de alimentația sănătoasă, în preocupările generațiilor viitoare; (9) creșterea numărului de acțiuni sportive pentru elevi și studenți; (10) promovarea voluntariatului în sport și încurajarea antrenorilor și a profesorilor de educație fizică să desfășoare acțiuni de promovarea a sportului și a beneficiilor mișcării fizice; (11) construirea unei baze sportive de nivel internațional care să atragă competiții importante (terenuri, săli, spații de cazare); (12) construirea unei săli polivalente care, la fel, să fie inclusă în circuitul competițional internațional și să găzduiască competiții de top.

# Coordonate strategice privind dezvoltarea sportului în județul Timiș

## Analiza SWOT

Analiza SWOT a domeniului SPORT în județul Timiș (Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats)

Analiza SWOT reprezintă un mijloc de identificare a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor, toate acestea fiind necesare în procesul de elaborare a unei strategii. În domeniul sportului punctele tari și punctele slabe sunt reprezentate cu precădere de resursele și capacitățile interne ale actorilor din domeniu iar oportunitățile și amenințărilor sunt reprezentate de factorii externi. Pe baza analizei SWOT propunem prioritizarea acelor direcții de dezvoltare din județ care conduc la sporirea practicării sportului de masă și creșterea stării de sănătate a cetățenilor prin valorificarea posibilităților oferite de factorii externi și care minimalizează amenințărilor existente în domeniu.

Puncte tari	Puncte slabe
Valorificarea domeniilor sportive tradiționale și cu rezultate performante	Infrastructura sportivă deficitară în mediul rural
Valorificarea infrastructurii sportive existente	Nivel redus de conștientizare la nivelul populației în ceea ce privește importanța unui stil de viață activ și beneficiile activității fizice asupra sănătății
Valorificarea potențialului instituțional existent în sport în județul Timiș: asociații sportive, cluburi sportive, organizații sportive s.a.	Existența unui număr limitat de specialiști din domenii conexe sportului care pot contribui la creșterea performanței
Valorificarea fondurilor europene nerambursabile în domeniul sportului și activității sportive	Oportunități limitate de practicare a sportului de către toate categoriile de populație (copii, tineri, vârstnici etc.)
Existența unor evenimente sportive cu tradiție în județul Timiș, campionate, competiții la nivel local regional și național	Cercetare limitată în domeniul sportului/finanțare precară a cercetării în domeniul sportului/ număr limitat al specialiștilor și cercetătorilor în sport
Posibilitatea practicării sporturilor cu motor, enduro, ciclism, golf s.a. raportat la condițiile geografice ale județului Timiș	Atragerea insuficientă de fonduri din sectorul privat spre sportul de masă și/sau de performanță
Posibilitatea practicării sporturilor pe apa (caiac, canoe)	Acces deficitar al populației din mediul rural la facilitățile sportive deja existente
Atitudine pro activă a Consiliului Județean Timiș în dezvoltarea instituțională și sprijinul financiar pentru domeniul sportului	

Oportunități	Amenințări
<p>Potențialul activității sportive de a îmbunătăți nivelul de sănătate publică atât la nivel fizic, cât și mental</p> <p>Potențialul activității sportive de a preveni și reduce comportamentele anti-sociale, în special în rândul tinerilor</p> <p>Disponibilitatea tinerilor de a-și schimba stilul de viață și a se orienta spre activitatea fizică (date cercetare strategie CJT Timiș 2019)</p> <p>Existența unor instituții universitare de prestigiu în județul Timiș cu specializări în domeniul sport, care oferă capacitatea de formare a resursei umane</p> <p>Calitatea și cantitatea resursei umane din județul Timiș care urmează studii de specialitate în domeniul sportului</p> <p>Existența unor canale și tehnologii ieftine de comunicare informală care permit conectarea populației generale în număr mare la informațiile relevante în practicarea activității sportive (acces internet-site-uri de specialitate, social media, telefonie mobilă etc.)</p> <p>Accesarea fondurilor nerambursabile europene în domeniul sportului și a activității sportive</p> <p>Scăderea semnificativă a cheltuielilor pe sănătate, rezultată prin adoptarea unui stil de viață activ</p> <p>Promovarea sportului de masă și de performanță în funcție de specificitatea geografică a zonei</p> <p>Cooperarea transfrontalieră cu actori relevanți din sport și comunități din țările vecine</p> <p>Dezvoltarea bazei de selecție a sportivilor de înaltă performanță prin creșterea cantitativă/calitativă a resursei umane și infrastructurii în mediul rural.</p>	<p>Lipsa/investiții insuficiente în infrastructura de sport din mediul rural</p> <p>Degradarea bazei materiale sportive din mediul rural</p> <p>Existența unui număr semnificativ de persoane în populația generală cu boli cardio-vasculare, obezitate și altor afecțiuni cronice ce derivă din sedentarism</p> <p>Educației deficitare în școală în domeniul sănătății publice (importanța exercițiului și sportului practicat frecvent pentru o viață sănătoasă)</p> <p>Capacitatea redusă a actorilor din domeniul sportului în județul Timiș de a organiza competiții internaționale în județ în sporturile care atrag un număr mare de spectatori datorită lipsei infrastructurii adecvate (stadion modern cu capacitate mare de număr de locuri, arenă sportivă multifuncțională), fapt ce conduce automat la un flux financiar în scădere în economia județului</p> <p>Cheltuieli ridicate pe probleme de sănătate pentru cei care duc un stil de viață sedentar</p> <p>Promovare insuficientă a evenimentelor sportive județene</p> <p>Existența infrastructurii sportive de calitate cu preponderență în centrele urbane</p> <p>Stagnarea/pierderea unor ramuri sportive datorită lipsei finanțării și măsurilor deficitare de motivare/retenție a resursei umane calificate</p>

## Operaționalizarea Strategiei de dezvoltare Educației Fizice și a Sportului pentru județul Timiș pentru perioada 2018-2023

COMPONENTA 1 Încurajarea sportului de masă	PERIOADA DE IMPLEMENTARE		
	Anul I - II	Anul II - III	Anul III - IV
	NIVEL DE PRIORITATE / MASURARE SI MONITORIZARE		
	1	2	3
<b>OG. 1. Promovarea sportului și valorilor sale în școli</b>			
<b>OS. 1. Dezvoltarea centrelor sportive la nivel rural</b>			
M1.1 - Identificarea centrelor sportive existente în mediul rural	Nr. centre existente		
M1.2 - Încurajarea creării de noi centre sportive în mediul rural (Cluburi sportive persoane juridice de drept privat, Cluburile sportive persoane juridice de drept public, Cluburile sportive, organizate ca societăți comerciale sportive)		Nr. centre nou înființate	
M1.3 - Înființarea de noi asociațiile județene pe ramuri de sport		Nr. asociații sportive înființate	
M1.4 – Stabilirea disciplinelor sportive promovate pe fiecare centru în parte	Discipline sportive/centru		
<b>OS. 2. Dezvoltarea resursei umane în domeniul sportului la nivel județean</b>			
M2.1 - Identificarea bazinelor de recrutare a populației sportive	Nr. școli/populație școlară		
M2.2 - Identificarea resursei umane suport din mediul rural (profesori de educație fizică și sport și antrenori)	Nr. profesori/Nr. antrenori/ Nr. voluntari		

M2.3 - Atragerea și susținerea resursei umane suport în mediul rural	Nr. profesori educație fizică/ Nr. antrenori nou locați în mediul rural
M2.4 - Măsuri de informare a populației generale, a populației sportive și a resursei umane suport (dezbateri publice, conferințe, mese rotunde, workshopuri, acțiuni sportive de popularizare)	Nr. Dezbateri/an, Nr. Participanti/dezbateri, Nr. acțiuni sportive de popularizare
M 2.5- Sprijinirea participării la activitatea sportivă pentru persoanele cu dizabilități, copii din familii și medii dezorganizate sau sau aparținând altor categorii sociale defavorizate.	Nr. evenimente sportive/Nr. persoane implicate

<b>OS. 2. Identificarea obstacolelor în dezvoltarea centrelor sportive la nivel rural</b>	
M1. - Creșterea accesibilității centrelor sportive prin asigurarea transportului copiilor la centre	Nr. rute transport/ Nr. copii implicați
M2. – Susținerea finanțării centrelor sportive	Nr. centre finanțate/ Nr. acțiuni sportive finanțate
M3.1 – Măsuri privind asigurarea continuității participării populației sportive la activitățile centrelor sportive	Nr. măsuri active de asigurare a participării
M3.1 – Măsuri privind stabilizarea resursei umane de suport (profesori de educație fizică și sport și antrenori)	Nr. măsuri active de susținere a resursei umane de suport

<b>OG. 2. Susținerea și promovarea sportului în regiunea DKMT</b>	
<b>OS. 1 Desfășurarea de competiții sportive în regiunea DKMT</b>	
M1. Realizarea de parteneriate cu instituții publice, unități de învățământ, ONG-uri;	Nr. parteneriate realizate
M2. Organizarea de concursuri sportive și alte activități specifice pentru afirmarea tinerelor talente în domeniul sportiv	Nr. competiții sportive realizate
M3. Realizarea de competiții sportive între comunitățile din județul Timiș și regiunea DKMT	Nr. competiții sportive realizate
M4. Competiții sportive pentru persoanele cu dizabilități, copii din familii și medii dezorganizate sau	Nr. competiții sportive realizate

defavorizate.	
M 5. Cofinanțarea de proiecte pentru sprijinirea participării tinerilor la evenimentele sportive, competiții regionale, naționale și internaționale	Nr. proiecte cofinantate

<b>OG. 3. Cercetarea științifică și asistență metodologică din partea mediului academic în domeniul sportiv</b>	
<b>O.S. 1. Realizarea de studii suport privind diagnoza domeniului sportiv județean</b>	
M1. Realizarea de campanii județene de promovarea a sportului pentru toți în cadrul instituțiilor de învățământ cu preponderență în mediul rural	Nr. campanii de informare/ Nr. școli implicate
M2. Măsurarea consumului de sport, a motivației și a factorilor sociali pentru impulsivarea participării la activități sportive	Nr. studii realizate/ finanțate
M3. Evaluarea posibilităților instituțiilor publice și private de a răspunde opțiunilor cetățenilor din județul Timiș privind consumul de sport	Nr. studii realizate/ Nr. instituții evaluate
M4. Sprijinirea publicării rapoartelor de cercetare și a altor materiale științifice sau de popularizare din domeniul sportului pentru diseminare informației către actorii relevanți la nivel județean	Nr. rapoarte de cercetare/ Nr. de articole științifice sau de popularizare



COMPONENTA 2 Susținerea sportului de performanță	PERIOADA DE IMPLEMENTARE		
	Anul I - II	Anul II - III	Anul III - IV
	NIVEL DE PRIORITATE / MASURARE SI MONITORIZARE		
	1	2	3
<b>OG. 1. Promovarea sportului la nivel national și international</b>			
<b>OS. 1. Dezvoltarea sistemului de selecție a sportivilor de performanță</b>			
M1– Identificarea structurilor sportive care au în componență sportivi de performanță și mare performanță;	Nr.structuri sportive /Nr. sportivi de performanță		
M2.1 – Susținerea financiară de către administrația publică locală a structurilor sportive performante pe baza unor criterii prestabilite	Set criterii finanțare/ Nr. structuri sportive finanțate		
M2.2- Sprijinirea LPSU-rilor și a cluburilor locale pentru a deveni pepiniere ale sportului de performanță		Nr. LPS-uri/ Nr. Cluburi	
M3 – Desfășurarea de competiții – festivaluri sportive între structurile sportive și centrele rurale;	Nr. competiții finanțate/ Nr. comunități locale implicate		
M4 - Creșterea nivelului competițional și promovarea județului în competițiile sportive naționale și internaționale	Nr. participari la competiții naționale și internaționale/ Rezultate performante obținute		
M5 - Crearea de parteneriate public-privat și sprijinul autorităților publice locale și județene pentru dezvoltarea cluburilor sportive cu performanțe la nivel național și internațional	Nr. parteneriate public/privat / Nr. cluburi		

<b>OS. 2. Dezvoltarea resursei umane în domeniul sportului la nivel județean</b>	
M 1- Perfecționarea resursei umane implicate direct în sportul de performanță (sportivi, antrenori, medici etc.) în vederea dobândirii de noi competențe	Nr. programe de perfecționare/ nr. persoane participante la cursuri de perfecționare
M 2- Măsurile de susținere a școlarizării sportivilor de performanță pentru finalizarea tuturor ciclurilor educaționale	nr. sportivi de performanță implicați
M 3- Crearea de parteneriate cu mediul academic pentru susținerea perspectivei interdisciplinare (sociologică, psihologică, medicală, economică) a performanței sportive.	Nr. parteneriate cu mediul academic

COMPONENTA 3 Dezvoltarea infrastructurii sportive	PERIOADA DE IMPLEMENTARE		
	Anul I - II	Anul II - III	Anul III - IV
	NIVEL DE PRIORITATE / MASURARE SI MONITORIZARE		
	1	2	3
<b>OG. 1. Preluare/Dezvoltarea taberelor sportive la nivel județean</b>			
<b>OS. 1. Promovarea taberelor sportive în școli</b>			
M1.1– Acțiuni de informare în școli cu privire la importanța sportului și a educației fizice	Nr. campanii de informare/ Nr. școli implicate		
M1.2– Acțiuni de informare în școli cu privire la taberele de tineret și promovarea activităților recreative și de sport	Nr. campanii de informare/ Nr. școli implicate		
M2.1 – Utilizarea de către comunitate a bazelor sportive existente la nivelul județului	Nr. persoane implicate/ Nr. comunități locale implicate		
M2.2 - Facilitarea accesului tuturor categoriilor sociale (copii, persoane vârstnice, familii tinere, persoane cu dizabilități, persoane cu probleme de socializare) la bazele sportive și tabere sportive	Nr. persoane implicate		
M2.3 - Utilizarea de către cluburile sportive județene, cu performanțe dovedite, a bazelor sportive existente la nivel județean precum și a taberelor pentru organizarea de cantonamente și stagii de pregătire	Nr. evenimente/ acțiuni realizate în tabere		
M 3.1– Organizarea de tabere sportive cu deschidere spre toate categoriile sociale		Nr. tabere organizate/ Nr. persoane implicate	
M 3.2- Crearea de parteneriate public-privat și sprijinul autorităților publice locale și județene pentru înființarea și dezvoltarea taberelor sportive și de agrement	Nr. parteneriate realizate/ Nr. tabere sportive nou înființate/ reabilitate		
<b>OG. 2. Înființarea unei Arene sportive de nivel internațional</b>			
<b>OS. 2. Finanțarea construcției unei asemenea investiții</b>			
M1 – Atragerea de finanțări nerambursabile	Nr. proiecte câștigate/ implementate		
M2 - Cooperarea interinstituțională	Nr. parteneriate realizate/ Bugete angajate		

## Concluzii și recomandări

Cercetarea a avut ca obiectiv elaborarea Strategiei de dezvoltare a educației fizice și a sportului a județului Timiș pentru perioada 2018–2023 și indicarea modului de operaționalizare a direcțiilor strategice incluse în strategie.

Fenomenul sportiv a fost abordat printr-o metodologie mixtă, dimensiunea cantitativă și dimensiunea calitativă și a inclus o abordare specifică analizelor din domeniul științelor sociale.

Pentru fundamentarea direcțiilor strategice și a strategiei în ansamblu au fost utilizate date obținute prin intermediul cercetărilor de teren, după cum urmează:

- (1) Investigarea populației tinere din județul Timiș cu privire la cosumul de sport, tipurile de activități sportive în care se angajează, probleme ale domeniului educației fizice și a sportului în județul Timiș
- (2) Date statistice locale, regionale, naționale și europene cu privire la evoluția și dinamica fenomenului sportiv.
- (3) Percepția consumatorilor și a potențialilor consumatori legată de dezvoltarea sportului la nivel județean și național precum și posibile soluții pentru dezvoltarea domeniului.
- (4) Perspectiva decidenților și actorilor importanți din domeniul sportului cu privire la principalele probleme legate de domeniul sportiv în județul Timiș.

Pe baza datele colectate și analizate au fost elaborate și dezvoltate direcții de acțiune și măsurile specifice de implementare:

Direcția strategică 1- Încurajarea sportului de masă

Direcția strategică 2- Susținerea sportului de performanță

Direcția strategică 3- Dezvoltarea infrastructurii sportive

Se recomandă următoarele:

- (1) Elaborarea strategiei de dezvoltare a educației fizice și a sportului în județul Timiș pe o perioadă pe o perioadă similară cu a strategiei naționale privitoare la sport. De asemenea, cercetări și actualizări anuale ale strategiei în funcție de rezultatele implementării și de dinamica socială și economică;
- (2) Elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare a gradului de realizare a măsurilor propuse în prezenta strategie;
- (3) Finanțarea proiectelor din domeniul sportului și educației fizice în acord cu direcțiile, obiectivele și măsurile strategiei. Elaborarea unui sistem de punctare a aplicațiilor de proiect în acord cu Operaționalizarea Strategiei de dezvoltare Educației Fizice și a Sportului pentru județul Timiș pentru perioada 2018-2023
- (4) Cercetarea periodică a realităților din domeniul sportului pentru a înțelege în profunzime dinamica socială și sportivă pentru a putea previziona evoluția fenomenului sportiv în următoarea perioadă.



## Bibliografie

- Adelman, M. 1986. *A Sporting Time: New York City and the Rise of Modern Athletes*. Urbana: Univ. Ill. Press. 388 pp.
- Coakley, J. J. 1987. *Sociology of sport in the United States*. *Int. Rev. Sport Sociol.* 22:63-79
- Coakley, J. J. 1990. *Sport in Society: Issues and Controversies*, 4th ed. St. Louis: Times Mirror/Mosby. 375 pp.
- Fine, G. A. 1987. *With the Boys: Little League Baseball and Preadolescent Culture*. Chicago: Univ. Chicago Press. 289 PP.
- Fiske, J. 1989. *Understanding Popular Culture*. Boston: Unwin Hyman
- Foley, D. E. 1990. *The great American football ritual: reproducing race, class, and gender inequality*. *Sociol. Sport J.* 7:111- 35
- Gruneau, R. 1983. *Class, Sports, and Social Development*. Amherst: Univ. Mass. Press. 213 pp.
- Hargreaves, J. 1986. *Sport, Power and Culture: A Social and Historical Analysis of Popular Sports in Britain*. New York: St. Martins. 258 pp.
- McPherson, B. D., Curtis, J. E., Loy, J. W. 1989. *The Social Significance of Sport*. Champaign, Ill: Human Kinetics. 334 pp.
- Rees, C. R., Howell, F. M., Miracle, A. W. 1990. *Do high school sports build character?* *Soc. Sci. J.* 27:303-15
- Vasiluță-Ștefănescu, M., Varga, M.G. (2016). *Sociologia sportului. Recuperarea sportului tradițional românesc: Oina*, ProUniversitaria, București, ISBN 978-606-26-0677-0
- Sport and physical activity, Special Eurobarometer 472, 2017-2018, disponibil la adresa [http://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2164\\_88\\_4\\_472\\_ENG](http://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2164_88_4_472_ENG), accesat în data de 15.05.2019
- Strategia națională pentru sport și tineret în România, Ministerul Tineretului și Sportului, disponibil la adresa [http://politicisport.ro/wp-content/uploads/2016/07/Strategia-Nationala-pentru-Sport-si-Tineret-in-Romania-pentru-perioada-2016\\_2032.pdf](http://politicisport.ro/wp-content/uploads/2016/07/Strategia-Nationala-pentru-Sport-si-Tineret-in-Romania-pentru-perioada-2016_2032.pdf), accesat în data de 16.05.2019
- Strategia de Dezvoltare Economico – Socială Timiș, Consiliul Județean Timiș, disponibilă la adresa <http://www.cjtimis.ro/judetul-timis/strategia-de-dezvoltare-a-jude.html>, accesată în data de 16.05.2019
- Szentmiklosi, Al. (2016) *Vremea războinicilor. Cea mai mare fortificație de epoca bronzului din*
- Europa Cornești-Iarcuri. Bunoiu, V. & Vlase, D. (eds.) *Arheologia Banatului: Cercetări, descoperiri, intervenții*. Timișoara: Antem, 4-7 Neumann, V. (2015). *Istoria Banatului. Studii privind particularitățile unei regiuni transfrontaliere*.
- București: Editura Academiei Române Benea, Doina (2013). *Istoria Banatului în Antichitate*. Timișoara: Excelsior Art Hațegan, I. (2005). *Cronologia Banatului. II/2. Vilayetul de Timișoara. Repere cronologice, selecție de texte și date*. Timișoara: Editurile Banatul și Artpress

# Anexe

## Anexa 1. Baze sportive în județul Timiș 2019

Nr. Crt.	Denumire structura sportivă	Adresa	Localitate	Mediu urban / rural	Satut public / privat
1	Sala Polivalenta Constantin Jude Timisoara	str. F.C.Ripensia nr.7	Timisoara	urban	public
2	Complex Sportiv "Bega" Timisoara	Str. Intrarea Zanelor nr. 2 Timisoara	Timisoara	urban	public
3	Stadion "Dan Paltinisau"	FC Ripensia	Timisoara	urban	public
4	Complex Dan Paltinisau-anexe	FC Ripensia	Timisoara	urban	public
5	Sala nr 2	Bocsei nr 2	Timisoara	urban	public
6	Stadionul Tineretului-Lugoj	Str Caransebesului nr 2	Lugoj	urban	public
7	Sala de sport "Lavinia Milosovici-Lugoj	Str Caransebesului nr 2	Lugoj	urban	public
8	Sala de sport "Ioan Cunt Ghermanescu"-Lugoj	Str Timisoarii nr 51	Lugoj	urban	public
9	Sala de lupte si gimnastica-Francisc Horvath-Lugoj	Str Plopilor 21	Lugoj	urban	public
10	Baza hipica Lugoj		Lugoj	urban	public
11	Sala Sporturilor Sannicolau Mare		Sannicolau Mare	rural	public
12	Stadion Fotbal-Sannicolau Mare		Sannicolau Mare	rural	public
13	Teren sintetic Sannicolau Mare		Sannicolau Mare	rural	public
14	Complex handbal Parc Jimbolia Sala de sport Strand		Jimbolia	urban	public
15	Stadion Jimbolia		Jimbolia	urban	public
16	Sala sport Faget		Faget	rural	public
17	Stadion Flacara Faget		Faget	rural	public
18	Sala Sport Deta		Deta	urban	public
19	Stadion Deta	E Ghenescu	Deta	urban	public
20	Sala sport Viitorul Buzias		Buzias	urban	public
21	Stadion Buzias		Buzias	urban	public
22	Sala sport Cheveres		Cheveres	rural	public
23	Sala sport Jebel		Jebel	rural	public
24	Sala sport Belint		Belint	rural	public
25	Sala sport Tomesti		Tomesti	rural	public

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

26	Sala sport Lovrin		Lovrin	rural	public
27	Sala sport Carpinis		Carpinis	rural	public
28	Stadion Calor		Regia Autonoma Calor	rural	public
29	Terenu Unirea Tomnatic		Lovrin	rural	public
30	Terenu Spartak Sala de sport-Gotlob		Gottlob	rural	public
31	Terenu Stiinta Lovrin		Lovrin	rural	public
32	Terenu Bega		Periam	rural	public
33	Sala sport Periam		Periam	rural	public
34	Terenu Unirea-Banloc		Banloc	rural	public
35	Terenu Plavii Delia-Sanpetru Mare		Periam	rural	public
36	Terenu Flacara-Periam		Periam	rural	public
37	Terenu Timisul-Sag		Sag	rural	public
38	Terenu Varias		Varias	rural	public
39	Terenu Dumbravita		Dumbravita	rural	public
40	Stadion Covaci		Covaci	rural	public
41	Sala sport Margina		Margina	rural	public
42	Terenu Carani		Sannandrei	rural	public
43	Terenu Sacalaz		Sacalaz	rural	public
44	Terenu Mosnita Noua		Mosnita Noua	rural	public
45	Terenu Mosnita Veche		Mosnita Noua	rural	public
46	Terenu Urseni		Mosnita Noua	rural	public
47	Sala sport Uivar		Uivar	rural	public
48	Terenu Giroc		Giroc	rural	public
49	Terenu Chisoda		Giroc	rural	public
50	Terenu Ghiroda		Ghiroda	rural	public
51	Terenu minifotbal Ghiroda		Ghiroda	rural	public
52	Terenu Bucovat		Bucovat	rural	public
53	Terenu Albina		Mosnita	rural	public
54	Sala sport Izvin		Izvin	rural	public
55	Terenu Valcani		Consiliul local	rural	public
56	Terenu Racovita		Racovita	rural	public
57	Terenu Igris		Consiliul local	rural	public
58	Terenu Giarmata		Giarmata	rural	public
59	Baza sportiva Giarmata		Giarmata	rural	public
60	Terenu Sandra		Sandra	rural	public



## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

61	Teren Duestii Vechi		Consiliul local	rural	public
62	Sala Duestii Vechi		Consiliul local	rural	public
63	Teren Teremia Mare		Teremia Mare	rural	public
64	Teren Cheglevici		Consiliul local	rural	public
65	Teren minifotbal Voiteg		Voiteg	rural	public
66	Teren Carpinis		Carpinis	rural	public
67	Teren Cenad		Cenad	rural	public
68	Teren Duestii Noi		Duestii Noi	rural	public
69	Teren Beba Veche		Consiliul local	rural	public
70	Teren Peciu Nou		Peciu	rural	public
71	Teren Moravita		Moravita	rural	public
72	Teren Becicherecul Mic		Consiliul local	rural	public
73	Terenul Foeni		Foeni	rural	public
74	Terenul Unirea-Cerneteaz		Giarmata	rural	public
75	Terenul Atletico Liebling		Consiliul local	rural	public
76	Terenul Progresul Ciacova		Ciacova	rural	public
77	Sala Ciacova		Ciacova	rural	public
78	Terenul Avantul Jamu Mare		Jamu Mare	rural	public
79	Terenul Checeana		Checea	rural	public
80	Terenul Progresul Gataia		Gataia	rural	public
81	Sala de sport Flavius Koczi Gataia		Gataia	rural	public
82	Terenul Obilici Sannmartinul Sarbesc		Sannmartinul Sarbesc	rural	public
83	Terenul Cenei		Cenei	rural	public
84	Terenul Avantul Giarmata Vii		Giarmata	rural	public
85	Terenul Bodo		Consiliul local	rural	public
86	Terenul Recas		Recas	urban	public
87	Terenul Meget Remetea Mare		Remetea Mare	rural	public
88	Terenul Avantul Topolovat		Topolovat	rural	public
89	Terenul Phoenix Buzias		Buzias	urban	public
90	Terenul Real Dragsina		Cheveresu Mare	rural	public
91	Poligonul de tir sportiv "Diana" Timisoara	Padurea Verde	Timisoara	urban	public
92	Sala Haltere-Timisoara	Str amforei nr 1	Timisoara	urban	privat
93	Teren fotbal UMT Timisoara	Str Avram Imbroane nr 10	Timisoara	urban	public
94	Baza CS Banatul Timisoara	B-dul Vasile Parvan nr 1	Timisoara	urban	public
95	Baza FC Electrica	Str Renasterii nr 28	Timisoara	urban	privat

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

96	Baza Auto Timisoara		Timisoara	urban	privat
97	Baza sportiva CFR Timisoara	Str Garii nr 2	Timisoara	urban	public
98	Baza Tivoly		Timisoara	urban	privat
99	Baza Rips Timisoara	Calea Lugojului	Timisoara	urban	privat
100	Baza Dyadora Giroc	Giroc	Giroc	rural	privat
101	Baza Banu Sport		Timisoara	urban	privat
102	Baza Albortz Timisoara		Timisoara	urban	privat
103	Sala Culturism Florin Teodorescu		Timisoara	urban	privat
104	Baza Textila	Calea Aradului	Timisoara	urban	privat
105	Baza sportiva nr. 1 Timisoara	Campus Universitar	Timisoara	urban	public
106	Baza sportiva nr.2 Timisoara	Str. Diaconu Coresi Nr. 6	Timisoara	urban	public
107	Baza sportiva nr.3 Timisoara	str.Muzicescu	Timisoara	urban	public
108	Baza nr 1 CSS +Sediul administrativ	Str. Amforei nr. 4	Timisoara	urban	public
109	Baza sportiva de canotaj CSS 1 Timisoara	Splaiul Titulescu, Timisoara	Timisoara	urban	public
110	Complex Sportiv CSS 1 Timisoara	Str. Amforei nr. 1 Timisoara	Timisoara	urban	public
111	Baza kaiac-canoe	B-dul Vasile Parvan	Timisoara	urban	public
112	Cabana Garina-CSS 1 Timisoara	Garana , jud. Caras Severin	Timisoara	urban	public
113	Sala de gimnastica	Calea Aradului nr.5	Timisoara	urban	public
114	Baza de natatie "USZODA"	Parcul Central Timisoara	Timisoara	urban	public
115	Sala Polivalenta Constantin Jude Timisoara	str.F.C.Ripensia nr.7	Timisoara	urban	public
116	Complex Sportiv "Bega" Timisoara	Str. Intrarea Zanelor nr. 2 Timisoara	Timisoara	urban	public
117	Terenuri de tenis "Parcul Rozelor"	Str. Trandafirilor nr. 3	Timisoara	urban	public
118	Poligonul de tir sportiv "Diana" Timisoara	Padurea Verde	Timisoara	urban	public
119	Sala de sport Universitatea de vest Facultatea de Educatie Fizica si Sport	B-dul Vasile Parvan nr.4	Timisoara	urban	public
120	Baza sportiva anterior C.F.R. Timisoara - actuala C.S. Banatul	B-dul Vasile Parvan	Timisoara	urban	public
121	Sala de lupte CS BanatulStadion fotbal C.F.R.	Str. Carusso nr. 3Str. Nera nr. 2 Timisoara	Timisoara	urban	public
122	Baza Sportiva Vointa	Splaiul Tudor Vladimirescu	Timisoara	urban	public
123	Baza SportivaA.S. Timcon	Splaiul Tudor Vladimirescu	Timisoara	urban	privat
124	Complex tenis de camp-Electrica	B-dul Vasile Parvan	Timisoara	urban	privat
125	Complex Sportiv UMT Timisoara	Str.Avram Imbroane nr.42	Timisoara	urban	public
126	AS Autoturisme Timisoara	str.Recoltei nr.1	Timisoara	urban	privat
127	Baza sportiva (Doina Cojocaru)Scoala cu clasele I-VIII nr.7 Timisoara	str.I.I. de la Brad nr.2	Timisoara	urban	public

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

128	Baza sportiveScoala cu clasele I-VIII nr.21 Timisoara	str.Gh.Baritiu nr.9	Timisoara	urban	public
129	Baza sportiva SC I-VIII nr 18	str.Amforei nr.2	Timisoara	urban	public
130	Baza sportiva tennis CS Rips	Calea Lugojului, Nr. 36	Timisoara	urban	privat
131	Baza sportivaBanu sport	Zona Stadion	Timisoara	urban	privat
132	Baza sportiva Do-stil	Calea Lugojului	Timisoara	urban	privat
133	Baza sportiva Aqua	Calea Lugojului	Timisoara	urban	privat
134	Sala nr 2 Timisoara	Bocsei nr 2	Timisoara	urban	public
135	Baza sportiva LPS Banatul	Aleea Ripensia nr 2	Timisoara	urban	public
136	Terenuri sintetice minifotbal	In diverse zone din Timisoara	Timisoara	urban	public
137	Terenuri publice stradale	In diverse zone din Timisoara	Timisoara	urban	public
138	Baza hipica Manej Timisoara		Timisoara	urban	public
139	Stadionul Tineretului	Str Caransebesului nr 2	Lugoj	urban	public
140	Sala de sport "Lavinia Milosovici"	Str Caransebesului nr 2b	Lugoj	urban	public
141	Sala de sport "Ioan Cunt Ghermanescu"	Str Timisoarii nr 51	Lugoj	urban	public
142	Sala de lupte si gimnastica	Str Plopilor	Lugoj	urban	public
143	Baza hipica Lugoj		Lugoj	urban	public
144	Sala Sporturilor Sannicolau M		Sannicolau Mare	rural	public
145	Stadion Fotbal		Sannicolau Mare	rural	public
146	Complex andball Parc JimboliaSala de sport Strand		Jimbolia	urban	public
147	Stadion Jimbolia		Jimbolia	urban	public
148	Sala sport Faget		Faget	rural	public
149	TerenulFlacaraFaget		Faget	rural	public
150	Sala Sport Deta		Deta	urban	public
151	Stadion Deta	E Ghenescu	Deta	urban	public
152	Teren tenis-Parc	Parc Oras Deta	Deta	urban	public
153	Strand cu bazin olimpic	Str A Kratzer nr 50	Deta	urban	privat
154	Teren Minifotbal	Aleea revolutiei Deta	Deta	urban	public
155	Sala sport Viitorul BuziasStadion Buzias		Buzias	urban	public
156	Sala sport Cheveres		Cheveres	rural	public
157	Sala sport Jebel		Jebel	rural	public
158	Sala sport Belint		Belint	rural	public
159	Sala sport Tomesti		Tomesti	rural	public
160	Sala sport Lovrin		Lovrin	rural	public
161	Sala sport Carpinis		Carpinis	rural	public
162	Stadion Calor		Regia Autonoma Calor	rural	privat

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

163	TerenuUnirea Tomnatic		Lovrin	rural	public
164	TerenuSpartakSala de sport-Gotlob		Lovrin	rural	public
165	TerenuStiinta Lovrin		Lovrin	rural	public
166	TerenuBegaSala de sport-Periam		Periam	rural	public
167	TerenuUnirea-Banloc		Banloc	rural	public
168	TerenuPlavii Delia-Sanpetru Mare		Periam	rural	public
169	TerenuFlacara-Periam		Periam	rural	public
170	TerenuTimisul-Sag		Sag	rural	public
171	TerenuVarias		Varias	rural	public
172	TerenuDumbravita		Dumbravita	rural	public
173	Stadion Covaci		Covaci	rural	public
174	Terenu Sanandrei		Sannandrei	rural	public
175	Terenuri sintetice sala		privat	rural	privat
176	Terenu Sacalaz		Sacalaz	rural	public
177	Terenu Mosnita Noua		Mosnita Noua	rural	public
178	Terenu Mosnita Veche		Mosnita Noua	rural	public
179	Terenu Urseni		Mosnita Noua	rural	public
180	Terenu Giroc		Giroc	rural	public
181	Terenu Chisoda		Giroc	rural	public
182	Terenu Ghiroda		Ghiroda	rural	public
183	Terenu Bucovat		Bucovat	rural	public
184	Terenu Albina		Albina	rural	public
185	Terenu Valcani		Valcani	rural	public
186	Terenu Periam		Periam	rural	public
187	Terenu Igrus		Igrus	rural	public
188	Terenu Giarmata		Giarmata	rural	public
189	Terenu Sandra		Sandra	rural	public
190	Terenu Duestii Vechi		Duestii Vechi	rural	public
191	Terenu Teremia Mare		Teremia Mare	rural	public
192	Terenu Cheglevici		Cheglevici	rural	public
193	Terenu Carpinis		Carpinis	rural	public
194	Terenu Carani		Carani	rural	public
195	Terenu Cenad		Cenad	rural	public
196	Terenu Duestii Noi		Duestii Noi	rural	public
197	Terenu Beba Veche		Beba Veche	rural	public
198	Terenu Peciu Nou		Peciu	rural	public

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

199	Teren Moravita		Moravita	rural	public
200	Teren Becicherecul Mic			rural	public
201	Terenul Foeni		Foeni	rural	public
202	Terenul Unirea-Cerneteaz		Cerneteaz	rural	public
203	TerenulAtletico Libling		Libling	rural	public
204	TerenulProgresul Ciacova		Ciacova	rural	public
205	TerenulAvantul Jamu Mare		Jamu Mare	rural	public
206	TerenulCheceana		Checea	rural	public
207	TerenulProgresul Gataia		Gataia	rural	public
208	TerenulObilici Sannmartinul Sarbesc		Sannmartinul Sarbesc	rural	public
209	Terenul Cenei		Cenei	rural	public
210	TerenulAvantul Giarmata Vii		Giarmata	rural	public
211	Terenul Bodo			rural	public
212	Terenul Recas		Recas	urban	public
213	TerenulFlacaraFaget		Faget	rural	public
214	TerenulMeget Remetea mare		Remetea Mare	rural	public
215	TerenulAvantul Topolovat		Topolovat	rural	public
216	TerenulPhoenix Buzias		Buzias	urban	public
217	TerenulReal Dragsina		Dragsina	rural	public
218	Baza hipica Sannicolau Mare		Sannicolau Mare	rural	public
219	Baza hipica Sannandrei		Sannandrei	rural	public
220	Baza Morisena-hipism Cenad		Cenad	rural	public
221	Baza Iarilo –Jebel		Jebel	rural	privat

## Anexa 2. Cluburi și asociații sportive în județul Timiș 2019

Nr. Crt.	Denumire structura sportivă	Localitate	Tip club / asociație	Mediu urban / rural	Satut public / privat
1	Clubul Sportiv Municipal Timișoara	Timișoara	club	urban	public
2	Liceul Teoretic Buziaș	Buziaș	club	urban	public
3	Clubul Sportiv "Universitatea" Timișoara	Timișoara	club	urban	public
4	Clubul Sportiv Școlar Nr.1 Timișoara	Timișoara	club	urban	public
5	Școala cu Clase I - VIII Nr.1 Jimbolia	Jimbolia	club	urban	public
6	Liceul cu Program Sportiv "Banatul" Timișoara	Timișoara	club	urban	public
7	Clubul Sportiv Școlar Lugoj	Lugoj	club	urban	public
8	Palatul Copiilor Timișoara	Timișoara	club	urban	public
9	Clubul Sportiv Studențesc Medicina Timișoara	Timișoara	club	urban	public
10	Clubul Sportiv Municipal Lugoj	Lugoj	club	urban	public
11	Școala Generală Nr.7 Timișoara	Timișoara	club	urban	public
12	Clubul Sportiv Școlar Bega Timișoara	Timișoara	club	urban	public
13	Clubul Sportiv "UNIREA" Sânnicolau Mare	Sânnicolau Mare	club	urban	public
14	Clubul Sportiv "TIMIȘUL" Șag	Șag	club	rural	public
15	Clubul Sportiv "SINDREI Timiș"	Com. Sînandrei	club	rural	public
16	Clubul Sportiv Flacăra Parța	Com. Parța	club	rural	public
17	Clubul Sportiv "Progresul Gataia"	Gataia	club	rural	public
18	Clubul Sportiv "Cocoșul" Orțișoara	Com. Orțișoara	club	rural	public
19	Clubul Sportiv "Avântul" Periam	Com. Periam	club	rural	public
20	Clubul De ȘAH "Dudeștii Noi"	Com. Dudeștii Noi	club	rural	public
21	Clubul de Șah "Giroc"	Com. Giroc	club	rural	public
22	Clubul Sportiv Universitar Universitatea de Vest din Timisoara	Timișoara	club	urban	public
23	Clubul Sportiv Unirea Tomnatic	Tomnatic	club	rural	public
24	Clubul Sportiv Soimii Pesac	comuna Pesac	club	rural	public
25	Asociația Județeană de FOTBAL Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
26	Asociația Județeană SPORTUL PENTRU TOȚI Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
27	Asociația Județeană de ȘAH Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
28	Asociația Județeană de VOLEI Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
29	Asociația Județeană de LUPTE Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

30	Asociația Județeană de ATLETISM Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
31	Asociația Județeană de NATAȚIE Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
32	Asociația Județeană de BOX Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
33	Asociația Județeană de HANDBAL Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
34	Asociația Județeană de GIMNASTICĂ Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
35	Asociația Județeană de ARTE MARTIALE	Timișoara	asociație	urban	privat
36	Asociația Județeană de BASCHET Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
37	Asociația Județeană de Canotaj Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
38	Asociația Club Sportiv Haru Timișoara	Timișoara	asociație	urban	privat
39	Haltere Club Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
40	Clubul Sportiv de Drept Privat "Aem Luxten" Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
41	Club Sportiv Profesionist UMT	Timișoara	club	urban	privat
42	Asociația Sportivă "Clubul Moto Pascotă Ioan Ilie"	Giroc	asociație	rural	privat
43	Clubul Sportiv "Comprest" Lugoj	Lugoj	club	urban	privat
44	Clubul Sportiv Banatul Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
45	Clubul Sportiv Tigrii Negri	Timișoara	club	urban	privat
46	Clubul Sportiv Elba Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
47	Asociația "Club Sportiv de Go Walter Schmidt"	Timișoara	asociație	urban	privat
48	Asociația "Club Sportiv Banatul" Lugoj	Lugoj	asociație	urban	privat
49	Clubul Sportiv "U" Medicina Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
50	Clubul Sportiv "Sah-Ga-Mat"	Timișoara	club	urban	privat
51	Clubul Sportiv "Daisho" Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
52	Asociația Sportivă F.C."Pamris" Ghiroda	Timișoara	asociație	urban	privat
53	Clubul Sportiv de Fotbal F.C. Electrica Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
54	Clubul Sportiv Videocolor	Timișoara	club	urban	privat
55	Clubul Sportiv "Dance Stars"	Timișoara	club	urban	privat
56	Clubul Sportiv F.C. Sribianka Giuchici	Timișoara	club	urban	privat
57	Clubul Sportiv al Handicapaților Fizici "Maraton 93" Ludij	Lugoj	club	urban	privat
58	Clubul Sportiv "Logos GPG"	Timișoara	club	urban	privat
59	Clubul Moto Extrem Lugoj	Lugoj	club	urban	privat
60	Clubul Sportiv "Knock Down"	Timișoara	club	urban	privat
61	Clubul Sportiv Fotbal Club C.F.R.Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
62	Asociația Clubul de Dans "Bolero"	Timișoara	asociație	urban	privat
63	Clubul Sportiv Raris	Timișoara	club	urban	privat
64	Clubul Sportiv "Tenis Club As"	Timișoara	club	urban	privat
65	Clubul Sportiv "Senator"	Timișoara	club	urban	privat

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

66	Clubul Sportiv "Calor" Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
67	Clubul Sportiv "Tivoli"	Timișoara	club	urban	privat
68	Asociația "Clubul de Dans Sportiv Studio de Dans"	Timișoara	asociație	urban	privat
69	Clubul Sportiv "Bega" Belinț	Com. Belinț	club	rural	privat
70	Clubul Sportiv "Mediator" din Giarmata VII	Giarmata VII	club	rural	privat
71	Clubul Sportiv "F.C. Frola"	Timișoara	club	urban	privat
72	Fotbal Club "Auto" Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
73	Judo Club Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
74	Asociația "Clubul de Dans Sportiv Valsport"	Timișoara	asociație	urban	privat
75	Asociația "Tenis Club Vanc"	Timișoara	asociație	urban	privat
76	Clubul Sportiv "Rips" Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
77	Clubul Sportiv "Lipoplast Racing Team"	Timișoara	club	urban	privat
78	Clubul Sportiv "Florin Teodorescu"	Timișoara	club	urban	privat
79	Asociația "Clubul de Scrabble FITT TIM TEAM"	Timișoara	asociație	urban	privat
80	Clubul Sportiv NIMB	Timișoara	club	urban	privat
81	Clubul Sportiv VICTORIA	Timișoara	club	urban	privat
82	Clubul Sportiv "DE ECHITAȚIE LAURENȚIU COVACI"	Timișoara	club	urban	privat
83	Clubul Sportiv "KAMIZA"	Timișoara	club	urban	privat
84	Clubul Sportiv "ALTERNATIVE"	Timișoara	club	urban	privat
85	Clubul Sportiv Minigolf "RIVIERA"	Timișoara	club	urban	privat
86	Clubul Sportiv UNIUNEA TIMIȘOREANĂ de KARATE	Timișoara	club	urban	privat
87	Clubul Sportiv "JEET KUNE DO"	Timișoara	club	urban	privat
88	Clubul Sportiv "SAM-SHO"	Timișoara	club	urban	privat
89	Clubul Sportiv "F.C. Universitar Politehnica Timișoara"	Timișoara	club	urban	privat
90	Clubul Sportiv "NUOVA MAMA MIA" Becicherecu Mic	Com. Becicherecu Mic	club	rural	privat
91	Clubul Sportiv "Badminton Club GLORIA Timișoara"	Timișoara	club	urban	privat
92	Clubul Sportiv Handba Club Jimbolia	Jimbolia	club	urban	privat
93	Clubul Sportiv "ULTIMATE FIGHTING Club"	Timișoara	club	urban	privat
94	Clubul Sportiv "BANATUL-TEREMIA MARE"	Com. Termia Mare	club	rural	privat
95	Asociația "Clubul LUPO Racing"	Gearmata	asociație	rural	privat
96	Clubul Sportiv "STIL EUROPA"	Timișoara	club	urban	privat
97	Clubul Sportiv "KARATE KID"	Timișoara	club	urban	privat
98	Clubul Sportiv A - Z Culturism Profesionalist	Timișoara	club	urban	privat
99	Clubul Sportiv "VEST ACTIV"	Timișoara	club	urban	privat
100	Asociația Club Ecvestru "IARILO HORSE Club"	Com. Jebel	asociație	rural	privat



## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

101	Aeroclubul Sportiv "X - WINGS"	Gearmata	club	rural	privat
102	Asociația Sportivă "Club TITE GOLFRESORT"	Timișoara	asociație	urban	privat
103	Clubul Sportiv AUXERRE TRANS Orșova	Lugoj	club	urban	privat
104	Clubul Sportiv de Table(Backgammon) 4x2	Timișoara	club	urban	privat
105	Clubul Sportiv "PROFI" Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
106	Club Sportiv "FLORIAN" Jimbolia	Jimbolia	club	urban	privat
107	Asociația Club Sportiv Big Racing	Timișoara	asociație	urban	privat
108	Clubul Sportiv "FUDOKAN KARATE" Timiș	Timișoara	club	urban	privat
109	Fotbal Club "U.M.T." Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
110	Clubul Sportiv al Surzilor "TĂCEREA"	Timișoara	club	urban	privat
111	"MIR Club Sportiv KICK BOX MIKY"	Timișoara	club	urban	privat
112	Clubul Sportiv "Moto Verde"	Timișoara	club	urban	privat
113	Asociația "Clubul Sportiv Qigong Dao"	Timișoara	asociație	urban	privat
114	Asociația "Clubul Sportiv Teclm-Prod" Făget	Făget	asociație	rural	privat
115	Asociația "Clubul Sportiv Textila"	Timișoara	asociație	urban	privat
116	Asociația "Clubul Sportiv Ora H"	Timișoara	asociație	urban	privat
117	Clubul Sportiv Fortuna Covaci	Covaci	club	rural	privat
118	Clubul Sportiv Fotbal în Sală Poli Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
119	Asociația "Clubul Sportiv Tibiscus" Timișoara	Timișoara	asociație	urban	privat
120	Club Sportiv Giroc	Giroc	club	rural	privat
121	Asociația Clubul de Dans Sportiv "Tempo Dance"	Timișoara	asociație	urban	privat
122	Asociația Ramses Sport Horse Club	Igris	asociație	rural	privat
123	Clubul Sportiv Informatica Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
124	Clubul Sportiv de Snooker din Timișoara	Ghiroda	club	rural	privat
125	Asociația "Clubul Banu Sport" Timișoara	Timișoara	asociație	urban	privat
126	Clubul Sportiv "Amaterasu"	Timișoara	club	urban	privat
127	Clubul Sportiv "Banato Sport"	Timișoara	club	urban	privat
128	Clubul Sportiv "MORISENA"	Com. Cenad	club	rural	privat
129	Clubul de Dans Sportiv Magnum V.R.D.	Timișoara	club	urban	privat
130	Clubul Sportiv "Millenium Giarmata"	Giarmata Vii	club	rural	privat
131	Clubul Sportiv Karate-Do Zanshin Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
132	Clubul Sportiv "Box Club Tufă"	Timișoara	club	urban	privat
133	Clubul Sportiv "Kombat Katana"	Sânnicolau Mare	club	urban	privat
134	Asociația Clubul de Dans Sportiv "Sportim Dance"	Timișoara	asociație	urban	privat
135	Asociația Sportivă "Fotbal Club Deta"	Deta	asociație	rural	privat
136	Clubul Sportiv "Bede Shotokan Karate-Do"	Timișoara	club	urban	privat

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

137	Clubul Sportiv "Fotbal Club Electrica 1869 Timișoara"	Timișoara	club	urban	privat
138	Clubul Sportiv Alto Gradimento-Albina	Com. Moșnița Nouă	club	rural	privat
139	ClubSportiv Obrejan Motor Sport	Loc.Izvin	club	rural	privat
140	Clubul Sportiv Rancing Team Erwin Weber	Timișoara	club	urban	privat
141	Clubul Sportiv "Sport Star Timișoara"	Timișoara	club	urban	privat
142	Clubul Sportiv West Force	Sânicolau Mare	club	urban	privat
143	Clubul Sportiv "Sho-Dan Karate"	Timișoara	club	urban	privat
144	Asociația Sportivă "Fotbal Club Jebel"	Com. Jebel	asociație	rural	privat
145	Club Sportiv Biro's	Timișoara	club	urban	privat
146	Clubul Sportiv Auto-Karting Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
147	Asociația Sportivă Club Sportiv "Colira Sport"	Timișoara	asociație	urban	privat
148	Club Sportiv "Dinamic Karate Club" Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
149	Clubul Sportiv "IZO" Sport	Timișoara	club	urban	privat
150	Club Sportiv "Speed Racing"	Becicherecu Mic	club	rural	privat
151	Club Sportiv "Baschet Club Timba Timisoara"	Timișoara	club	urban	privat
152	Club Sportiv Alborz-Mini-Fotbal	Timișoara	club	urban	privat
153	Asociația Club Sportiv Ezna Racing Team	Timișoara	asociație	urban	privat
154	Asociația Club Sportiv Alegria	Timișoara	asociație	urban	privat
155	Asociația "Club Sportiv Dumbrăvița"	Com. Dumbrăvița	asociație	rural	privat
156	Asociația Timisoara Saracens Rugby Club Municipal Universitatea de Vest Timisoara	Timișoara	asociație	urban	privat
157	Asociația "Club Sportiv Mirtys Dance"	Timișoara	asociație	urban	privat
158	Clubul Sportiv "Ka & Junior"	Checea	club	rural	privat
159	Asociația Club Sportiv Real Fight	Timișoara	asociație	urban	privat
160	Clubul Sportiv "Pro-Red"	Timișoara	club	urban	privat
161	Club Sportiv "Dyadora"	Timișoara	club	urban	privat
162	Asociația "Club Sportiv Decius Dance" Timisoara	Șagu	asociație	rural	privat
163	Asociația "Club Sportiv Perla Dance"	Timișoara	asociație	urban	privat
164	Club Sportiv "Topspin Tenis Club"	Timișoara	club	urban	privat
165	Asociația "Clubul Sportiv Vulturii Giulvaz"	Giulvaz	asociație	rural	privat
166	Asociația Club Sportiv "Bastion"	Timișoara	asociație	urban	privat
167	Club Sportiv Tae-Kyon	Timișoara	club	urban	privat
168	Club Sportiv Condor Cărpiniș	Cărpiniș	club	rural	privat
169	Clubul Sportiv "F.C.Chisoda"	Chisoda	club	rural	privat
170	Clubul Sportiv Taifun Racing	Timișoara	club	urban	privat
171	Fotbal Club Sportiv Vulturii Lugoj	Lugoj	club	urban	privat

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

172	Asociația Club Sportiv Top Dance	Timișoara	asociație	urban	privat
173	Clubul Sportiv Tamashyi	Timișoara	club	urban	privat
174	Clubul Sportiv MP Sport	Timișoara	club	urban	privat
175	Clubul Sportiv Tenis Club Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
176	Clubul Sportiv Baschet Club Danzio Timișoara	Ghiroda	club	rural	privat
177	Clubul Sportiv Hipic Victoria	Timișoara	club	urban	privat
178	Asociația Club Sportiv ACS Poli Timisoara	Recaș	asociație	urban	privat
179	Fotbal Club Avicola1994 Buziaș	Com. Chișoda	club	rural	privat
180	Club Sportiv de Fotbal de Strada Metanoia	Timișoara	club	urban	privat
181	Clubul Sportiv "Fudoshin Martial Arts"	Timișoara	club	urban	privat
182	Club Sportiv "Dans Spirit"	Timișoara	club	urban	privat
183	Clubul Sportiv Water Performance	Timișoara	club	urban	privat
184	Com Contest Club	Timișoara	club	urban	privat
185	Asociația Sport Club Tătucu Giroc-Chișoda	Com. Giroc	asociație	rural	privat
186	Clubul Sportiv Diniasanca	Com. Peciu Nou	club	rural	privat
187	Clubul Sportiv Wing Tsun Kung Fu Gym	Timișoara	club	urban	privat
188	Clubul Sportiv Delfin	Timișoara	club	urban	privat
189	Clubul Sportiv Olivia Swim	Timișoara	club	urban	privat
190	Asociația "Clubul Sportiv OFF ROAD Club Timiș"	Timișoara	asociație	urban	privat
191	Club Sportiv Sport 4 FUN	Timișoara	club	urban	privat
192	Clubul Sportiv Alexandru Borlovan Alias Sandy	Timișoara	club	urban	privat
193	Club Sportiv Warriors	Timișoara	club	urban	privat
194	Club Sportiv Timracing	Timișoara	club	urban	privat
195	Clubul Sportiv Șomo Kick Boxing	Timișoara	club	urban	privat
196	Asociația "Clubul de Fotbal Marcel Baban"	Timișoara	asociație	urban	privat
197	Club Sportiv Dolle Flonta	Com. Giroc	club	rural	privat
198	Clubul Sportiv de Fotbal CFR-1933 Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
199	Clubul Sportiv Argus MAG	Timișoara	club	urban	privat
200	Asociația "Baschet-Club Timișoara"	Timișoara	asociație	urban	privat
201	Clubul Sportiv Juventus Jebel	Com. Jebel	club	rural	privat
202	Clubul Sportiv Sho-Ka-Do Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
203	Clubul Sportiv Monster - Fish Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
204	Club Sportiv de Fotbal Miroslav Giuchici	Timișoara	club	urban	privat
205	Club Sportiv Aquasport Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
206	Club Sportiv Competition	Cornești	club	rural	privat
207	Clubul Sportiv K-DO Timișoara	Timișoara	club	urban	privat

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

208	Clubul Sportiv Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
209	Asociația Clubul Sportiv ZEN-SHO	Dumbrăvița	asociație	rural	privat
210	Clubul Sportiv Jishin-Do	Dumbrăvița	club	rural	privat
211	Clubul Sportiv Black Scorpions	Com. Ghiroda	club	rural	privat
212	Asociația Clubul Sportiv Flacăra Făget	Făget	asociație	rural	privat
213	Clubul Sportiv TSA Karate Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
214	Clubul Sportiv Moto Bike Shop	Timișoara	club	urban	privat
215	Club Sportiv "ST Sports Management"	Timișoara	club	urban	privat
216	Clubul Sportiv Răducioiu Timiș Rally	Timișoara	club	urban	privat
217	Clubul Sportiv Helios Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
218	Asociația Club Sportiv "VSS Racing"	Timișoara	asociație	urban	privat
219	Club Sportiv AS Poker Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
220	Asociația Club Sportiv Juventus Pișchia	Pișchia	asociație	rural	privat
221	Asociația Clubul Sportiv "Auto Club Isac-Karting"	Timișoara	asociație	urban	privat
222	Asociația Sportivă Fotbal Club Bazoșu Vechi	Batoș	asociație	rural	privat
223	Asociația "Clubul Sportiv Gao Racing Team Timișoara"	Timișoara	asociație	urban	privat
224	Clubul Sportiv Caza Powerlifting Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
225	Clubul Sportiv Minda Giroc	Giroc	club	rural	privat
226	Clubul Sportiv Peciu Nou	Peciu Nou	club	rural	privat
227	Clubul Sportiv Vulturii 2009	Lugoj	club	urban	privat
228	Clubul Sportiv Judo Phoenix Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
229	Club Sportiv F.C. - Porto Bega	Timișoara	club	urban	privat
230	Clubul Sportiv All Dance Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
231	Asociația Clubul Sportiv Shinzen	Timișoara	asociație	urban	privat
232	Club Sportiv Skytribe	Timișoara	club	urban	privat
233	Clubul Sportiv Athletics Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
234	Club Sportiv Nautic Banat	Timișoara	club	urban	privat
235	Asociația Clubul Sportiv de Cricket Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
236	Asociația Club Sportiv de Cricket Timișoara Titans	Timișoara	asociație	urban	privat
237	Club Sportiv Cue Ball	Timișoara	club	urban	privat
238	Clubul Sportiv Biliart	Moșnița Nouă	club	rural	privat
239	Clubul Sportiv Jucătorul de Biliard	Moșnița Nouă	club	rural	privat
240	Club Sportiv BSSR Automotosport	Timișoara	club	urban	privat
241	Club Sportiv Pro - Motrica Timișoara	Timișoara	club	urban	privat
242	Asociația K-Champs-Do Club Sportiv	Timișoara	asociație	urban	privat
243	Asociația Club Sportiv Ghiroda	Comuna Ghiroda	asociație	rural	privat

## DEPSOC/STRATSPORT/IUNIE2019

244	Asociația Club Sportiv Shaolin Spirit	Timișoara	asociație	urban	privat
245	Asociația Auto Club Rally Timiș	Timișoara	asociație	urban	privat
246	Asociația Clubul Sportiv Timfortis	Timișoara	asociație	urban	privat
247	Asociația Club Sportiv Leu Giarmata	Comuna Giarmata	asociație	rural	privat
248	Asociația Club Sportiv Titans Team	Timișoara	asociație	urban	privat
249	Asociația Club Sportiv BVA Rally Team	Timișoara	asociație	urban	privat
250	Asociația Sportivă Fotbal Club Ripensia Timisoarea	Timișoara	asociație	urban	privat
251	Asociația Sportivă Clubul de Handbal Politehnica Timisoara	Timișoara	asociație	urban	privat
252	Club Sportiv Karate Club Giroc	Giroc	club	rural	privat
253	Asociația Clubul Sportiv Sporting Timisoarea	Comuna Giroc	asociație	rural	privat
254	Asociația Club Sportiv Vointa Masloc	Localitatea Masloc	asociație	rural	privat
255	Asociația Club Sportiv F.C. Juventus Timisoara	Timișoara	asociație	urban	privat
256	Asociația Timisoara Parachute Club Sportiv	Timișoara	asociație	urban	privat
257	Asociația Clubul Sportiv ASU Politehnica	Timișoara	asociație	urban	privat
258	Clubul Sportiv C & C Motor Racing Team	Lugoj	club	urban	privat
259	Asociația Club Sportiv Red Motor	Timișoara	asociație	urban	privat
260	Asociația Clubul Sportiv Agroland	Timișoara	asociație	urban	privat
261	Asociația Club Sportiv Kinetsport Timișoara	Timișoara	asociație	urban	privat
262	Asociația Clubul Sportiv Free 4 Fight	Timișoara	asociație	urban	privat
263	Asociația Club Sportiv Kentos Karate Timișoara	Timișoara	asociație	urban	privat
264	Asociația Clubul Sportiv Instinct Dance	Timișoara	asociație	urban	privat
265	Asociația Sportivă Tenis Club Aryana	Timișoara	asociație	urban	privat
266	Asociația Fotbal Club Unirea Jimbolia	Jimbolia	asociație	urban	privat
267	Asociația Club Sportiv Dance Mania.Ro	Lugoj	asociație	urban	privat
268	Asociația Clubul Edusport Junior	Timișoara	asociație	urban	privat
269	Asociația Club Sportiv United Timișoara	Comuna Jebel	asociație	rural	privat
270	Asociația Club Sportiv Krepelka Motorsport	Timișoara	asociație	urban	privat
271	Asociația Sport, Tradiție și Cultură	Timișoara	asociație	urban	privat
272	S.C. Sportivă F.C. Politehnica-AEK Timișoara S.A.	Timișoara	club	urban	privat
273	F.C.B.C. Golf S.A.	Timișoara	club	urban	privat
274	Fotbal Club Politehnica 2002 Timișoara S.A.	Timișoara	club	urban	privat
275	S.C.Fotbal Club Politehnica Timișoara S.A.	Timișoara	club	urban	privat
276	Fotbal Club Timișoara S.A.	Timișoara	club	urban	privat
277	F.C. Ripensia 2000 S.A.	Timișoara	club	urban	privat
278	Fc. Top Alumino S.A	Timișoara	club	urban	privat